

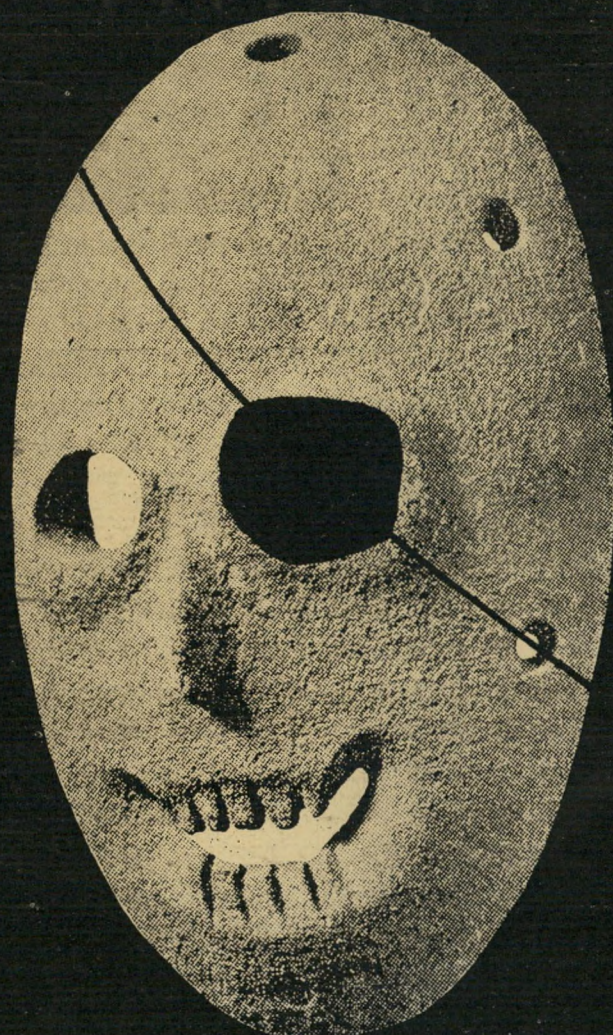
העולם הזה

משה דיין מתחמק בכנסת מלהשיב על
ההאשמות נגדו בעניין שוד העתיקות

הבכור

של

דיין

מסיכת אבן, שנתגלתה מדרום לירושלים ונקנתה בידי משה דיין, הובאה למוזיאון-ישראל — כמוצג החודש. גילוייה זורק אור חדש על המולחן בתקופת האבן. סבורים, כי המסיכה היא מן האלף השמיני לפני סה"נ.

למענה משכועים עברו מאז הוצתו בזדון משרדי מערכת העולם הזה, והמציתים טרם נתפסו. הידיעה שפורסמה בשבוע שעבר במספר עיתונים, לפיה אותרו כביכול, מציתי המערכת, לא היה לה שום יסוד. מקורה היה בשגיאת כתיב בידיעה שהועברה על-ידי סוכנות עת"ם. חוסר האונים ואי היכולת של המישטרה לעלות על עקבות המציתים, לתפוס ולהענישם, כבר הולידו מיספר תופעות ביניים. חוגים עוינים אל בודדים, שאבו ממצב זה עידוד, הרימו ראש והמשיכו במסע של הפחדה ואיומים. כך, למשל, היה צורך להזעיק השבוע את המישטרה למשרדי המערכת השרופים, שם נמשכת עבודת המערכת, אחרי שהתקבלה

מעטפת מכתב האיום

הודעה טלפונית, לפיה הונחה פצצה במשרדים והם יפוצצו תוך שעותיים. כיוון שבעבר כבר היתה מערכת העולם הזה קורבן להתפוצצויות, איאפשר היה לזלזל בהודעה מעין זו. בדיקת המשרד לא העלתה דבר. אחרי מיספר ימים הגיעה למערכת מעטפת רשמית של חברת נתיבי נפט. בתוכה, על נייר מכתבים מודפס של החברה, נכתב באותיות דפוס: "התרא אה אחרונה!" אף מכתב איום זה, שנשלח מירושלים, נמסר לטיפול של המישטרה.

טרם נואשנו. אנו ממתינים עדיין לתוצאות חקירתה של המישטרה. תוך תקווה שתצליח לגלות את הפושעים. אם לא תעלה החקירה דבר והי-מישטרה תיאלץ לסגור את התיק, תהיה זו מעין הודאה של הגוף המופקד על שמירת החוק בכישלונו בתחום זה.

אנו חרדים לחשוב לאיזה מצב עלולה העיתונות החופשית במדינה להיקלע, אם בגלל אוזלת-ידה של המישטרה, יהיה המשך לגל האלימות, האיומים וההטרדות המכוון נגדה.

הודעת האיום על נייר "נתיבי נפט"

סיפור שלא נפרסם

לא כל הסיפורים שכתבי העולם הזה עוסקים בהם זוכים להתפרסם מעל עמודי העיתון. הסיפור הבא, למשל, לא יפורסם אף פעם.

הוא נוגע לצעירה שנקרא לה כאן ויויאן, מזכירה במוסד ציבורי, שפוטרה יום אחד מעבודתה. ויויאן טילפנה יום אחד למשרדי מערכת העולם הזה, והודיעה כי בכוונתה לעשות מפ"ט טוריה, "עניין גדול", ולפתוח בשביתת רעב. "כבר הזמנתי למחר בבוקר את כל העיתונות", אמרה.

היתה זו אחת מעשרות קריאות טלפוניות של אזרחים במצור קה הפונים לעזרת העולם הזה כמעט מדי יום. כתב העולם הזה אבי רובינשטיין, קיבל את ההודעה. הוא בישר לווייאן בטלפון כי אם בכוונתה לקיים מסיבת עיתונאים למחרת היום, יהיה עליה לוותר על העולם הזה. על כך השיבה הפקידה שפוטרה: "אם כך אז בואו מייד. בלי העולם הזה לכל השביתה אין ערך". אבי ניגש למשרדי אותו מוסד, לבדוק אם מאחורי הודעתה של ויויאן מסתתר סיפור, שם ציפתה לו הפקידה. בחורה כבת 25, עגלגלה וממושקפת. על שולחן הכתיבה שלה הבחין אבי בכוס תה וכעך מכורסם. "איפה שביתת הרעב?" שאל הכתב התמה. "השביתה תתחיל רק מחר, כשתבוא העיתונות", בישרה הפקידה, "עכשיו אני רק מתכוננת".

סיפור זה על סיבות פיטוריה היה שכח. משהו בדבר יחסי עבודה לקויים בינה לבין שאר העובדים במוסד. כאשר יצאו הכתב וצלם המערכת מחדרה של הפקידה, ציפו להם בחוץ כמעט כל עובדי המוסד ששמעו על בואם. הם טענו שמחובתם לשמוע גם את טענות הצד השני, והשמיעו אותן.

עד כאן נשמע הסיפור בנאלי. כך גם היה מסתיים, לולא טלפון נוסף שהגיע למשרדי המערכת, כחצי שעה אחרי שהכתב ראיין את הפקידה שפוטרה.

"הלו, זאת ויוי", אמרה הבחורה על הקו. "תראה, אני מבטלת את השביתה. וגם את מסיבת העיתונאים למחר. אחרי שהייתם כאן, שמעו המנהלים שהיו כאן מהעולם הזה והם תיכף הזמינו אותי לשיחה חברית והחזירו אותי לעבודה."

אז אל תכתבו שום דבר. אנו ממלאים את בקשתה של ויוי, ולא כותבים שום דבר.

אני משתגעת אחרי הגבינות של אטראוס

נעתון - גבינה לבנה פיקנטית לא יאומן איך היא משתלבת עם עובייה. ממש משגעת את הנשמה

סלמינה - גבינה לבנה בחוספת ירקות. כשאני מורחת על טוסט היא ממש מטריפה את הדעת.

גבינת חזרת - גבינה לבנה כחושה עם חזרת ותבלינים. בחוץ פלפל היא לא גורמלית

18 קראט-קפה היוקרה!

תהליך השומר על הטעם הנפלא והארומה של הקפה ממש עד רגע ההגשה בספל. קנו היום 18 קראט-קפה נמס גבישי. תיהנו בעצמכם והגישו לאורחים. בעלי טעם אישי מעדיפים 18 קראט - קפה נמס גבישי.

כבוד ויקר לקפה היוקרה! - 18 קראט קפה נמס גבישי, הקפה החדש שהוציאה "עלית" לשוק לשמחת ליבם של אוהבי הקפה והמבינים בו. 18 קראט - קפה נמס גבישי. מיוצר בתהליך מהפכני וחדש (FREEZE-DRIED) יבוש בהקפאה,

קפה
נמס
גבישי

תשקיף

הליברלים לא יכריעו לגבי שיטת הבחירות

אל תתייחס ברצינות רבה מדי ללבטי הליברלים בקשר עם הצבעתם על הצעת-החוק של גד יעקובי להנהגת בחירות אזוריות.

בקרוב מפלגת העבודה עצמה אין התייחסות רבה להצעה זו, למרות שאיש אינו מתנגד לה רשמית. בקרב עסקני המפלגה התגבשה הדיעה שבחירות אזוריות תפי קיר את הכנסת דגל של כגנתריות, וזהו חרות בין הסיעות על ריכוזים עדתיים, דבר שיגביר את מתח ההסתה העדתית.

אך אם עניין זה לא יביא לפילוג בין חרות והליברלים, צפויה סכנה זו, לדעת רבים, אחרי הבחירות הקרובות.

בעוד שהליברלים מעוניינים לקיים את גח"ל בבחירות, מתוך הנחה שיוזכו בה למני דמים רבים יותר מאשר אם יופיעו לבדם, הרי למחרת הבחירות יגבר רצונם של הליברלים לחזור לממשלה.

מי יעמוד בראש המפד"ל?

אין כז ביטחון מי יעמוד בראש רשימת המפד"ל בבחירות הבאות.

המפלגה מפוצלת עתה למיספר ניכר של סיעות קטנות, שאף לאחת מהן אין סיכוי להגיע לרוב, אלא תוך התחברות עם כמה מן האחרות. כל התחברות כזאת תהיה מיקרית, מוכתבת על-ידי אינטרסים תכסייניים, ולא על-ידי השקפת-עולם.

התמונה לא תתבהר עד שתתקיים ועידת המפלגה, בעוד שנה. מכיוון שדרוש רוב משוריין של חברי המרכז כדי להקדים את הוועידה או לדחותה, וכימעט אין שום אפשרות לגייס רוב משוריין כזה, יש להניח שהוועידה תתקיים במועד.

בינתיים אין לייחס חשיבות לרעיון הע" מיד בראש הרשימה את הרב גורן.

מירבצים רדיו-אקטיביים

התגלו גם בסיני

ישראל יכולה להפיק אוראניום לא רק מהפוספטים שהתגלו בנגב הישראלי, כפי שפורסם לראשונה השבוע. בדיקות גיאולוגיות שונות שנערכו בשנים האחרונות במרחבי מידבר סיני, מעידות על אפשרויות הפקת אוראניום גם ממירבצי מינרלים אחרים המצויים בסיני.

מצאת כמות גדולות של אוראניום עשויה להקטין את תלותה של ישראל בגורמי חוץ באשר ליבוא יסוד רדיו-אקטיבי חיוני זה לכורים האטומיים שלה.

חיים לסקוב מוצע

לתפקיד

מפכ"ל המשטרה

שמו של רביאלוף (מיד.) חיים לסקוב מוזכר לאחרונה כמועמד אפשרי לרשת את מקומו של מפכ"ל המשטרה הנוכחי פנחס קופל, אשר עומד לפרוש מתפקידו בעתיד הקרוב.

עד לעת האחרונה היה כימעט ברור כי ניצב שאול רוזנלוי, ראש ענף האירגון במשטרת-ישראל, הוא המועמד הבלעדי לתפקיד המפכ"ל. אולם עקב ההתייחסויות החמורות האחרונות בעולם הפשע בארץ

דין מפעיל את הרמטכ"לים

אחד ממוחליו של דין במחממה על הירושה הוא הפעלת הרמטכ"לים לשעבר של צה"ל כגוף, המתכנס ל"עיתים תכופות".

להלכה באה יוזמה זו כדי לספק עצות לדין בענייני ביטחון, אך למעשה היא נועדה לתת לו גיבוי. מבין שבעת הרמטכ"לים לשעבר, שלושה בטוחים לדין (דין עצמו, דורי וצור), אחד נמצא בחו"ל (רבינ), ועמדתו הפוליטית של אחד אינה ברורה (לסקוב).

מרדכי מקלף שותק, אך בעיקר מעוניין דין בתמיכתו של יגאל ידין.

עם התפוצצות שערוריית-העתי-קו של דין, יש ערך נוסף לקשר ישיר זה בין דין וידין, מכיוון שידין הוא הארכיאולוג מס' 1 שיכול היה להרים את קולו נגד מעשי דין, ואף עשה זאת בעבר בחוגים פרטיים. דין מקווה למנוע זאת הפעם.

ואזלת-ידה של המישטרה במלחמה בתופעות פשיעה שונות, גובשה דיעה כי יש למנות לתפקיד המפכ"ל אישיות חזקה שתוכל לארגן מחדש את שורות המשטרה ולשפר את דמותה בעיני האזרח.

בין השאר מדברים כמטה הארצי של המשטרה על אפשרות לגייס לשורות המש-

טרה לתפקידו מפתח מיספר קצינים בכי רים שיפרשו מצה"ל.

חתירה תחת מעמדו

של י"ר ההתאחדות

לכדורגל

לא עברו שבועות ספורים מאז נבחר אלוף-מישנה (מיל.) זאב בריסבר לתפקיד יושב-ראש ההתאחדות הכדורגל כנציג הפועל, וכבר החלה חתירה תחת מעמדו, ודווקא על ידי נציגי הפועל בהנהלת ההתאחדות. נראה כי בקרב חברי הנהלת "הפועל" מתגבשת הדיעה שיש להחליף את בריסבר באחדן ושי, המייצג את רפ"י לשעבר בין נציגי "הפועל". אנשי רפ"י לשעבר במרכז "הפועל", מזכירים בחקשר זה פרשיות שונות בהם היה בריסבר קשור בעבר, בנימוק לאיכשרותו למלא את התפקיד אליו נבחר. נראה שלעזרתם של אנשי רפ"י במרכז הפועל יתגייס גם ח"כ מרדכי טורקיס, אשר יעלה את הבעיה במישור של ועדות הכנסת.

מבקר המדינה

מכין דו"ח קטלני

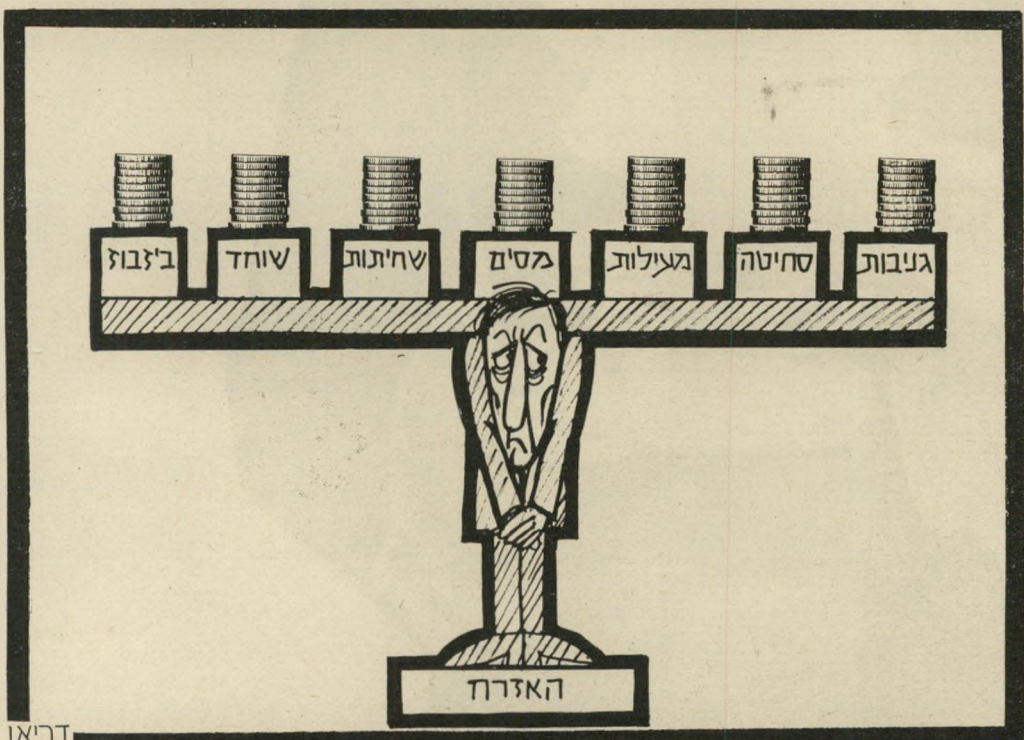
על רשות השידור

חוליות ביקורת של משרד מבקר המדינה משלימות עתה בדיקות אחרונות ברשות-השידור לקראת הכנתו של דו"ח ביקורת על המתרחש בתחומי הרשות. לפי רמזים שונים עתיד דו"ח זה להיות קטלני במיוחד לגבי הנוהלים וכיובז הכספים הנהוגים בטלוויזיה הישראלית.

עוד פרשה של

טיולי חנים?

נראה שסקאנדל חדש של טיול קולקטיבי על חש-בון המדינה עומד להתפוצץ. הפעם קשורה התוכנית בטיסת-כוכרה של מטוס הג'אמבו, שבה יימסרו המקומות ביד רחבה לאנשי הצמרת. אלא שהפעם לא יטוסו אנשי עצמם, אלא נשותיהם.

דריא

חנוכיה, תשל"ג

DIOLEN LOFT

הסריג
הנוחכויא
לכל אשה

נעים למגע
לא מתקמט
מתכבס בנקל
ללא גיהוץ

דגם מיזע

Diolen
LOFT

reg trademark Yanka Ginzstoff Group

תמרורים

נ ב ח ר . לחברי כבוד של המכון למהגר דסי חשמל ואלקטרוניקה שמרכזו באר צות-הברית, פרופסור **יצחק הורוביץ** מהמחלקה למתמטיקה שימושית במכון וייצמן, עבור תרומותיו בתחומי הרשתות האקטיביות והבקרה האטומית. התואר מוע נק אחת לשנה למיספר מוגבל של אנשים שהגיעו להישגים בולטים בתחום הנדסת חשמל ואלקטרוניקה.

הוכתר . בדורס-אפריקה, בטקס שנערך בגשם שוטף, לעיני 30 אלף מבני שבט זולו, למלך שבט זולו, הנסיך **זוולווינטיני** (23) בנו של המלך הקודם של השבט שנפטר לפני שלוש שנים.

נולדה . בבית-חולים בני-יורק, לי שחקן **אלויט גולד** (33) ולידתו הצעיר רה **ג'ניפר בוגארט**, בת: מולי. לאל-יט ילד נוסף, גייסון, מנשואיו לברברה סטרייסנד.

נישאו . בי

חשאי, בלונדון, הי זמרת הוולשית הי בלונדית שנתגלתה על-ידי החיפושית פול מקארטני ושר הפכה ביקר-לילה לי כוכבת בזכות שירה אלה היו הזמנים, **מרי הופקין**, ר מפיק התקליטים הי אמריקאי **טוני פייסקונטי** (26).

הופקין

תובע . חצי

מיליון ל"י פיצויים על אובדן עין, האיש שחשף את שערוריית אוטוקרס, תושב באר-שבט **אפרים לבנדובסקי** (42) שעלה לארץ מארגנטינה ב-1961 ואיבד את עינו ב-1969 בתאונת-דרכים עת נפגע על-ידי אוטובוס של אגד.

נחוג . בקי-בון גבעתי-ברנר, יום-הולדתו ה-95 של זקן האמנים היהודיים החי ויר צר בקיבוץ, הפסל **יעקב רוצ'אנסקי** קי. יליד רוסיה, חי ויצר עשרות שנים בפריס, מתגורר מ-זה שנה בגבעתי-ברנר.

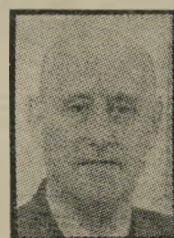
דוצ'אנסקי

מונה . לי

מנהל המחצבה הי גדולה אבן וסיד בנצרת, סגן ראש עיריית נצרת **חביב סיבני** העובד בחברה מאז 1949 עת החל כפועל רגיל. זו הפעם הראי שונה שאזרח ערבי מתמנה לתפקיד כה בכיר בחברת אבן וסיד.

נפטר . בבית-חולים בני-יורק, בגיל 67, חתן פרס נובל לשלום ב-1950, תתי המוזיקר הכללי של האו"ם לעניינים פוליטיים מיוחדים ד"ר **ראלף ג'ונסון באנקי**, נכדו של עבד כושי, זכה בפרס נובל לשלום על תיווכו בסיכסוך המזרח תיכוני ב-1949 כנציג האו"ם אחרי רצח הרוזן פולקה ברנאדוט. יליד דטרויט, הציטרף לשירות הממשלה האמריקאית ב-1941 והתמחה בענייני אפריקה והמזרח הרחוק. ב-1944 הצטרף למשרד החוץ האמריקאי והיה חבר המשלחת האמריקאית בוועידת דאמברטון אוקס, אשר בה הונח היסוד לאירגון האו"ם. ב-1947 התפטר ממשרד החוץ וקיבל תפקיד קבוע במזכירות האו"ם.

נפטר . בתל-אביב, בגיל 73, מי שהיה מוותיקי יבוי אני הרכב לארץ, **ליאו גורדברג**, שנולד במינסק, בה השלים את לימודיו בהנדסת מכונות, עבר ב-1917 לגרי מניה, שם היה סוכן של בית-החרושת אופל, עלה לארץ ב-1933 והקים את המוסך המודרני הי

גורדברג

ראשון בשדות שרונה דאז. היה חבר מיר עצי עיריית גבעתיים וחבר הנהלת בנק קופת-עם.

נפטר . בתל-אביב, בגיל 78, מי שהיה מייסדי תנועת המזרחי ברוסיה וחבר מועצת המנהלים של בנק ארץ-ישראלי-ברטינה — הרב **נחום טברסקי**.

INDESIT

חסכון של מאות לירות בשנה

מכונת כביסה
פילוט אינדסיט

אכן, מאות ל"י תחסכי לעצמך עם מכונת הכביסה האוטומטית "פילוט אינדסיט".

ב"פילוט אינדסיט" תוף כביסה גדול ומיוחד מפלדת אל-חלד, השומר על האריגים מפני שחיקה ובלאי.

"פילוט אינדסיט" מכונת הכביסה שזכתה באנגליה בתואר "מצויינת באיכות ובאמינות" במחקר שוק שנערך ע"י "אגוד הצרכנים הבריטי"!

פילוט

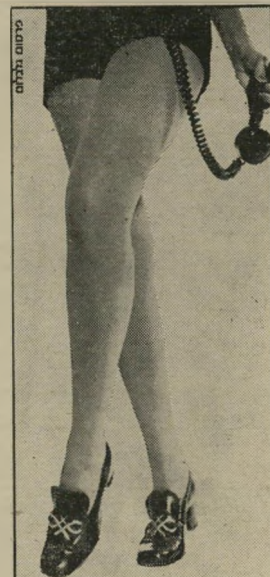
חברת דגמים חדשים 1971/2
לעת עתה בכמות מצומצמת
1003 * 1180 * 1050 *
SL-1000 * 1150 * 2001 *

שירות מיוחד לעולים חדשים!
מקלט הטלוויזיה הטוב בעולם

TELEVISION
RADIO
PHONO

ITT
SCHAUB-LORENZ

סוכנים בלעדים: כינווי בע"מ, פוץ 4 ת"א

Merce
לאשה שאיננה מסכימה לפיחות באיכות גרבוים גמישונים ארכונים אקסטרוניים בסריגת מיקרומש מאריכת ימים

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תאריך 136 • מען מברקי: עולמפרס • "הדפוס החדש" בע"מ, ת"א, רח' בן-אביגדור • הפצה: גד בע"מ • גלושפות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

אחר-כך למלא אותם כחול ואבנים כדי לשמור על משקלם וכדי שהמוזמה תתגלה רק מ' חוץ לארץ-ישראל. המיבצע כולו היה על סף ביצוע ונכ' של מרגע האחרון רק מפני שאלהיו גולומב החל לחשוש שחארגים יפתחו עוד לפני שיעזבו את הארץ.

■ בתוכנית אחרת של גליצה'ל, פיתחון פה, שדנה בסאטירה בישראל, קטל אורי ז'ורר את הטלוויזיה הישראלית. וזהו דיבר על האפקטיביות הרבה של המדיום ה'טלוויזיוני ועל ההשפעה הרבה שלו לעומת הרדיו. "לגבי ה'טלוויזיה הישראלית", פסק, "היא הגיעה לגמר תרתי-מש' מע עוד לפני שהגיעה לליגה 'א'".

■ מתברר שכדי למשוך קהל לתערוכות ציור, לא מס' פיקים רק הציורים, בתערוכות דצמבר 71 המתקיימת בבית האמנים בתל-אביב בהשתתפות 12 ציירים ופסלים, ביני' הם המורה לציור רפי לביא, מבקר האמנות יואב בראל, הפסלת ציונה שימשי וה' צייר מיכה אולמן, מציגים האמנים בין היתר פסלים ב' צורת דלת, כסא וגנזעץ עטוף בסמרטוטים. כדי למשוך קהל רב, החליטו המארגנים לערוך משך התערוכה שלושה איר' עים: ויכוח על הנשוא "ה' אם היצירות בתערוכה הם אמנות?" בהשתתפות מנהל מוזיאון ישראל יונה פישור ומבקרי האמנות יואב בראל ורן שחורי; הופעת להקה מחול מודרני של רחל כפרי בליווי מוסיקה אלקטרונית של יוסי מריהיים וסימפוזיון על אמנות עכשווית בתוספת סרטי אמנות.

■ פגישה סנטימנטלית הי' תה בארץ לשחקן אדוארד ג'ובינסון, עם מי ש' היה פעם ילד רך ובלונדי ש' שיחק, לפני שנים רבות בא' חת ההצגות. הילד גדל, היה לאיש והוא כיום פאבריק קאמינגס במאי הרוטשילדים.

■ מכוניותו של המנהל ה' מוסיקלי של הצגת הרוטשיל' דים, המנצח יצחק גרציאני, נגנבה. יומיים אחרי הגניבה, בשתיים אחרי חצות, צילצל הטלפון בביתו והמטלפן הציג עצמו כחייל המשרת בסני. "גנבתו את המכונית שלך ו' אני רוצה להתנצל", אמר ה' חייל. "לפי המימכים גיליתי שהיא שלך ואני הייתי בזמן במקהלת גברי השיריון שהד' רכת. השארתי את המכונית ב' סדום". גרציאני הודיע על ה' שיחה למשרה, אך המכונית לא נמצאה בסדום. כעבור יו' מיים טילפן אותו חייל שוב לגרציאני ושאל מדוע הוא לא בא לקחת את המכונית? ה' משטרה חיפשה פעם נוספת, מצאה את המכונית כשבתוכה בקבוק קוניאק מתנת החייל ל' מנצח.

■ בעל בריכת תל-אביב עזריאל עינב, לא היה תמיד בעל בריכה. קודם הוא הי' בעל מחצבות. בתקופה ההיא כל דבר היה קשור אצלו ב' מחצבות. לכן, כשפגש אז חבר ליד מלון הילטון באיטנבול אמר לו: "תן לי את המלון הזה ואני עושה לך אותו תוך שבוע חצץ".

רות ביקר (24) המרקידה הישראלית שהרקידה כבר רוצחים בבתי-סוהר, חולילב, טייסים וצעירי

ים ערביים בכפרי הגליל, נתנה השבוע הדגמה מיקצועית. היה זה בטקס נישואיה לדיק (דני) רוט (28) במלון "שרתון" בתל-אביב. לכבוד החתונה תיכנן אביה של רות, שהוא אד' ריכל במיקצוע, מיטה רומנטית לבני הזוג, אליה מחוברים מד' רגות שיאפשרו לזוג הצעיר לישון בנפרד במיטה אחת, גם בימי משבר.

וילה גדולה על מיגרש שקיבל במחיר זול ממנהל-מקרקעי ישראל. הווילה נבנתה בצורה כזו שמהכביש רואים רק קומה אחת ובגלל פני הקרקע אי אפשר להבחין שזו וילה גדול' לה מאוד. לאחרונה החליטה עיריית ירושלים לפתוח כבי' שים חדשים ובין היתר סללה כביש החותך את הגבעה מ' אחורי הווילה, ועתה יכולים הנוסעים בכביש להנות מה' מראה המרשים של הבית.

■ לשגריר ישראל בבון ארשיבי ב'חזרון, היתה תשובה מוכנה לאותו מדינאי גרמני שהתלונן על איכות ה' אלמנט הישראלי המתגורר ב' גרמניה: "כבר גירשתם פעם את האינשטיינים והפרוידים -- אתם חושבים שיתזרו אלי' כם?!"

■ איך החמיצו אנשי ה' הגנה למעלה ממיליון כדורי רובים בריטיים? בתוכנית גליצה'ל של דניאל כהן שגיא, שהוקדשה לאלהיו גולומב, סיפר השבוע מי ש' היה בתקופת ההגנה האחראי על הרכש וכיום פקיד בכיר במשרד-הביטחון, מוניה מר' רר, כי ערב פרוץ הקרב ב' אל-עלאמיין הגיע לאנשי ה' הגנה הידועה שבמחסני הצבא הבריטי בחיפה יש כמות עצו' מה של תחמושת המיועדת ל' חיילי פילדמרשל ברנרד מונטגומרי במידבר הלובי. כדורים אלה היו נחוצים או מאוד לאנשי ההגנה מפני ש' היו להם רובים בריטיים בלי כדורים. לפי התיכון, היו אנ' שי ההגנה צריכים לרוקן את ארגוני התחמושת מתוכנם ו'

את המכונית הזאת כמתנה ל' רעייתי, שכמובן סירבה לקב' לה. זה כבר חייב תגובה יותר חריפה מצדי. הפעם טילפנתי אני למי שטילפנתי ואמרתי: תרד ממני וממשפחתי עם ה' עסק הזה! אני לא רוצה את המתנה הזאת, הבנת? לא ה' תה ברירה, נאלצו למסור את המתנה למישהו אחר שקיבל אותה והשתמש בה".

■ ספק ברצינות, ספק ב' הלצה, מספרים כי מנכ"ל נתי' ב' נפט מוטי פרידמן, מס' תובב במסדרונות ועדת ה' קירה, ומכריז: "אני לא ק' בלתי אף מכונית משובינסקי!"

■ השבוע טען שר-האוצר פינחס ספיר שהעכיר בשע' תו את פרשת נתיבי נפט ל' שר-המישפטים, מפני שמבקר המדינה לא נמצא אותה ע' בארץ. מסתבר כי המבקר, ד"ר יצחק ארנסט נכני צאל, מרבה לנסוע לחו"ל, ועל כן זכה במסדרונות ירו' שלים לתואר ההיתולי "מבקר המדינות".

■ פינחס ספיר חש ביום השישי האחרון על בשרו את ההוראה שלו על ארוחת צנור עות. ספיר היה אורח של מו' עדון כלל במלון פארק בתל-אביב, שם נכחו כ-70 ממנהלי חברות כלל שרובם אמונים על מסעדות קסטה, גונדולה ופונטנבלו. המנהלים ישובו מ' שעה אחת עד ארבע אחרי-הצהריים ונאלצו להסתפק ב' מנה אחת בצלחת אחת עליה היה מונח סטייק קטן בלי תו' ספות. כל זאת כדי לעמוד במחירי של שבע-יחצ' ל' ל' ארוחה. כנראה שהמזון הדל השפיע על הנוכחים, מפני ש' רוב השאלות שנשאל ספיר היו על מדיניות כללית ואיש לא רמז אפילו על הפרשיות ה' כלכליות האחרונות.

■ שלושה חברי-כנסת מ' טעם המערך שוככים בבתי-חולים, עקב מחלות חמורות: אליהו ששון, הסובל מ' תוצאות שטף-דם במוח; מנ' חם כהן, שמצבו החמיר אח' רי שנשתלה בו כלייה; ו' עוזי פיינרמן, שלקה בהת' קהילב קל, הנפגעים של ס' עת גח"ל הם מסוג אחר: ח"כ דוב מילמן צולע, אחרי ש' נקע את רגלו במישחק הטניס. מסתבר שמישחק זה אהוב גם על ח"כ המערך מרדכי סור' קים.

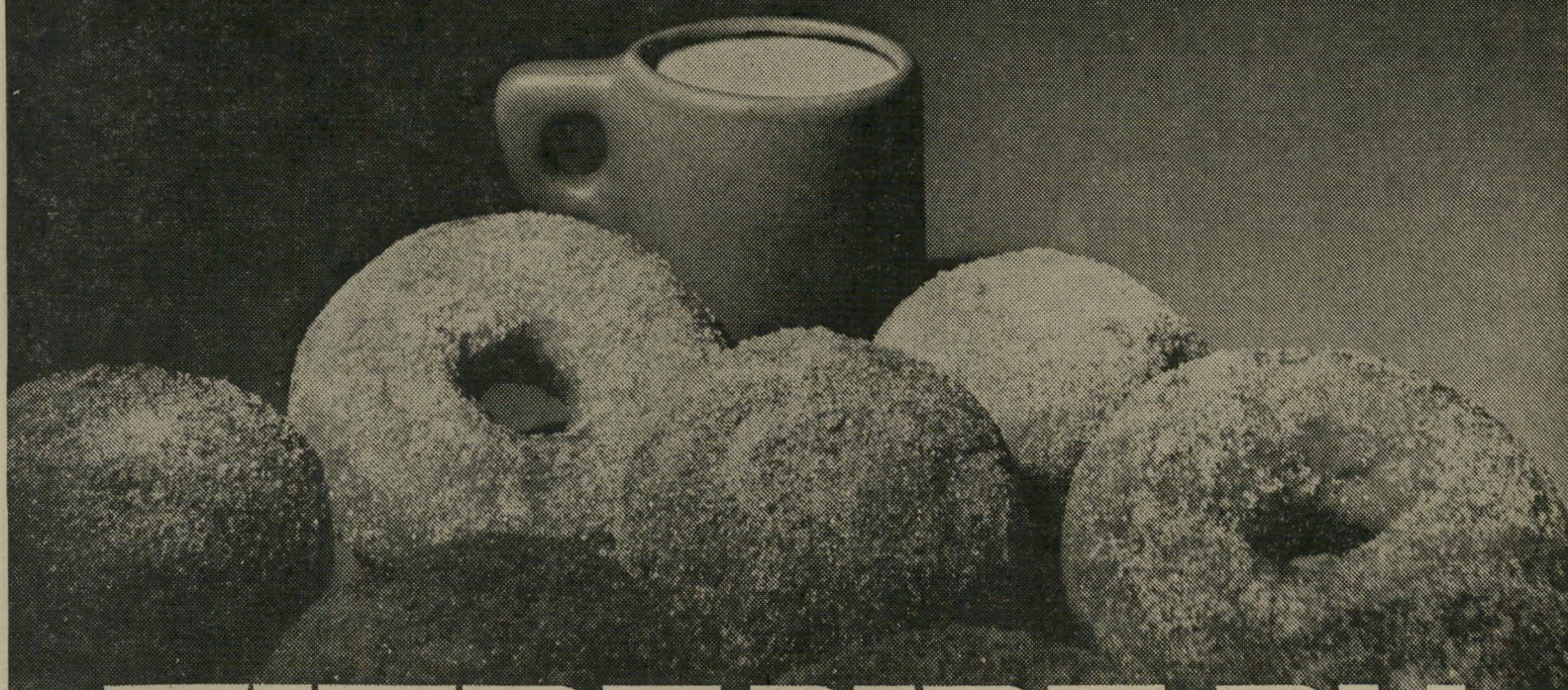
■ סורקיס עצמו עמד ב' ראש ועדת-הפנים שביקרה, סוף-סוף, בכלא אשקלון. בגלל הקור, חבש כובע-מיצחיה של פועל-נמל שרכש בהאמבורג. הזהירו אותו חבריו: "אם ת' כנס כך לכלא, יחשבו אנשי-פתח שאתה חבר שלהם!"

■ על השינוי בהלכי-הרוח במדינה למד ח"כ איסר הר' אר, כשנסע באוטובוס מתל-אביב לירושלים. באוטובוס ישב מבר שלו, אך כשרצה ל' הגיד לו שלום, הסיט הלה את פניו והעמיד פנים כאילו אינו רואה אותו. הסביר זאת הר' אל: "הוא התבייש שראיתי אותו באוטובוס. כנראה שזו כיום בושה". דעתו זו נתחזקה בפעם אחרת, כשאמרה לו מכ' רה, שהופתעה לראותו באוטובוס: "מה, איש כמוך נוסע באוטובוס?"

■ על נסיון לשחדו, סיפר השבוע בראיון למעריב אלוף (מיל) מאיר עמית: "כא' שר נכנסתי לכור והייתי מו' עמד לכהן כיו"ר מועצת ה' מנהלים של אוטוקארס, טילפן מי שטילפן והודיע, כי נשלחה לי מאנגליה מכונית יגואר מפוארת והיא נמצאת בנמל אשדוד. סירבתי לקבל אותה ודחיתי באדיבות, אבל בתקי' פות מוחלטת, את המתנה. ו' אז ניסו, לעקוף אותי והציעו

קלוד פורו אמן האיפור הבינלאומי שהחליט כי יעודו בחיים הוא, "להסתובב בעולם ולעשות נשים יפות יותר", הגיע בשבוע שעבר לארץ במסיגרת סיור עולמי מטעם חברת, "הלנה רובינשטיין". בארץ הוא פגש בין היתר גם את השחקנית דליה פרידלנד וביקש ממנה שתאפשר לו לאפר אותה. "יש לה תווי פנים שאפשר לבנות מהם כל דמות", הוא אמר. "יש לה גם עור נפלא ואיפור". אחת התוצאות לביקורו של פורו היא הצעתו של מנהל יחסי הציבור של, "הלנה רובינשטיין", משה דיין, לצלם את המאפר והמאופרות בתמונות צבע ולתת למאופרת תצלום למזכרת.

עם החרור המדנק

"העולם הזה" 1788-1787, ה' שריפה במערכת ושוד העתיקות של משה דיין.

להלן שתי תגובות על שני מאורעות שהתפרסמו בעיתונכם.

(1) לא אטעה אם אנחש שבעוד כמה דורות ירשם חודש נובמבר כראשית הטי"ר רור הפוליטי במדינת-ישראל.

מעשה השריפה במערכת העולם הזה מעיד ללא ספק שסכנת האלימות והפשיזם מתקרבת בצעד-צעד.

ואם אפשר לחשוב שההצתה בהעולם הזה כוונה רק נגד עיתון זה מסיבות שונות, בכל זאת קשה להאמין שהנגע לא יתפשט ומסיבות "אישיות" (שגרמו לשריפת המע"ר) יגיעו לסיבות פוליטיות רציניות יותר.

זהו הרגע לשים קץ לוונדליזם המשי-תולל!

(2) עיסקי העתיקות של דיין הן ללא ספק הסקופ ומתיחת-הביקורת הגדולים ביותר שקראתי אי-פעם בשבועון המסויים. ד.ב.א. לא היה מפרסם את כתבתו על סמך הש" מצות שינאה וניחושים שהיו יכולים לגרום לו להפסד במהלך המשפטי שהיה ננקט על-ידי שר-הביטחון.

מכאן שדברי ד.ב.א. נכונים בוודאי והם מעידים שפשע גדול מכך לא נעשה בשום מדינה דמוקרטית!

כשר בממשלה משתמש בזכויות שלא ניתנו לו מעולם ולא מועמד לדין, אבוי למדינה ולממשלתה.

ממשלת ישראל חייבת לחקור בעניין ולהסיק את המסקנות המתבקשות ממעשים מזהמים אלה ששר בישראל ביצע.

בני ציטרין, תל-אביב

תודה

תודתנו הרבה לעורך-הדין אברהם גיי מרמת-גן על תרומתו למערכת של כרכי "העולם הזה".

לאחר השריפה במערכת איפ"ש שר כרכי של אברהם גיי, את המשך העבודה התקיימה.

המערכת

יד

זדונית

הזדועות, ונחרדתי מהמעשה הוונדלי של יד זדונית שבחשה והעלתה באש חומר שנסאף ולוקט במשך שנים. ברור, ולית מאן דפליג, שידו של אחד אשר נהירים לפניו יפהיפה כל שילי סודות המערכת ומפתחות סודיים במעל. זה מה שקורה כשהושפים תעלומות ופרי שות המעלים סירחון.

יוסף בן-ימשה, תל-אביב

אשמה

לעזור

עד כה הייתי אוהד פסיבי בהחלט של עיתונכם, ייחסתי הרבה מהבעיות שאני נתקל במימסד כמקריית בלבד. לאחרונה הוגדשה הסאה.

הראיון ששמעתי ברדיו (נדמה לי ביום ו' לפני שבוע) בו ראיינו את אורי אבנרי בעיקבות השריפה במערכת ושאלו אותו: מה אתה אורי אבנרי? דחף אותי לכתוב כמה מילים אוהדות, ואולי גם אוכל לעזור. יש לי מעבדת צילום די-טובה ואשמח אם אוכל לעזור, במיוחד כשהעומס אצלכם כרגע גדול, או אם יש משהו אחר שאוכל לעשות, אנא פנו אלי.

יונה טווכובים, תל-אביב

סתימת

פה

ברצוני להוקיע את מעשה ההצתה הברי-ברי שנעשה במשרדי מערכת העולם הזה. הופעת העיתון באותו שבוע שבוצעה

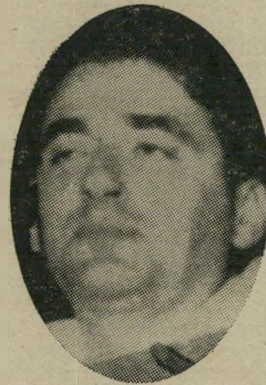
ההצתה מוכיחה לכל שונאי העיתון ודורשי רעתו כי אי-אפשר לסתום את הפה להעולם הזה וכי העיתון ימשיך לצאת על אפם וחמתם של דורשי רעתו.

יעקב טימברג, תל-אביב

הגונב מגנב

פטור

הייתי ממליץ לסניגוריהם של נאשמי "פרשיות הנפט המצרית", אם וכאשר תח" לט הפרקליטות להגיש נגדם כתבי אי-

ד"ר ארנפלד
רכוש שדוד

שום, לאמץ לעצמם את הטענה הטרומית כי "הגונב מגנב פטור".

מאחר שגם הנפט וגם הצירוף שעליו מדור בר הוא בבחינת רכוש שדוד, הרי אין ספק שלפחות בית-דין של מעלה יוכה את כל הנוגעים בדבר.

ד"ר ארנפלד, תל-אביב

למה דווקא

יהושע?

"העולם הזה" 1784, "הנדון: עמק עכור": "איני דוגל בשי-טותיו הקיצוניות של יהושע, אך הלוואי והיה לנו איש כמותו".

יהושע ניצח על הג'נרלייט של שבעת עממי כנען בתהליך ההתנחלות היהודית. שהפך את כנען לנסיקה מעובדי אלילים. העלאת שיבחו של יהושע בפרשת עכן כן-כרמי כמוה כהעלאת שיבחו של היטלר במאמציו לשמור על מוראל הצבא הגר-מני והס.ס. או כהעלאת שיבחו של ניכ-סון במאמציו לשמור על מוראל הצבא האמריקני בווייט-נאם.

ממאמר הנדון הנ"ל משתמע שאיכותה

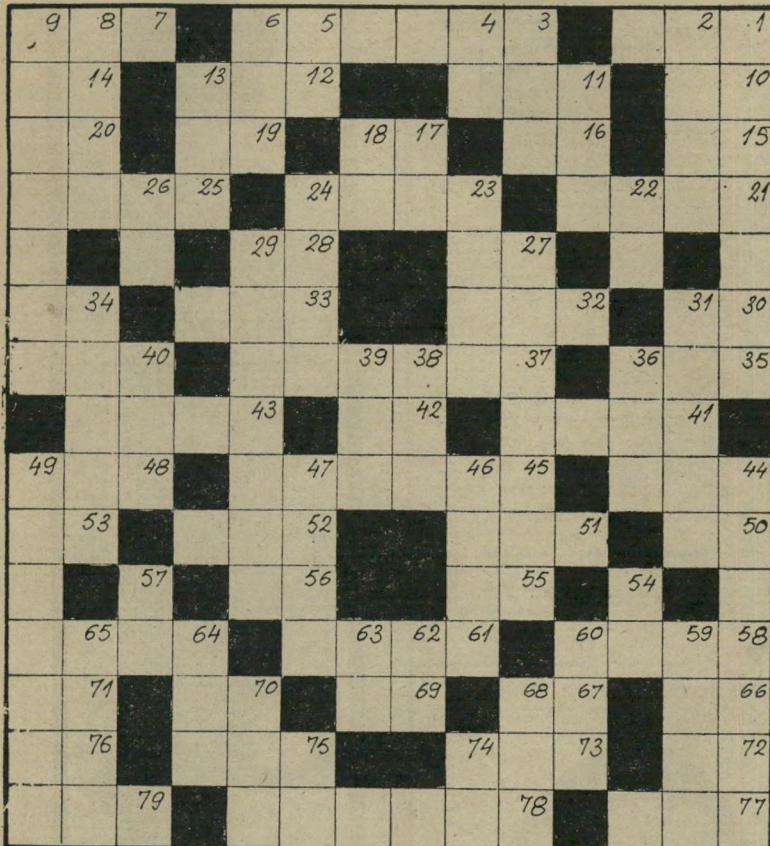

אורי דייווים
כמו היטלר

המוסרית של החברה היהודית-ישראלית בי-ימי יהושע חייבת לשמש מופת לחברה היהודית-ישראלית בימי גולדה.

אורי אבנרי הוא אישיות פוליטית בעלת טביעת-עין חדה, כושר-ניתוח חריף ומר-שבה צלולה. מן הנמנע להניח שנעלמה מעיניו משמעות העובדה שבמלחמתו נגד שחיתות והקטנתה הוא נזקק ליהושע ולא למשל, לירמיהו.

אורי דייווים, בוסטון, ארה"ב
(המשך בעמוד 10)

את פיתרון השבוע יש לשלוח לת.ד. 136, תל-אביב, ולציין על גבי המעטפה: "השבוע 1789". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאוזן

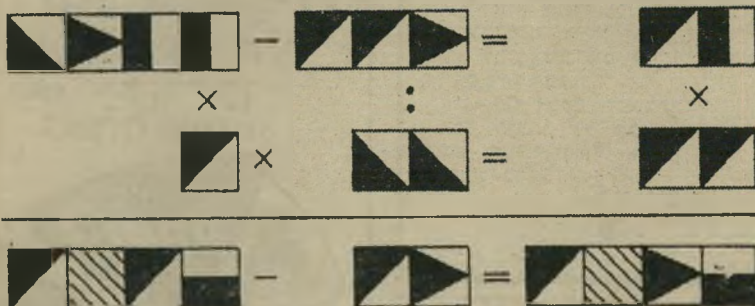
המיסים 8 מיליון לירות. (2) ארעי. (3) מח-צית היממה. (4) מצבה. (5) שמשקלו מור-עט. (6) כינוי לעולה מגרמניה. (8) דיקי-טטור. (9) חילק מניות לאנשים חשובים בארץ, לפני שחברת הענק שהקים הת-מוטטה. (11) מעצמה אסיאתית. (13) עיר בפולין, ששמה הפך לשם נרדף לספי-שות. (17) אינו אשם. (18) תו נגינה. (22) משמש למאור. (23) אדם שחור עור. (24) שקר, רמאות. (26) דמון. (27) נבנה לאח-רונה בירושלים על חשבון משלם המי-סים. (29) תופעה שלילית בה לוקים יותר ויותר ישראלים. (31) גל. (34) "לא..." (מ-עשרת הדברות). (36) מגפה. (38) כדאי לערוך אותו בבית מעת לעת. (39) ז'רגון. (40) אבן קשה. (44) העיד בפרשת נתיבי נפט. (46) ביטוי אותו הכניס לשפה ברי-לב. (47) הוקמה לחקירת פרשת נתיבי נפט. (49) מפעל למכוניות בו נתגלו "אי-סדרים". (54) נוזל בגוף. (57) תל חרבות. (59) כינוי ליהודי המשתייך לתנועה אותה הקים הבעש"ט. (60) אסור למאכל לפי היהדות. (62) מבני נח. (63) פלא. (64) שר צבא שהביס את סיסרא. (65) לומד דברים שאינם אמת. (68) צפור הנוזנה מדגים. (70) עיר בגרמניה. (74) רקבון. (75) עושה דרכו על פני המים.

(1) שוד. (3) עולה חדש מפורסם, שעלה לאחרונה מצרפת. (7) שאינו נושא פרי. (10) צד מערב. (11) חומר בנין. (12) שעיר. (14) קולב. (15) אותו אכלו בני ישראל ב-מידבר. (16) אוניברסיטה אמריקאית. (17) בן נח. (19) תבלין. (20) מחגורל. (21) אדם שמלאכתו עשיית יין. (23) שם של מצודה שעלתה ביוקר למשלם המסים. (25) לור-מד על פה. (27) סימן. (28) טעם בלתי נעים. (30) קידומת שם הולנדית. (32) רע. (33) נאה. ראוי. (34) גבעה. (35) בצוותא. (37) גיבור ספר ידוע מאת וולטר סקוט. (40) נתן שלמונים. (41) סוג של כוכב. (42) מספיק. (43) נאיבי. (44) נושא מכת-בים. (45) מק. (48) תנועה קטנה. (50) מנועול. (51) תו נגינה. (52) סומא. (53) תו נגינה. (55) עוף טורף. (56) אמונה. (58) משחק מלכים. (61) תורה שבעל פה. (64) אחת העליות. (66) מגש. (67) אביון. (69) אותו כולנו משלמים על הכנסותינו. (70) תבואה. (71) תרמיל. (72) מכיווני-אלהים. (73) חומר חימום. (75) חלק הרגל. (76) צונן. (77) שבועה. (78) מדינה הנמ-צאת במצב מלחמה עם שכנתה. (79) שר בממשלה, הנוסע לעתים תכופות לחו"ל.

מאוזן: (1) בנה מפעל בארץ, שעלה למשלם

חשבוע 1789

והי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפורה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק יש למצוא איזו סיפורה מייצג כל סמל של ריבוע.

את התשובות יש לשלוח על-גבי גלויות בלבד לת.ד. 136, ת"א, ולציין על-גבי הגלויה: "חשבוע 1789". הפתרון צריך להכיל את כל התרגיל במספרים. המועד האחרון למשלוח הפתרון — 21.12.1971.

בין הפותרים נכונה יוגרלו שלושה פרסי ספרים.

דמגוגיה

שפלה

"העולם הזה" 1788, דמגוג ושמו דוש, דן בן-אמוץ על הקארי-קטוריסט דוש.

הקריקטורה שלי שהביא דן בן-אמוץ פירושה הנכון (גם לפי דבריו): "ניכסון יתן לנו פאנטומים, אם נסכים לוותר, או להפקיר בידיו את בטחונה של המדינה". התוספת שכאילו "דוש אומר שניכסון רוצה באבדנה של ישראל... ארה"ב מבקשת לכלותנו ולהשמידנו" אין לה אחיזה בשום פרט תוכני או צורתי שבי ציור. אכן זו הנחה מסולפת שמהווה דוגמא נאה לדמגוגיה שפלה. (ביטויים מכריזים למדי שהושאלו מכתבת).

אגב, גילוי משעשע (או עצוב?) וטייפוט להשקפותיו "השמאלניות": התייחסות חשדנית ואף עוינת לארה"ב, למדיניותה ולמעשיה בכל המישורים. רק בגורם אחד ויחיד צודקת אמריקה וראויה לאמוץ ולתמיכה נלהבת: ביחסה הנוקשה וחסר ההבנה לגבי צורכיה הבטחוניים של ישראל.

קריאל גרדוש (דוש), תל-אביב

השריפה

והמסעדה

כתבתה על השריפה במערכת נכתב כי החיילים הועיקו מכביאש מהטלפון שבי

דחבש

מסעדה שלי, שם ישנו עובדי המסעדה. פרט זה איננו נכון. במסעדה לא ישן אף פעם אף אחד. הפועלים עסקו באורח שעת לילה מאוחרת, בעבודות נקיון. צבי דחבש, תל-אביב

הונאת

הבריות

"העולם הזה" 1782, "הנדון: אליל הגנרלים" על אלופי המילואים.

במאמרו על נושא האלופים (בימל) המפרסמים דברים כאשר אין להם מה לומר, אך מסתירים תחת החתימה אלופ (מיל), כתב אבנרי גם נגד התורפה שפרופסורים מחוברים דיעות כבונות סמכא בתחומים שאינם תחום התמחותם האקדמי.

בנושא הנ"ל, הרניי מסכים עם אבנרי בהחלט. רק הונאת הבריות היא כאשר פרופסורים מחוברים דיעות (על פוליטיקה, למשל) כאשר התמחותם היא רפואה או גיאולוגיה. לכן תמהתי מאוד על כי דווקא כאשר דיווח אבנרי על "יום הממזר" הוא כתב בהבלטה כי אל הוועד הציבורי ש' הוקם למען גישושים אורחיים. הצטרפו פרופסורים...

אכן, זהו אפקט תעמולתי. אבל לדעתו של אבנרי ולדעתי זהו אפקט דמגוגי ופסול. אם כן, מדוע הוא השתמש בו?

דבי ליכנה, רמת-גן

קוראים השוהים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עיונות תינתן למצורפים תמיד נות למכתביהם.

תיאטרון

אם ישנו מישור החושב שהחיים אינם מייאשים דיים, הוא מוזמן לבקר ב"מייאשים" של סטרינדברג. הבחינה ויקבל אישור לכך ש"מנת חלקו של הר"אדם היא צער", ובכלל, "לא קל להיות אדם". כל זה במסגרת ביקורה של בתי אלים עלי אדמות, בת-אינדרה העוברת על-פני מגוון עצום של דמויות אנושיות ומגלה בהן רק צער, כאב וחוסרי-יכולת מוחלט להיות מאושרים, כי הרי האושר טומן בחובו את זרעי הצער הראשונים. מחזה זה, כאילו ממצה את העצם הרוי מנטי על חיי האדם, בתוספת שביבי פיר-לוסופיה נוסח שופנהאואר, ועם הרבה מן הצורות הפרטיות של סטרינדברג עצמו (כל בעיות הנישואין במחזה היו מנת חלקי קו האישיות). אלא שבתקופה צינית כשר לנו, כשכל אדם המכנה עצמו "נאור" מתבונן בחשד במי שמעיז להיות לא מתוחכם, קשה לדעת באיזו מידה יכול עוד סטרינדברג לשכנע.

חוקי מזה, אם כדבריו, "לשון האדם היא התלונה". הרי מדרך הטבע שגם הר"מבקרים, שהם בני-אדם, יתלוננו. למשל, על-כך שחלק ניכבד מן המחזה אינו מגיע כלל לאוני הקהל, בגלל אקוסטיקה לקויה או בגלל הגיוני לקוי, ובל-יסק, בגלל מערכת רמקולים פגומה, המסרסת לגמרי את הפרולוג וממשיכה לזמזום ול-פצפץ לכל אורך ההצגה; על המוסיקה שברקע, סימפוניית של בטהובן, ואלס של שטראוס, שיר לכת מאאידה, כולם דברים יפים כשלעצמם, אבל נוטים למשוך את תשומת הלב מן הנעשה על הבימה; או על מישחק בלתי מהוקצע של רוב המשתתפים (יוצאים מן הכלל רק ישראל בקר וגחום בוכמן). מישחק הנע בין הישפכות גימנוסטיקה לדיקלום ממולמל, לעומת זאת, אפשר להתפעל מן הבימוי האסתטי להפליא של סנדרו מאלמקוויסט, שעל אף איטיותו הסקנדינבית המפוצצת הוא מקסים בכל פעם את העין. בעיקר משום שהבמאי עצמו צייר ובנה את התיאטרון, ותפאורה כזאת לא ראה התיאטרון הישראלי כבר שנים רבות.

כל מי שחשב עד היום כי השחקן הוא האיש החשוב בתיאטרון, שכח לקחת ב-חשבון את נוכחותו של הבמאי מייק אלי-פרדס. (איש התיאטרון של העולם הזה לתשל"ב) כי אצל אליפרדס, שחקנים (וגם מחזה) אינם אלא כלי שרת להצגת תר-גיליו הווירטואוזיים השונים על הבימה, לכן, החמורים (התיאטרון העירוני,

בתיאטרון ופינקל, ב"מישחק ההלומות" לא קל להיות אדם

חיפה), המבוסס על פלאוטוס הרומי, היא הצגה שבה הדמויות, הדיאלוגים או התורין השונים אך מעט. העיקר הוא ש'שחקנים צעירים, אשר בהודמיות קודמות לא התגלו כמוכשרים למדי, מגלים כאן יכולת לוליינית לנתר זה מעל זה, להוציא קולות משונים, להתעסק ולהת-

עוות כימעט כמו בקירקס, ולתקוע בתי דירות גבוהה למדי בדיחות גסות פחות או יותר, המכוונות כולן אל מתחת להגורה. משום כך, מחצית השעה הראשונה היא משעשעת למדי. אבל אחר כך, כשהעין מתרגלת לכל התעלולים, הקפיצות והניירות הבלתי-פוסקים, האווזן רוצה ל-התחיל לקלוט משהו מן הנאמר על הר"בימה, והמוח מנסה להבין את הטעם ש' בכל זה. מסתבר שהמלך הוא עירום. מעשיותיו של פלאוטוס על צעירים אוויליים המאובתים מעל לראשם, זקנים תאוותנים, זונות רודפות-בצע ומשרתים ערמוניים, שרתו את שקספיר או את

החמורים קשה להיות חמור

מוליאר בנאמנות רבה, משום שאלה הל-בישו על השלד הרומי משמעות אנושית. בתיאטרון העירוני הורידו מאותו שלד אפילו את מעט הבשר שהיה לו, והור-תירו רק בדיחות, המוצגות בצורה של תרגילי-מישחק במשך שעה וחצי.

וזה יותר מדי אפילו למי שלא יושב ב-סיעת פועלי-אגודת-ישראל בעיריית חיפה.

ספרים

כל עקריבית מאולף יודע כי מאז צמחו לו וולדות ונולדה לו מכונית ניגנוה סר-פית השבת שלו, כיום מנוחה. לאן נטי-ייל השבוע (הוצאת לוי' אפשטיין) אי-ננו חלילה וחס מדריך ל.א.א.א. להישאר בבית בלי להתאמץ, אבל, כנחמה פורי-תא, הוא בא להציל את הנהג המשפחתי הממוצע, שלא היה חניך בתנועת הצופים, ממנת הבז והלעג של האשה והילדים, כשהמסלול הנבחר על ידו הסתבר כי משעמם, הומה מפסקי-תנועה, ואולי אף כדרך ללא מוצא.

מחבר הספר, אורי דביר, שהוא מדריך בקורס מורי-דרך ומשוחח רדיופוני קבוע לענייני שבילים אתרים ועתיקות (להס-תכלות בלבד), יצא לעזרת הישראלי-הר-מטייל, הבור והנואש, במדריך זה שהוא יפה למבט, נוח לפיענוח ושימושי.

אפשר למצוא בו שפע הצעות ל"גיהות קצרות", מסלולים באורכים שונים, הרי-פתקות לכל סוגי מזג-אוויר, עצות לתת-נהגות מחוץ לבית, סימני דרך ומפות, הסברים היסטוריים עם קוצן של אנקי-דוטות (שיזכו את הנהג בהתפעלותן של העלמות, ויגרמו לבנים להעריך את אביהם. היודע את הכל על כל מקום).

התמונות המלוות את הספר יעזרו ל-נהג לברר אם אכן הגיע למקום הנכון. הרשימות, לעומת זאת, יעזרו לאשתו ל-דעת איפה אפשר לקנות פרי בדרך, ולאן מוטב להכין סנדוויצ'ים מן הבית. ובכלל, אם מישור באמת רוצה להינפס ולטייל במרחבי ישראל, גם לדאות וגם לחזור הביתה בלי התקפת-עצבים, כדאי לו.

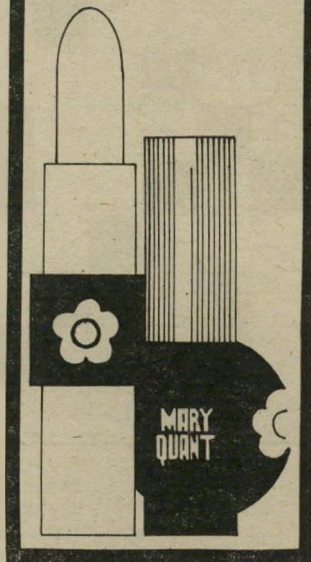
ספר ביטול יוצא מן הכלל להודמיות חגיגות ובעיקר לארחות-הצות הוא: חבשילי קדירה (גניורק - Caldrion Cookery - Meredith Press).

אין זה אלא תירגום מילולי צולע ודל-ביטוי לאוסף נדיר של מירשמי שדים ו-אשפי מטבח-כשפים, שנערך בידי מאר-צ'ילו לרוביץ, שאם אכן רוח בן-אלמות שבא ללגלג על עקרות-הבית הארציות המיסכנות הוא בוודאי שובב מאוד לגבי (המשך בעמוד 12)

MARY QUANT

מראה חדש לשפתייך ולצפורנייך

הצעקה האחרונה של האומנה

אפודה צבעונית מ-אקרילן לנערים ונערות.

רובקס ACRYLAN Monsanto

אופוס 102 ברשימת כשל

בעיתון שקיבלתי מכונת כתיבה של שתי אלפים לירות. נסיתי אפילו לשחד אותו. הבטחתי לו את כל כרכי "האינ" ציקלופדיה העברית" בשתי לירות ושבר עים וחמש גאורות, וגם זה לא עזר. "תראה", הוא אמר, "אתה לא יחיד. יש עוד הרבה אנשים שמוכנים להוסיף על המחיר, ובלבד ש- נדליך לעיתון שהם קיבלו הנחה. תבין או- תי: אני לא יכול ל- הכניס את כולם לתוך הרשימה. הייתי רוצה אבל אלה שכבר נמצאים ברשימה מתנגדים בתוקף להארכת הרשימה."

מה. זה יפגע ביוקרה. 102 זה המכסימום האבסולוטי. אני מצטער מאד. אני מוכן להוסיף אותך לרשימת האנשים המחכים בתור להיכלל ברשימה של שובינסקי אבל זה הכל. וגם אז אני לא מבטיח שום דבר. אם אחד אנשים ברשימה שנתפרסמה יצא במקרה זכאי, או יצליח איכשהו להוכיח לשמו כלל בטעות — אני אוסיף לרשימה שם חדש במקומו. אבל, כמובן, לפי החור ולפי... אתה מבין? אנציקלופדיה יש לי כבר, אבל אם היית יכול לסדר איוו מילגה לבן שלי שנכשל בבחינות הגמר, יכול להיות שאפשר היה לסדר משהו. אני מכיר אישית את אלדד קשה, מנכ"ל משרד החינוך, אבל הוא איש קשה מאד. בעניינים כאלה הוא לא יודע חוכמות. מוכן כורדי. יקה מיוקס, שאפילו גזוז לא מוכן לשחות על חשבון משהו אחר. אבל מי יודע? אולי הוא זקוק לאנציקלופדיה העברית? בשביל מה אני צריך שני סטים? את הסט השני קיבלתי מפיקד במשרד-האוצר, כשסידרתי לבתו עבודה כפקידה בשגרירות הישראלית בפריס.

אין לי מזל. אין לי. כל השנים האלה ראיתי את עצמי כ- אדם-חשוב-מאד, המוזמן יחד עם שאר האנשים החשובים-מאד להצגות-בכורה ב- תיאטרון, הקרנות-בכורה של סרטים ישראליים, מסיבות-קוקטייל רשמיות, קב- לות-פנים, סעודות חגיגיות, ושאר מקור מות המיפגש של כל המירומי במדינה. ופתאום, לכל הרו- חות, מתפרסמת בעתור- נות רשימת מקבלי ה- הטבות של "אוסקור", ושמי נעדר מהרשימה! אני אידע אי- פה לקבול את הבושה שלי. חברה-הכנסת משה ורטמן, המופיע במקום ה-19 ברשימת שובינסקי, חלף על פני לפני ימים אחדים, ולא ענה לי אפילו שלום. אפו היה תלוי בעננים, והוא עשה את עצמו כאילו לא הכיר אותי מימי. אני יודע שהרבה אנשים מנסים להיד- חף, איכשהו, לרשימה של שובינסקי, וכל ההדחקות הזאת ממש לא נעימה לי. אבל, אחרי הכל, אני לא סתם כל אחד. עד לפני שנתיים הייתי פקיד לא כל-כך זוטר במשרד המסחר והתעשייה. אני מכיר באופן אישי את מאיר עמית, ועם דינשטיין החלפתי כמה מילים ב"קאסבה". עשיתי הכל כדי להיכלל ברשימה. די- ברתי עם איש יחסי-הציבור של שובינסקי, הפעלתי קשרים ולחצים — הפכתי עול- מות, ושום דבר לא עזר.

"אני מצטער מאד", אמר לי איש יח- סי-הציבור, "הכל תפוס. אין מקום." אמרתי לו שברצון אשלם שלושת אלפים לירות מעל המחיר הרשמי של מכונת "טריומף" בעל הגה לקוי, ובלבד שיוסיפו אותי לרשימת מקבלי ההטבות, ויכתבו

בעיות מס הכנסה

"חסר לך עוד 60 אלף לירות." "אני אעזור לך", אמר הפקיד, כשהוא קורא מתוך רשימה. "בנק איגוד בחדרה — 90.000 ל"י. חלקך 30. שני טרקטורים — מחסני חברת "סיני" — 40 אלף. משאית מלאה צמיגים מאברזימה — 25 אלף לירות. עתיקות מחפירות דיר-אל-בלאח — 22 אלף דולאר." "רגע, רגע!" צעקתי. "יש עוד אנשים שלא משלמים מס על מכירת עתיקות?" "מי מדבר על מס-הכנסה?" נעלב הפקיד. "אני בסך הכל מנסה לרענן את זכרונך, ולהזכיר לך את מקורות הפרנסה שלך. לפי הרשימה שלי נשארו לך 113 אלף לירות אחרי שקנית את הפנטאהו ברבע מיליון. איפה הכסף?" "שילמתי לכם 50.000 מקדמות. וקניתי פונטיאק חדש ב-60.000 ל"י." "איפה עוד שלושת אלפים לירות?" שאל הפקיד. "אני יודע?" אמרתי. "אולי נתתי טיפ למישהו. אני יכול לזכור סכומים כאלה?" "ולמה לא הצהרת על בנק איגוד, על הטרקטורים והצמיגים?" חקר הפקיד. "תשמע!" קראתי נרגש. "אני לא יכול לזכור כל מיני עבודות צדדיות כאלה. אני לא מכחיש את העובדות. אם זה רשום אצלך, זה רשום בדוק. מה זה חשוב אם אני מצהיר על ההכנסה שלי, או אתה מצהיר על ההכנסה שלי? מיסים אני משלם כמו כל אורח הגון? או די אי- אפשר לחיות בארץ הזאת. בחיי!" רשמתי לו צ'ק על 70.000 לירות (ש- קיבלתי באותו בוקר מהממונה על הכנסות המדינה, עבור ההלשנה שלי נגד האחים סטאוויצקי, שהעלימו מהאוצר הכנסות של שנים וחצי מיליון לירות), ויצאתי בכעס.

יש לי בעיות עם פקיד-השומה שלי. חר- דש וחצי אחרי שהגשתי את הצהרת-ההון שלי לשנת 70/71, הוא הוזמן אותי לשי- חה במשרדו, וניגש ישר לעניין. "אני רואה שקנית פנטאהו בכיכר המי- דינה", הוא אמר, "ואתה טוען ששילמת 150.000 ל"י. אני יודע ששילמת יותר." "מה פתאום?" קראתי נפגע. "זה המי- חיר של דירתי-פאר בכיכר המדינה. אפילו משה דיין אמר את זה בנאום המפורסם שלו על שני הדגלים." "זה מה שמשך דיין היה משלם בשביל פנטאהו בכיכר המדינה", אמר הפקיד. "והקבלן עוד היה אומר לו תודה רבה. אבל לך עלתה הדירה לפחות רבע מיליון לירות. מאיפה לקחת את הכסף?" "שוד הבנק הלאומי בראשון-לציון", אמרתי מבלי להגיד עפעף. "זה מה שמשך דיין היה משלם בשביל פנטאהו בכיכר המדינה", אמר הפקיד. "והקבלן עוד היה אומר לו תודה רבה. אבל לך עלתה הדירה לפחות רבע מיליון לירות. מאיפה לקחת את הכסף?" "שוד הבנק הלאומי בראשון-לציון", אמרתי מבלי להגיד עפעף. "בשוד השתתפו חמישה אנשים", אמר הפקיד. אחרי שעיין בפתק שהיה צמוד בסיכה להצהרת-ההון שלי. "החלק שלך הוא 50.000. איפה לקחת עוד 200.000 ל"י רות?" "הפריצה למלטשת היהלומים בנחלת יצחק", אמרתי. "על הפריצה הזאת כבר הצהרת בשנה שעברה", אמר הפקיד. "אני לא מתכוון למלטשה של בלכמן", אמרתי. "אני מתכוון לשוד המזווין במל- טשה של גורליצ'ניק, לקחנו שם יהלומים בשווי של 380.000 ל"י." "אבל לא קיבלתם עבורם יותר מ- 150.000", אמר הפקיד. כשהוא מעיין ב- פתק נוסף. "הייתם שלושה אנשים. איפה לקחת את שאר הכסף בשביל הפנטאהו?" "שוד סניף דיסקונט ברחוב דיונוגוף."

אדוני שר-החינוך!

אני משער שהיית כל-כך טרוד בזמן האחרון כממלא מקום של ראש-הממשלה, שר-החן, ושר-האוצר, עד שלא נתפנית להעניף עין ב-78 שאלות הסקר, שעליהן נדרשו תלמידי כיתות ח' לענות בשבוע שעבר, כדי לקבוע מי מהם ראוי להמשיך את לימודיו העיוניים בבתי-הספר התי- כוניים. אינני יודע מי הוא הממוטט במשרדך שחיבר את שאלות מיבחן-הסקר, ומי הוא החמור שאישר אותם. אני מתאר לעצמי קיימת לצורך זה במשרד החינוך איוו ועדה מכובדת של פדאגוגים, שתפקידה הוא לבדוק בין השאר, לא רק אם ה- תשובות הן נכונות, אלא גם אם השאלות הן סבירות. אני משוכנע שהיית גונן את מיבחן- הסקר ומסיק את מלוא המסקנות לגבי האחראים לו, אילו נודמן לך לקרוא לפ- חות את השאלה הראשונה שאותה קראו רבבות תלמידים בשעת המיבחן, וש- אותה יכלו לקרוא כל אורחי המדינה בעיתונות. שים לב, אדוני השר לקטע עליו מבר ססות שתי השאלות הראשונות במיבחן. אני מצטט מילה במילה:

מעולם לא פסק ישוב ה- יהודים בארץ-ישראל. לעתים היה גדול יותר, ולעתים קטן יותר, אבל מעולם לא היתה חשיבות בנודלו. היהודים היושבים בארץ ראו את עצ-

מם תמיד שלוחים, עליות המייצגות את כל העם היהודי, ללא יחס למיספרם הכללי של היהודים בארץ. רבים היו בה חכמים ורבים ויוצרים, שפירסמו חיבורים וספרים. לעומתם הערבים וה- נוצרים, שנשתקעו במקום, לא יצרו ב- ארץ-ישראל שום יצירה חשובה, למרות קדושת הארץ ולדותיהם.

נה, אז אני שואל אותך אדוני השר: הקראת מימך קביעה "היסטורית" לאור מניית מתנשאות, מסולפת, גסת-דרכו וגזי עניית אשר כוו?

לולא חבר בשם ראעף, אשר נפגע עד עומק ליבו מהדברים, והפנה את תשור מתלבי אליהם, לא הייתי מאמין שדעות קדומות, נבערות, מוטעות ומטעות כאלה יופצו בין רבבות תלמידים, בגושפנקה רשמית של משרד-החינוך. תמיד חשדתי שמשור רקוב במערכת החינוך, אך לא העליתי בדעתי שטימטום של פדאגוגים, המועסקים עלייך, יכול להגיע לשאיים כאלה.

אדוני השר, מה היא לדעתך התמונה שתיחרת, לאחר שטיפה גסה זו, במוחם של תלמידי כיתות ח'?

היהודים מעולם לא נטשו את ארץ- ישראל. פירושו של דבר, שארץ-ישראל הינה היום, ותמיד הייתה, שלנו, וכנראה שלנו בלבד, שכן הערבים והנוצרים "נשתקעו" כאן. (מאין באו העולים החדשים האלה, שנשתקעו כאן? הערבים ודאי הגיעו מפולניה וגרמניה, ואילו ה- נוצרים באו מן הסתם ממארוקו ותימן.) במשך מאות שנים, כאשר מן הישוב היהודי לא נשתירו בארץ אלנא קומץ של עובדי-אדמה בפקיעין, וכמה מאות שנו- רים שחיו בצפת, טבריה וירושלים על

כספי החלוקה, ראו את עצמם איכרים נבערים ותלמידים-ישיבות אלה כ"עליות", המייצגת את כל העם היהודי. מתי זה קרה? מי הם החכמים והרבנים היהודיים, שלא חדלו ליצור בארץ-ישראל, ומה נותר מחיבוריהם, ספריהם ויצירות- המופת שלהם? האם מחבר "המחקר ה- היסטורי" מתכוון למחלוקת בין ר' אהרן בן-מאיר ובין הרב סעדיה, הגאון של סורא, בעניין עיבור השנה וקביעת המור- עדים בימי שלטונו של החליף הפטמי אל- חאכם (תחילת האלף השני)? או אולי כוונתו לפירוש המקרא בערבית, שנכתב בידי ר' תנחום הירושלמי במאה ה-13? מתי ראו את עצמם יושביה היהודיים של ארץ-ישראל כ"עליות"? בשעה שבתוך לארץ, בגולה הדוויה, חיו ופעלו הרמב"ם, יהודה הלוי, אלהריזי, רש"י, עמנואל הרור מי? או אולי היה זה מאוחר יותר בימיהם של מנדלסון, ד"ש-רשאי, היינריך היינה ואלברט איינשטיין?

איהו יצירות חשובות תרמו יהודי ארץ-ישראל לאנושות? (חוץ מ"שולחן ערוך", שגרים ודאי למהפכה בתולדות המח- שבה האנושית.) במה בדיוק מתבטאת העליונות שלנו לג- בי הערבים והנוצרים, שגרים תקצו בארץ-ישראל? (ואגב, ממתי ערבים ונוצרים הם בני דתות נפרדות? מחבר הקטע התכוון, אני מניח, למוסלמים ולנוצרים בני הלאום הער-

בי.) אני בטוח שהמוסלמים והנוצרים, חיבי רן בארץ-ישראל לא פחות חיבורים משע- ממים וספרים בלתי-חשובים משעשו זאת בני ה"עליות" היהודית כאן. ומה בדבר מוסיקה ושירה ערבית? מה בדבר ארכי- טקטורה בארץ-ישראל? למשל, כיפת-הס- לע ושער דמשק. ומה זה חשוב בכלל מי יצר מה וכמה?

נניח שיהודי ארץ-ישראל חיברו כאן את "מורה נבוכים", את חוקי גיוטון, "הקאפיטאל", "רומיאו ויוליה" ואת "רת היחסות", האם היתה עובדה זו מוכי- חה את עליונותם של היהודים על המוס- למים והנוצרים? האם היתה עובדה זו מוכיחה שארץ-ישראל שייכת ליהודים יו- תר משהיא עובדה ערבית, כפי שהקטע הגזעני הזה מבקש לרמוז? ועוד שאלה אחת: נניח אפילו שניתן היה להוכיח מבחינה מדעית את עליונו- תנו על הערבים, האם אינך חושב, אדוני שר-החינוך, שעובדה זו מן הראוי שיעסקו בה אנשי-מדע באוניברסיטאות, ולא תל- מידי כיתות ח', הניגשים לבחינות-הסקר? השאלות, אנב, עליהם נתבקשו התל- מידיים לענות אחרי קריאת הקטע הנ"ל לא היו: "מה לא נכון בקטע הזה?" "האם יש הבדל בין ערבים ונוצרים?" "ולמה, לדעתך, כותב הקטע הזה הוא גזעני שפל?" השאלות היו הרבה יותר פשוטות: 1. מה פרוש המילה "עליות"? (התשובה הני- כונה: מיטב העם.) 2. במה נבדלו שאר יושבי-הארץ מהיהודים? (התשובה הנכור- נה: בכך שכמעט לא יצרו יצירות.) אדוני שר-החינוך-והתרבות, ידידי ראי עיף, וערבים רבים כמוהו, מצפים לשמוע התנצלות כלשהי מפיק, נדמה לי שהת- נצלות כזאת מגיעה להם וגם לנו.

שינוי שם

הרדיפה המטרופת אחר סטאטוס, המת- בטאת, בין השאר, ברכישת מכונות-פאר, נתנה את אותותיה אפילו בתנועת הקי- בוצים. קיבוץ אחד, השוכן ליד תצביבה

בעמק יזרעאל, החליף את שמו ל"בית- אלפא-רומיאו", ואילו קיבוץ ותיק אחר ליד חיפה החליף את שמו בימים אלה ל- "גואר".

דיין אינו עובר על חוק משום שהחוק אינו קיים לגביו

(המשך מעמוד 10)

מקצועו: פרופסור-זוטרי לסוציולוגיה ב- אוניברסיטת משיגן.
בתוך הקדירה הרוחת הזאת אפשר למצוא מירשמים מדויקים באחריות לה- כנת דברים פשוטים בתכלית כמו אפרו- דיסקאים למיניהם ותרופות נגד כוויות, אולקוס, אבעבועות וסודותיה של האשה החוקית; רצפטים לעשיית גריקסמים ל- כציאת אוצרות, בושם של בן-אלמוות, חור- מר שיכול להשחיר סוס לבן ופאטנט ל- השביח יין נחות; אפשר, בעזרת לחש קטן וכמה תבלינים להשיר את שערה של אשה אויבת ולגרום לאימפוטנציה של חתן בליל-כלולותיו, להעיר מתים, לגרום לסיוט-לילה ולהעיר את השטן ל- שיתת-רעים.

המיצרכים ניתנים להשגה בכל סופר- מרקט ממוצע: עין חתול, רגלי-צפרדע, לב של ילד שלא הוטבל, עפעפיים של עקרב וכדומה. אופיום ובני-משפחתו אפ- שר להשיג בבית-המרקחת. מייגשם ניתן

איור מתוך "תבשיילי קדירה" סודותיה של האשה החוקית

לאסוף בצנצנות של לבן במשך החורף. מירשם לדוגמא, לפורצים הרוצים לפ- תוח מנעול (בלי להיתפס): קחו צפרדע אחת. הירגו אותה. יבשו אותה בשמש ב- משך שלושה ימים. טחנו אותה לאבקה דקה. קורט אבקה יפתח כל מנעול וכל בריח מכל סוג שהוא.

אם משהו חושב שיש לספר זה רק חשיבות היסטורית ינסה נא להכין בעז- רתו ארוחה טובה לחותנת. זה עלול ל- הצליח.

תקליטים

אם אופרות-פופ הן באופנה, הבו לנו אופרות-פופ. ואם ישו הנוצרי יכול להיות כוכב עליון, מדוע לא תוכל גם ז'אן ד'ארק להיות כוכב קטן? לפי הגיון מר- זר זה, הוציאה להקת-קצב אמריקאית ב- שם **עשן מיתמר** צמד תקליטים (פארד- מונט 9000) המוקדשים למעין אורטוריה מיקצבית המפתחת את הרעיון: מה היה קורה אילו הצילה ז'אן את חייה מן ה- מוקד והמשיכה לחיות.

מה שקורה הוא כי היתה מגלה שאנ- שים אינם זקוקים לקולות שהיא שומעת, שקדושתה חסרת-תועלת, בקיצור, כל ה- דיאלקטיקה הישנה האומרת שאילו ישו חזר היום לארץ, היה נצלב שוב. מה שעוד קורה בתקליט הוא שהפיומונים הר- רבים המרכיבים את כל האורטוריה הר- זאת, אין ביניהם כל קשר אורגני; ואשר לרמתם, במקרה הטוב ביותר הם מזכיר- רים הצלחות אקטואליות במיצעד הפיו- מונים. וזה עדיין אינו מצדיק את הטרדת רוחה של ז'אן המיכנה אשר שמעה מס- פיק תופים כשעלתה על המוקד, ועשן מיתמר ודאי לא היה מנעים את רגעה האחרונים.

הסיבה היחידה להופעת תקליטו של **לאנרדו באביו** (סי.בי.אס. 64617) ב- ארץ היא כנראה העובדה שזמר-מלחין דרום-אמריקאי זה כתב את הגירסה ה- מקורית של איפה את אהובה. אלא שזה תירוק קלוש למדי, משום שיהורם גאון הרבה יותר משכנע ממנו בשיר זה, ואשר לשאר זמירות התקליט, מסתבר מתוכן שפאביו הוא מלחין ב- סיגנון סנטימנטלי-דרמטי של שנות הר- שלוששים, המדקלם בקול דרמטי את בתי- השיר ואחרי-כך מתנפל בשצף ובגסות רבה על הפיומן החוזר בנוסח שהוא ספק שירה וספק זעקה.

אפילו כחיקוי לנוסטלגיה זה מיותר ב- החלט.

זרגוע קל עם דובק רויאל

פרסום-דיר 'עקבסון

דובק

רויאל

פילטר

20 סיגריות כיכד המלך

הדגל העשירי

לעסוק, כעבור שעה קזה, במדיניות ובביטחון?

האם יתכן שבקבלת החלטות כלכליות על מאות מיליוני לירות, אין הם מכירים את הנוהלים הבסיסיים ביותר של בדיקה ושיקול? איסוף מידע ודיון ענייני — אך שהם מקפידים בחדר-קודש על כל הנהגה לים האלה כשהם מקבלים החלטות מדיניות ובטיחותיות? שכל הערכותיהם הכלכליות הן נכונות? או שהערכותיהם המדיניות הן נכונות? האם יתכן שכל אחד מהם — השר פלוגי, המנכ"ל אדמוני, יו"ר-הוועדה פלמוני, הגנרל שלמוני — הם בעת ובעונה אחת מיסטר הייר וד"ר ג'קלי, כסילים כלכליים וגאונים מדיניים?

האם יתכן שרגל אחת, הכלכלית, צולעת — ואילו הרגל השנייה של אותו גוף, הרגל המדינית, צועדת באון?

שה מאד להאמין בכך. וגם אין לכך שום סימוכין ותימוכין.

הפקידים הבכירים של האוצר אינם אנשי שים טובים יותר או פחות מהפקידים הבכירים במשרדי החוץ, הביטחון וראש-הממשלה.

החלוקה האנושית בין מישירי רדים אלה היא מיקרית בלבד. שרהאוצר אינו פחות מוכשר מעמיתיו בממשלה. להיפך, לדעת הכל הוא מוכשר יותר מרובם. הוא עולה עליהם בכוח עבודתו הפנומנלי, בויכוחו הבלתי-רגיל, בגינתו המעשית.

האנשים העוסקים בכלכלה אינם חיים בגטו, שבו שוררת רמה מוסרית מיוחדת, השונה מזו של סביבתה. הם שייכים למעמד השליש — מעמד הכולל גם את צמרת כל המנגנונים האחרים.

הממשלה כולה, הצמרת כולה, מהווה יחידה אחת. גוף אחד. שכל אבריו מודריים עליו את המוח.

אם כן, מהי המסקנה? המסקנה היא שבלי כל ספק מחקבלות החלטות גורליות לעתיד המדינה, החלטות של מחמה או שלום, חיים או מוות, מדיניות זו או אחרת, איסטרטגיה א' או ב', באותה דרך בה מתקבלות החלטות על השקעת מאות מיליוני ל"י בפרויקט זה או אחר.

אלא שתוצאות ההחלטות הדי-מדיניות אינן נראות לעין כל בארץ תה כהירות נוראה כמו תוצאות ההחלטות הכלכליות. כשם ששגיאות האדריכלי בולטות יותר משגיאות הרופא, בייחוד במדינה שבה פוחדים לבצע נתיחה שי-לאחר-המוות.

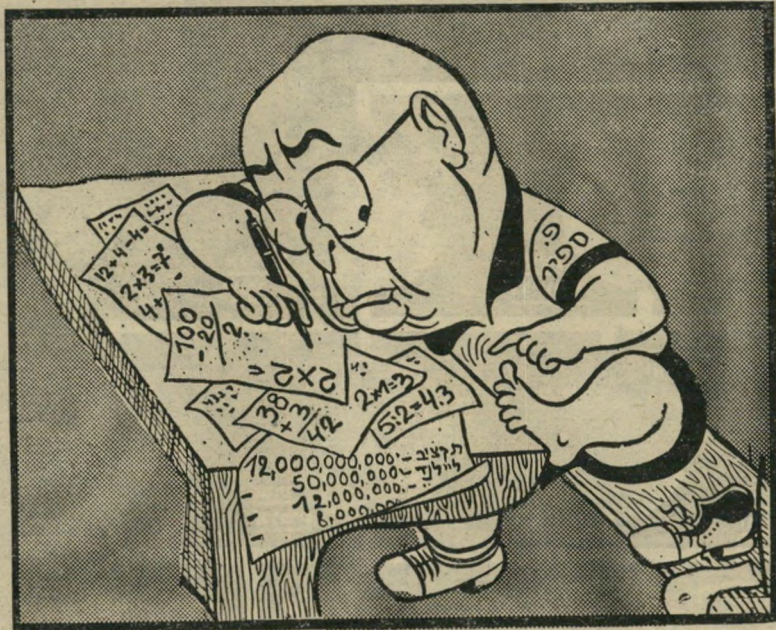
שחורות. ועל מוסגרת שחורה אין ויכוח.

ירחורים אלה נראים מופשטים. אולם הם מוחשיים מאד לגבי מה שמתרחש ברגע זה בישראל.

לפתע נפל הכיסוי מעיני האזרח, והוא נוכח לדעת כי המשק הכלכלי המפואר, שנבנה בארץ, עומד על כרעי תרנגולות. תרנגולות שחורות.

מסתבר שהוקמו חברות-ענק ללא שיקול וחשבון. שנתקבלו בחיפזון, בין מנה עיקרית וליפתן. החלטות על השקעות של עשרות מיליונים. שחברות גוססות הוחזקו בחיים על-ידי עירוי מתמיד של כסף מקר פת הציבור. ובו בזמן הוקמו חברות גוססות כדי למלא את תפקידן. שמאחורי החזית המפוארת של מיפעלי-יוקרה ראווה תנים הסתתרו אסונות כלכליים מבישים. שהשוחד הפך למינהג-המדינה, וחלוקת ההטבות לאנשי לתפקיד ממלכתי. שמיסע לים רבים לא הוקמו אלא כדי לאפשר זרימת כספי הציבור לכיסי המפלגות.

מי אחראית לכך? הממשלה. מי ביצע זאת?

קטע מתוך קאריקטורה של זאב ("הארץ")

הפקידות הבכירה. מי הסביע על כך את חותמת-הגומי שלה?

הכנסת. מי נהנה מכך וגבה את הקומיסיון המפלגות?

מי לא ראה ולא שמע ולא דיבר? מבקרי-המדינה. אולם כל המוסדות והאנשים האלה אינם אחראים רק לכל זה. אותם המוסדות והאנשים אחראים לכל מעשי השילטון, לכל העשייה הממלכתית.

גם למדיניות-החוץ. גם לביטחון. גם לתיכנון הסוציאלי.

אתם המוסדות. אתם האנשים. האם יכזיבם אנחנו ההאמין כי הם נוהגים בחסרי-אחריות ובחוסר-פריבילגיות? רק כשהם עוסקים בכלכלה, אך מתמלאים אחריות וביטחון עילאיים כבואם

הם, בתבונתם התהומית, הצילו אותנו מ-שואה.

בקיצור — בשמח המדיני בכלל אין תבונות, כשדונות, מישגים, שחיתויות, מעשי-איוולת וסתם שמויות.

ואם הפרוץ מלחמה — מי יאשים את המדינאים? האם לא עשו את הכל למען השלום? האם הם אחבים את השלום פחות מאיתנו? גיבוה מי שמעלה מחשבה זו אף בניבולי לב?

וי, כמה טוב להיות מדינאי! אך מולו של המדינאי הוא כאין וכאפס לעומת מזלו של איש-הביטחון.

הוא אינו טועה. לעולם לא יושבים להם כמה מנהיגים ומחליטים על איסטרטגיה מסוימת. למשל: להגן על שטח מסויים. באמצעות קרבי-צורים העזי לה מיליארד לירות (או דולאר, לא חשוב). אחרי כמה זמן מגיעים כמה מוחות צבאיים טובים. בשקט-בשקט, ליד המסקנה שהיתה זאת טעות. שמוטב היה להשאיר את השטח בלתי-מבוצר, ולהגן עליו בסניפים גידיים. או להשאירו פנוי לגמרי, כדי

ני ירדים, אדריכל ורופא. עברו ליד בניין מכוור.

"שגיאותיהם של האדריכלים הן נוראות," אמר הרופא. "הן עומדות לעד, ומעליבות את עיני הדורות." "לכם טוב יותר," השיב האדריכל. "את השגיאות שלכם שלכם קובי רים באדמה."

ני נזכר בסיפור גושן זה למי שמע הגילויים היומיים על שגיאות משר קיות. אסונות כלכליים, מעשי-שחיתות ופרשות.

כאשר מופיע ממשלתי מפסיד מאה מיליון לירות — איאפשר להסתיר זאת לאורך ימים. ההפיסר רשום שחור על גבי דבן. הוא נמרד במדויק, בזירות ובאגורות.

כאשר חברה ממשלתית נכשלת, כאשר תעשיין פרטי פושט את הרגל למרות כל הערובות והסובסידיות שקיבל מן האוצר, כאשר בנק נתפס בכלכלתו — כנ"ל. רור אים את התוצאות. מפסדים פועלים. ממי נים כונסי-נכסים. הולכים לוועדה של היכנסת כדי לקבל הלוואה או ערבות גוספת. אפשר לדחות את הגילוי. לאחז את עיני הציבור במיספרים כוזבים. להפיץ הבטחות שאין להן שחר.

אך במקורם או במאוחר זה מוכרחה להתגלות. ואז יש שעי-רוריה, ועדת-חקירה, ומאמרים בעיתונות, ודפעימים אפילו מישפט ופסקדין.

מבחינה זו, דומה הכלכלן לאדריכל. טעותו הקטנה של אדריכל בעיר פיזה הורידה מיגדל גטוי. המושך אליו תיירים מכל העולם. טעותם הגדולה של כלכלני האוצר, שהולידו את פרשת אוטוקרס, מסי-עירה את הארץ מדד עד אילת. כל נסיון להסתירה, רק יגביר את היסערה.

אשר מתהפך הכלכלן האומלל על מיטתו בלילה, הוא מקנא במדינאי ובאישי-הביטחון. "מדוע הלכתי למישרד-האוצר?" הוא מקלד את עצמו בין אנחה לאנקה. "מדוע לא הלכתי למישרד-הביטחון? ומה היה לי רע במישרד-החוץ?"

כי שם, ברוך השם, אין זה יכול לקרות. שם אין פשיטת-רגל, אין מאון, אין הנחלת-פינקסים.

יושבים להם המדינאים במישרדם הנוח, וממציאים להם מהלך מדיני גאוני. המהלך המדיני נוחל כישלון חרוץ.

מי יוכיח זאת? אף לא אחד. וכי איך אפשר בכלל למדוד כישלון מדיני? לא כהירות ודא בקולוגרמים, לא כחביות ודא כי וולטים.

הפסדנו ידד? הוא מנוול, אנטי-שמי, נאצי, בולשביק.

הוטל עלינו אמבארגו? ימח שם של הגוים המרושעים. הם תמיד שנאו יהודים.

עורנו למעצמת-על אדיה ועוינת להתבסס במרחב? תבואו בטענות אליה. לא אלינו.

התמננו הזדמנות היסטורית לשלום? היא היתה קיימת רק בדמינום החולני של תבוסתנים.

האום גינה אותנו? זה היה צפוי. הגוש הערבי-הסובייטי יכול להעביר שם כל דבר.

ובכזה, מי אמר שאדה הם כשי-דונות? כל אלה הם נצחונות מופשטים!

שהרי לולא פעולתם המזהירה של מדי-נאינו, היה המצב הרבה יותר גרוע. רק

בדירה זו של ראש עיריית תל-אביב מתכנסים הקארדינלים של מפא"י - שיכתירו את ראש-הממשלה הבא

הסלון של רבינוביץ'

ברור-חיל, יושב-ראש מחלקת ההסברה של המפלגה, שכאיש מנגנון מבטיח נכלל אף הוא בסלון של רבינוביץ'.

מהמעגל של הגוש התל-אביבי, הביא עמו יהושע רבינוביץ' שתי דמויות מרכזיות לסלון שלו: את אורי אלפרט, מזכיר מועצת פועלי תל-אביב ואת זאב ויינר, איש משטרה.

מהמעגל ההסתדרותי נוסלים חלק בי פגישות הקארדינלים אשר ידליו, מזכיר חברת העובדים וחברו של אברהם עופר

הם עדיין בבחינת אלמונים ובלתי מוכרים לציבור הרחב, אך שבידם מרוכז כוח איתנים - הכוח לחרוץ את גורל ואת פני השלטון בישראל.

הגוש, הצעירים והסניפים

ה שמאפיין את הקארדינלים של מפא"י אינו נמצא בתואריהם או

סודי. הוא אחד האנשים הבוודיים שפנחס ספיר מאמין בו באמונה עיוורת. מקשיב לעצותיו ומעריך את התכונה שבו. כן, עשויים אורחי ישראל למצוא יום אחד את מי שהיה עסקן מפלגתי אפור מאחורי הקלעים עד שהפך לראש-העיר תל-אביב, כאחד ממנהיגי המדינה, מי ש' עתיד לפי כל התחזיות להיות שר בממשלה הבאה, ושכבר כיום הוא אחד ממושי' כי החוטם העיקריים מאחורי-הקלעים.

רבינוביץ' הוא הציר המרכזי. סביבו סובבים כמה מעגלים. יש מעגל צר,

יורת שלושה החדרים של יהושע רבינוביץ' בקומה השניה של הר בית ברחוב מאנה 20 בתל-אביב, אינה דומה כל כך לקפלה הסיסטינית שבקרית הוותיקאן. למרות זאת היו כאלה, שדימו לראות השבוע את אורי המרק שבישלה הגברת רבינוביץ' לבעלה, ראש-העיר, כי אילו היו העשן הלבן המתמר מארובת הקפלה הסיסטינית, בתום ישיבת הקונק' לב של הקארדינלים.

הקונקלב ("החדר הנעול") הוא הפורום הקאטולי הבוחר אפיפיור חדש במי קום אפיפיור שנפטר. הקארדינלים נסגרים או בארמון הוותיקאן, אינם יוצאים משם, עד שהם מגיעים לרוב של שני שלישים ועוד קול אחד לגבי בחירתו של האפיפיור החדש. כל יום נערכת הצבעה. מדי יום נשרפים פתקי ההצבעה. אם הם נשרפים בתוספת קש רטוב - עולה עשן שחור מהארובה, וזה סימן כי הקרדינלים טרם הגיעו לכלל הכרעה. אם קיבל אחד המועמדים את הרוב הדרוש, מוסיפים ל' פתקי ההצבעה בתנור קש יבש, ואז מיי' תמר עשן לבן מארובת הקפלה, ומסמן להמונים המצטופפים בכיכר סנט פטר כי נבחר אפיפיור חדש.

בניגוד לפירסומים שהיו השבוע, לא בקע עשן לבן מארובת ביתו של יהושע רבינוביץ'. הכרעה רשמית לגבי בחירת ראש-הממשלה הבא - יורשה של גולדה לא נפלה עדיין. אבל עם עשן או בלי עשן - אם תיפול בזמן הקרוב ההכרעה בנושא זה, היא תיפול במקום זה.

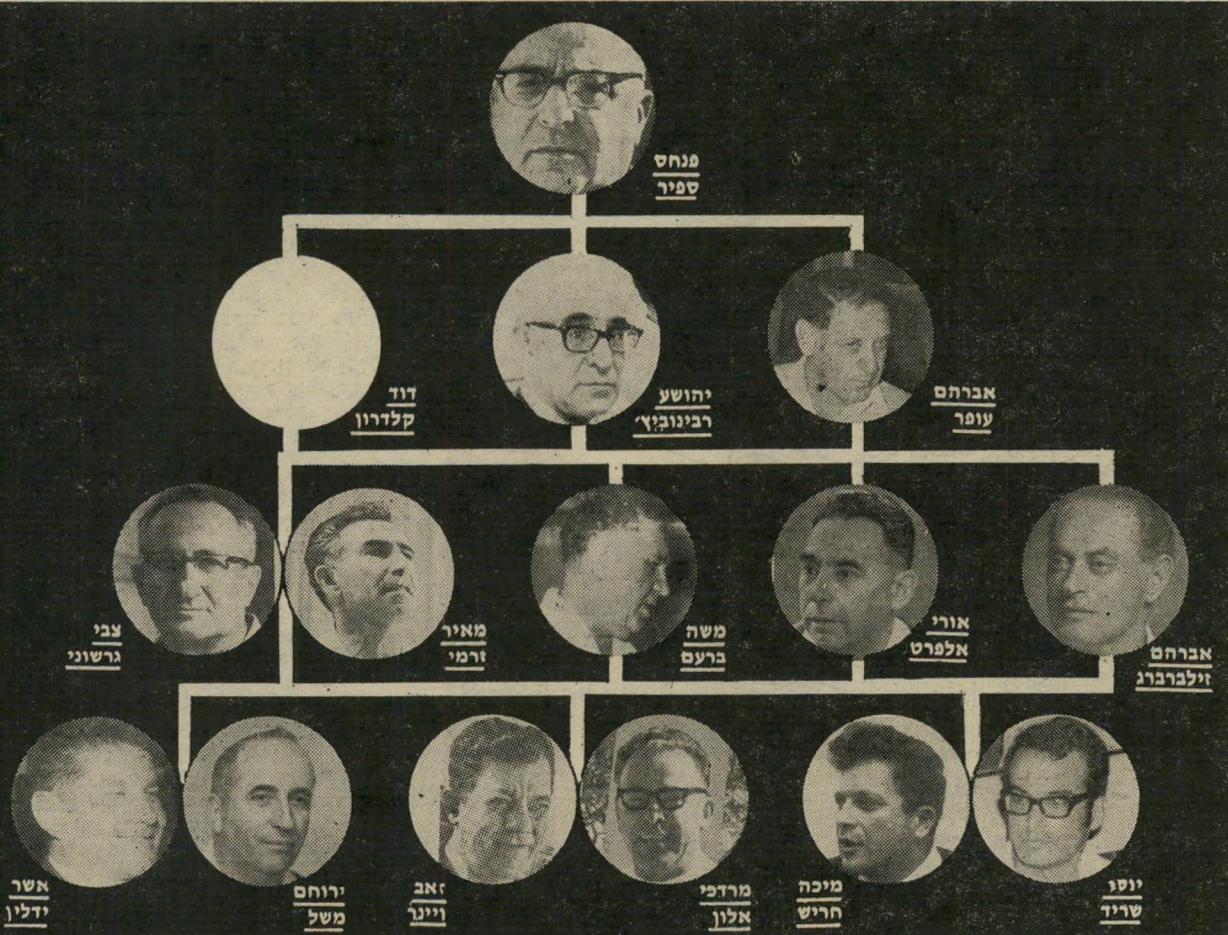
כי ביתו של יהושע רבינוביץ', ראש עיריית תל-אביב, ו"האיש החזק" של פני' חס ספיר במפלגת העבודה, הוא המקום בו מתכנסים הקארדינלים של מפא"י-ל' שעבר במפלגת העבודה, ובו מתקבלות ההחלטות המפלגתיות החשובות. אם ה' הכרעות המדיניות של ישראל מתבשלות ב"מטבח של גולדה", נוספות ההכרעות הפנים-מפלגתיות ב"סלון של רבינוביץ'". מבחינה זו אין כל הבדל בין הסלון, המרהט ברהיטי פוליטורה בסגנון שנות ה-50, לבין הקפלה הרומאית המעוטרת בציוריו הנודעים של מיכאל אנג'לו.

מעגלים

סביב הציר

סלון של רבינוביץ' הוא מוסד חדש יחסית. הוא נולד רק בחודש' שים האחרונים, אחרי שוותיקי מפא"י במפלגת העבודה נחרדו נוכח ההתארג'נות החטיבתית של אנשי אחדות-העבודה ורפי' על רקע בחירת מוסדות המפלגה. למרות שהתארגנות חטיבתית זו היתה יותר המצאה עיתונאית מאשר עובדה ממשית, היא הבהירה לפתע לאנשי מפא"י, שלהם עצמם אין כל פורום בו יוכלו לדון על האינטרסים המשותפים שלהם במסגרת מפלגת העבודה.

היה זה רק טבעי שפורום כזה התגבש סביב יהושע רבינוביץ', שרדיר האחרון לעוצמת "הגוש" לשעבר של מפא"י, וה' ציר שסביבו סובבים עסקי הפנים של אנ' ש' מפא"י לשעבר מזה זמן רב. אמר עליו אחד מראשי המפלגה: "אם רבי' נוביץ' לא היה קיים, צריך היה להמציא אותו". מה שהיה לוי אשכול לבין-גוריון; מה שהיה פנחס ספיר ללוי אשכול, משי' מש כיום יהושע רבינוביץ' לגבי פנחס ספיר. הוא המוציא והמביא, המלייה שלו, מליץ היושר, יועץ הסתרים והשלח ה'

הקארדינלים של פנחס ספיר - משתחפי הפגישות בביתו של יהושע רבינוביץ'

לדור-הביניים; וירוחם משל, האיש ה' מרכזי של מפא"י-לשעבר בהסתדרות. שני הצעירים שבקארדינלים, יוסי שריר ומיכה חריש, מנהל המחלקה לקשרי-חוץ של מפלגת העבודה, מייצגים, אם כי לא באורח רשמית, את חוג דור ההמשך במפלגה, העבודה - חוג דור ההמשך במפלגה, הנמצא בין המשמרת הצעירה לבין אנשי דור-הביניים.

משתתפים ארעיים נוספים בסלון של רבינוביץ' הם מרדכי אלון, ראש המועצה צגרת-עילית, שהתמנה כיו"ר המחלקה הערבית, ובבה אידלסון, ממועצת הפור' עלות, הנכללת לעיתים בפגישות בביתו של רבינוביץ'.

אלו הם האנשים הקובעים. הם מור-

באישיותם, אלא בעובדת היותם קבלני' קולות פנים-מפלגתיים. כל אחד מהם מיי' צג קבוצת-לחץ או גוש קולות במרכז מפ' לגת העבודה, כשכולם יחד יכולים להעי' ביר בעזרת קולות חברי המרכז העומדים מאחוריהם, החלטות ברוב קולות.

ישנם שם מסקדי המחזות של המפלגה: ח"כ משה ברעם מירושלים; ח"כ אברהם ("זילבר") זילברברג, מזכיר מחוז המר' שבים במפלגת העבודה, המרכז בידיו את קולות נציגי המושבים החדשים שהם ה' רוב הגדול בתנועת המושבים; מאיר זרמי, מזכיר איחוד הקבוצות והקיבוצים, יורשה של סנטה יוספטל, שייחד עם ח"כ צבי גרשוני מייצג את קולות התנועה ה' קיבוצית של מפא"י. לשניים אלה אפשר להוסיף גם את דב צמיר, איש קיבוץ

הכולל רק עוד שניים-שלושה אנשים. אלה הם אנשי סודו הקרובים של פנחס ספיר, המהווים כיום, יחד עם רבינוביץ', את מוקדי הכוח של שלטונו במפלגה. אלה הם אברהם עופר, איש דור הביניים ו' מנכ"ל שיוכו עובדים, ודוד קלדרון, מז' כ"ל הבנק לחקלאות, מי שהיה יו"ר מדי' לקח האירגון של מפלגת העבודה כשגול' דה היתה מזכירת המפלגה, איש הכספים המיסתורי והנחבא אל הכלים של המפל' גה, הנחשב על ידי רבים כאחד מאישי המפתח הקובעים ביותר במפלגה.

זהו המעגל המצומצם ביותר. סביבו סובבים עוד כמה מעגלים החולכים וגד' לים, שהפורום הגדול ביותר של המעגל החיצוני אינו מונה יותר מ-20 איש. אלה הם הקארדינלים: אנשים שרובם

היה זה אותו הגיון שהניע את המציתים: ההגיון האומר שניתן להלחם בדיועות וב"חופש הבעת דעות באמצעים אלימים. אין שום זהות, לא אידיאית ולא סגנונית בין ה"מערכות שנספלו קורבן להצתות. להיפך, מערכת הצופה לא היתה בעבר בין ה"מערכות שניגנו בחריפות תופעות של אלימות שועלתה לפני שבועיים, אחרי הצתת מערכת העולם הזה, כי מי שפותח פתח לאלימות פוליטית, מוציא מהבקבוק שד שקשה להשתלט ולהחזירו לבקבוק — הו"כחה עתה את עצמה.

שתי ההצתות אינן מהוות את אועקה לעיתונות הישראלית בלבד. הן מצטרפות לשורה הארוכה של מעשי אלימות, ה"מקבלים הצדקה אידיאית ושהמשטרה מג"לה אוולת"יד דיכויים ובגילוי מבצעים.

כבאים במערכת "הצופה" אחרי "העולם הזה" —

השריפה במערכת "הצופה" גם "העולם הבא" —

בעוד שירותי הביטחון כימעט ואינם משאירים פיגוע ביטחוני אחד, מבלי ל"גלות את מבצעיו במקום או במאוחר ול"הביאם על עונשם, מתגלה המשיטרה יו"תר ויותר כמוסד מעורר רחמים, שאינן מסוגל לבצע את התפקידים המוטלים עליו.

סימני דרך לכדיה. לא רק פצצות באוטובוסים או רימונים בפח"אשפה בי"רחובות הערים הם עניין ביטחוני. גם פגיעה בחופש העיתונות והביטוי מסכנת את הבטחון החברתי במדינה. האלימות — הסכנה החברתית הפנימית, מאיימת כיום על החברה הישראלית הר"בה יותר מאשר הסכנה הביטחונית התי"צנית. אם לא ידעו השלטונות להשתלט עליה בעוד מועד, להקדיש לדיכוייה את מירב המשאבים הכלכליים והאנושיים, עלולות הדליקות שהוצתו בודון במער"כות העולם הזה והצופה להוות סימני"דרך לכליה חברתית וחברתית.

העם שיתוף הפעולה דיין—סאדאט

יש רק שיתוף-פעולה הדוק אחד ב"מרחב — זה שבין הלאומנים של שני ה"מחנות. השבוע פעל שיתוף-פעולה זה בצורה כה מושלמת, עד שליצנים יכלו לתאר ישיבה סודית של אנוואר אל-סאדאט ו"משה דיין, בה תוכננו הדברים.

דיין זקוק באופן חיוני להרפתקה חי"צונית, שתסיח את הדעת מן הסקנדלים המקומיים, שלו ושל עמיתיו בממשלה. איומיה"מלחמה של נשיא מצרים, והי"חמום ההדרגתי של האווירה, באו לו כ"מים לגזע בצמא.

אל-סאדאט, מצידו, היה זקוק ל"לאו" הטוטאלי של גולדה מאיר ומשה דיין, כדי להשיג הישג של יוקרה באו"ם, ולרכוש שוב את ליבם של האפריקאים שחיפשו קו ניטרלי יותר.

רק בדבר אחד לא הצליחו מצחצחיה"חברות משני צידי החוץ: לשכנע את הציבור הישראלי (ואולי גם המצרי) ש"עומדת לפרוץ מלחמה. האזרחים נשארו אדישים לאיומים, המשיכו לדוש בפרשות השחיתות, שהעסיקו אותם יותר מאשר בכל עת אחרת מאז קום המדינה.

גברת לא. אדישות זו לא היתה לגמי"רי במקומה. כי שיתוף-הפעולה יכול בק"לות לעבור ממישור הגאומים חוצבייה"להבות למישור התותחים היולקים אש — אם לא ייעשה מעשה דרמאטי שיפתח את הדרך למגע"שלוס.

כל זה היה ברור גם לגולדה. מארחה"האמריקאיים דאגו למסור לה זאת, כמתי"נתפרידה. אבל עמדתה נשארה בחוזה כמו בצאתה: לא.

עיתונות

תגובת שרשרת

כאשר ברבבות בתים בישראל הדליקו בחנוכיות נר שני של חנוכה — חג לזכר מלחמת דרור, הבעירו אלמונים דליקה שנייה במערכת עיתון ישראלי, כסמל ל"מלחמת דיכוי הדיועות המתנהלת במדינה. בשעה 9.30 בליל שני של חנוכה, בי

שוף את הפורום של "הסלון של רבי"נוביץ" ואת תמיכתו הבלתי-מסוייגת בו.

יש לכך כמה וכמה סיבות, כולן טאק"טיות, במלחמה המיועדת על ראשות"הממשלה.

פנחס ספיר עדיין עומד בהכרזתו כי הוא אינו רואה את עצמו מועמד ואינו רוצה להיות ראש"הממשלה הבא.

אילו היה חוזר בו מהצהרתו זו וזורק את שמו לקלחת ההתמודדות, היה הדבר מביא לכמה מצבים בלתי נוחים:

● ספיר היה "וושף" את נצמו אישית כלפי יריביו במלחמה על ראשות"הממ"שלה. גם עתה, כשאינו כביכול, יריב ל"תפקיד, הוא משמש מטרה להתקפות חרי"פות באופן אישי. התקפות אלה עלולות להחריף אם ישליך, בעיקר לעבר משה"דיין, את הכפפה.

● ספיר אינו מעוניין להגיע בשלב זה לכלל עימות עם גולדה מאיר. למרות שאין זה סוד כי בתפסתו המדינית לא רק שאינו מסכים איתה אלא שהוא יריבה"העיקרי, הוא סבור כי טובת המדינה וה"מפלגה מחייבים שגולדה תמשיך לשאת בתפקידה ככל הניתן. רק כשיוכח כי אין ברירה וכי גולדה איתנה בדעתה לפרוש, עשוי ספיר לחזור בו מהודעתו על אי"התמודדות לתפקיד ראש"הממשלה.

● ספיר אינו מוכן עדיין לחשוף את עצמו להתמודדות בתוך מוסדות מפלגת"העבודה. בשלב זה נוח לו יותר לבנות את כוחו מאחורי"הקלעים ולגבש כוח לקראת שעת ההכרעה, ללא רעש ופיר"סום.

הורסים

את האליבי

זה הן הסיבות בגללן הכחישו אנשי"הסלון של רבינוביץ" השבוע בתק"י פות כה מרובה את הידיעות על הפגישות ה"נערכות ביניהן ועל ההחלטות שקיבלו, כביכול, לתמוך בהמשך כהונתה של גול"דה מאיר עד שיאות פנחס ספיר לרשת את מקומה.

אלא שבמקרה זה היו ההכחשות, כמו הידיעות, נכונות. הסלון של רבינוביץ"קיים. אך הוא אינו צריך לקבל החלטות למען הכרת פנחס ספיר. עצם קיומו נור"עד לצורך זה.

מי שלא היה כל כך מאושר מההכח"שות היה דווקא ח"כ אברהם זילברברג, שאמר לחבריו בלצון: "סוף סוף מוכי"רים את שמי בין אנשים חשובים כמי שמכתיר ובוחזר ראשי"ממשלות — אז אני אכחיש את זה?"

"חץ מזה", אמר זילברברג, "ההכחשות האלה יהרסו לי את כל האליבי שלי אצל אשתי. תמיד אמרתי לה שאני הולך לר"בינוביץ. עכשיו, אחרי ההכחשות, היא לא תאמין לי יותר."

כבים מאנשי הגוש המפא"י לשעבר, מ"אנשי דור ההמשך ולשילוב, מנציגי ה"פרפרייה והסניפים. בולטים בהיעדרם ב"פורום זה הם נציגי היפה ועיירות הפי"רות. אולם נראה שגם בלעדיהם יש ל"קבוצה זו כוח מכריע המלכד מאחוריו למעלה מ"50% מחברי מרכז מפלגת ה"עבודה.

הגוף שמחלק

את העוגה

אין ספק כי מה שמשותף לכל אנשי"הסלון של רבינוביץ" היא תמיכתם הבלתי מסוייגת בעמדותיו המדי"ניות, הכלכליות והמפלגתיות של שר"ה"אוצר פנחס ספיר. הם העורף המפלגתי שלו. הם עורקי הדם והחיים שלו בתוך גופה של מפלגת העבודה. הם סוד כוחו ושלטונו של פנחס ספיר. באמצעותו הוא יכול להכתיר ראשי ממשלות, להמליך גנרלים לשרים, ולקצץ תקציבים בלתי"ניתנים לקיצוץ.

אבל הפגישות של חבורת גאומים זו אינם מיועדות לזינוגים מדיניים או לגי"בוש אידיאולוגיה בתחום כלשהו. הם מת"כנסים, בהתאם למעגלים שהם משתייכים אליהם, בסלון של רבינוביץ. אשת ראש"העיר מגישה להם תה, עוגיות וביסקווי"סים. לפעמים, כשהפגישה נושאת אופי קצת יותר אינטימי, מגיש רבינוביץ גם קוניאק.

רבינוביץ' עצמו שרוע תמיד על הספה שבסלון, מרכיב רגל על רגל, מרים את משקפיו עבייהעדשות אל מצחו, מחזיק בידו ערימת ניירות, כשמכשיר הטלפון נמצא תמיד בהישג ידו לימינו.

רק מי שאינו מכיר את אנשי הסלון ואת אופי פגישותיהם, יכול להעלות ב"דעתו כי הם עשויים להחליט באחת מ"פגישותיהם: בואו נדון ונחליט היום מי יהיה ראש"הממשלה הבא אחרי גול"דה. נושאים מעין זה אפילו אינם עולים לדיון בפורום זה. הדיונים והשיחות בס"לון סובבים בעיקר על אבטחת האינטר"סים של אנשי מפא"י לשעבר במוסדות"המפלגה, על מינויים בדרגים שונים, על גיבוש מדיניות פנים מפלגתית. בקיצור: זהו הגוף הממונה על חלוקת העוגה ה"מפלגתית.

כוח לקראת

שעת ההכרעה

חד עם זאת עשוי גוף זה להפוך ביו"רגע למטה לבחירות פנחס ספיר לראש"הממשלה. לשם כך אין צורך לקבל אפילו החלטה. די אם פנחס ספיר יביע את רצו"נו בכך.

בשלב זה, למרות כל הידיעות והפיר"סומים, עדיין אין פנחס ספיר מעוניין לח

חריפת החפירות

עסקה בדיון, פירסם הארץ סידרת-צילומים פוטוגניים של שריהביטחון בסנטה קאטי רינה, בעזה, בסיוור, בחברת שגריר אפי ריקאי יוצא, ועוד איילי סקופים מסוג זה. ערב מישחק הכדורסל באיצטדיון יד אליהו זכה שריהביטחון בכותרת ראשית בעמוד הראשון, בגלל פעולתו להתרת המישחק באיצטדיון, שטרם הושלמו בו סידורי הבטיחות. ממש סנסאציה עיתון נאית, בגליון שאחד או שניים מעמודיו הפנימיים מוקדשים לענייני ספורט!

חפירה הפגנתית

בחלקאסילה

טוב, נעזוב את זה, בינתיים. בקשר-השתיקה סביב שערוריית דיון, המלכד מישפטים, אנשי מישטרה וצבא, פובליציסטים ועיתונאים, חברי-כנסת, ארי כיאולוגים וסופרים, עוד אטפל באחת הרשימות הבאות. תרשו לי לחזור לפעור לוח שנקטתי נגד דיון כסתם אורח. כדי להוציא מידיה של המישי טרה את הטענה המיתממת הי קדאסית, "מעולם לא הוגשה לנו תלונה נגד דיון" (מענה אותה השמיעה לאחרונה המישטרה כי פרשת נתיבי-נפט, אומוקרם זי עוד מיספר פרשיות מפקפקות, עליהן קראתם בעיתונים) — כתבתי ב-4.12.71 למפקח הכללי של מישטרה-ישראל מיכתב תלוי נה (ראה מיסגרת).

עד סגירת הגליון לא קיבדתי בדואר או מלפניות אישור על כך שמכתבי הגיע לדיון של מסכ"ל המישטרה, אך יש להניח שעניין האישור נמצא בטיפול. ביחס ל תלונה עצמה, אני משוכנע שה מישטרה, כדרכה, "נקטה בכל הי אמצעים שבידה", כדי לברר את אמיתותה.

מכתב למסכ"ל המישטרה

מר קופל הנכבד,

4 בדצמבר, 1971

הנני מוצא לנכון להגיש באמצעותך תלונה נגד משה דיון, תושב צה"ל, על הפרה מכוונת ושיטתית של פקודת-העתיקות. על פי הפקודה הנ"ל, כל המגלה עתיקה ולא קיבל רשיון לחפור, חייב למסור מייד הודעה לרשות המוסמכת. אני יודע כי שריהביטחון גילה עתי קות רבות, וביררתי אצל מנהל מחלקת העתיקות של משרד החינוך והתרבות, דוקטור אברהם בירן, והוברר לי כי מר דיון לא דיווח למשרדו על גילוי עתיקות. מר דיון ביצע, איפוא, עבירה על סעיף 3 של הפקודה הנ"ל. על פי סעיף 6 של אותה פקודה אין לחפש עתיקות אלא על פי רשיון. מר דיון מחפש עתיקות, ואף זכורה התאונה בה נפצע, אגב חיפוש עתיקות באזור. למר דיון אין רשיון, ולפיכך הוא מבצע עבירה כמצויין לעיל. דרך אגב אעיר כי רשיון לחפור ולחפש עתיקות יינתן רק לאדם שסמך כותו המדעית מובטחת די הצורך. מר דיון אינו יכול לקבל רשיון כזה, מאחר שלא מתקיימים לגבי הנתונים המפורטים בחוק.

הפקודה אוסרת, בסעיף 25 שלה, על אדם לסחור בעתיקות, אלא אם כן יש לו רשיון כחוק. ביררתי באגף העתיקות, ומסתבר כי למר דיון אין רשיון כזה. כפי שנתפרסם בעיתון, "הארץ", אישר מר דיון לפני כתב העיתון כי הוא סוחר בעתיקות. יש פה, איפוא, הודאה מפורשת מצידו של מר דיון כי ביצע עבירה. מובן כי אני מוכן להעמיד לרשותך, או לרשות פקודיך, שיתמו לטפל בתלונתי, פרטים נוספים על החיפוף והמקומות, בהם מנהל מר דיון את עסקיו.

יודע לי כי מר דיון מייצא עתיקות (בחודש נובמבר השנה נערכה בלוס אנג'לס מכירה פומבית של עתיקותיו בבית-מיסחר פרטי) דבר המהווה עבירה על סעיף 22 לפקודת העתיקות.

בביתו של מר דיון, בו ביקרתי, מצויינות עתיקות לרוב, ידוע לי כי מר דיון לא הודיע, לפחות לאחרונה, על מצאותו של העתיקות שהצטברו בביתו. אף דבר זה מהווה עבירה על סעיף 22 של הפקודה.

לאור האמור לעיל, הנני מבקש לקיים חקירה בתלונתי ולנקוט באמצעים על פי החוק.

בכבוד רב,

דן בן-אמוץ

כאזרח, נדמה לי שעשיתי את שלי.

בהודמנויות שונות, במשך השנים הי אחרונות הגבתי (בהומור חביב ובלתי אפקטיבי, כרגיל) ברדיו, בעיתונות ובערי ביהאיונות הפומביים שניהלתי, על בול-מוס העתיקות של משה דיון. הקוראים והמאזינים חייבו, אחדים אפילו שיפשו ידיים בהנאה, ועברו לסדר-היום.

איש לא הודעז מהרעיון שאחד מ בחירי האזרחים במדינה עובר בצורה שי טתית ומכוונת על חוקי-העתיקות. של שמירתו כולנו מצויים. לכל היותר אמרו עליו "שובב" או "פרא-אדם", ושוודר הקברים המשיך בשלו, מבלי שהגוף הי מסמך לכך, אגף העתיקות, ימצא לבכון לברר את אמיתות השמועות ולנזוף בו. כאשר ה"הוב" החביב של מר דיון הפך לעסק פורה, המפרנס את בעליו (גם אם זה לא כליכך בכבוד), כאשר עשרות כלים מאוספ הפרטי ובחתימת ידו של שריהביטחון החלו מופיעים בבתים מיסחר לעתיקות במחירים מפולפלים. כאשר מר דיון החל מייצא לחוץ-לארץ את אוצרות התרבות, האמנות והמדע, אותן "גילה" בעזרת דחפורים והעביר לביתו בעזרת ציוד צבאי — עשיתי את חובתי האזרחית ובאמצעות העיתון, הבאתי את העובדות לידיעת הציבור, ללא התחמכויות רבות.

עלי לציין שהטון הרציני והטיפול העובי דתי בנושא היו הרבה יותר אפקטיביים מאשר ההערות המצחיקות, שביבזתי עליו במשך שנים. סיעה קטנה, שברגע זה אינני זוכר את שמיה, הגישה סידרה של שאילתות בכנסת, ושרי-הביטחון, בניגוד למקובל, מיהר לענות על השאלתה שר הופנתה אליו, וחשף את עצמו גם כשקרן.

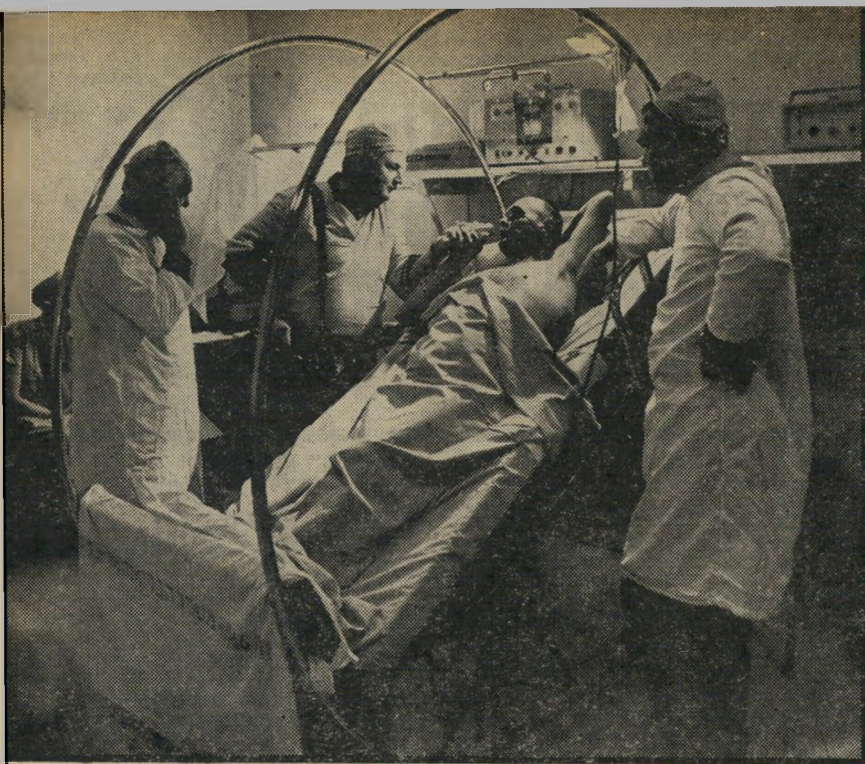
העיתונים היומיים דיווחו על תשובת השר, אך אף אחד מהם לא מצא לנכון לפרסם מאמר-מערכת בנדון, אם כי הי בעייה עוררה הד ועניין ציבורי, אם אי נגי טועה, היה מר חיים חפר היחידי מבין כותבי-התגובות ובעלי-המדורים הי קבועים, שהגיב על הנושא. שריהביטחון ודאי לא התרגש מהמאקמה של חפר (הדבר היחידי, נדמה לי, שעדיין עשוי לעורר את התרגשותו, זו חתיכה מלפני

אלפיים שנה). אך אין לי ספק ששנתם של כמה ארכיאולוגים נודעים ומכובדים נדדה, למיקרא דבריו הבוטנים. העיתון הארץ, המכובד והסולידרי, הי ממנה להגיב באומץ-לב למופת על בעיות שנויות-במחלוקת כגון: כיצור גגות העיר על-ידי אנטנות-טלוויזיה ודודי-שמשי, זי-הוס-האוויר ומקורות-המים, הפגנות הפרי

ס את הטורייה של בן-אמוץ - דן בתוך החפירה בחלקאסילה

קצ

דיין אחרי המכילת באזור: מה עשה שם?

לכתב הארץ, אשר שאל או אם אין צורך ברשיון חפירה באזור, ענה הד"ר אברהם בירן, מנהל אגף העתיקות: "אם שואלים שאלות עדינות, אין תגובה".

כאשר שאלתי השבוע את ד"ר בירן על פנייתו, למה לא פתח אגף העתיקות בהליכים משפטיים נגד משה דיין לאחר שנפצע באזור, אמר לי שעי החפירה המפורסמת, ההיא קרא בעיתונים, אך איש לא תפס את דיין תוך כדי מעשה.

את הזכות לפרסם עברה על מימצאי באזור מסר משה דיין לארכיאולוג הצר-פתי ז'אן פרו, אשר כתב, בשולי המאמר שנתפרסם בחוברת עתיקות, את המשי: "חפירה מחתרית של משה דיין".

● ב-1956 גילת דיין בשייך זואיד שליד אל-עריש ממגורה של כדי איחסון ענקיים, מהתקופה ההלניסטית המאוחרת, שדוגמם לא נמצאו בשום מקום בארץ-ישראל. הכדים נחפרו על-ידי קבוצת ערבים מאלי-עריש, והועברו לביתו. חלק מ-כדים אלה נמצאו שם עד היום, ואילו אני — שאני ארכיאולוג — אוכל לזהותם.

● אחרי כיבוש סיני סגרה הממשלה הצבאית את הכניסה לבקעת הירח, דרך מרת לאילת, עד ששרי-הביטחון התפנה מ-עיסוקי האחרים, וערך במקום חפירות ארכיאולוגיות.

● בנת, אשר ליד אשדוד, פגע בולדווין של דיין בחפירותיו של ז'אן פרו.

● ב-1960 חפר דיין בגבעת הרדארן בבני-ברק, והוציא משם כלים וארונות קבורה מהתקופה האלכזוליתית.

● בגבעת קולובסקי, אשר בגבעתיים, חפר דיין קברים כאלכזוליתיים.

● בהדר יוסף, בנתיב המוביל האר-צי, חפר דיין גילת כלים שונים.

● בדרך אבא הלל סילבר, אשר ב-רמת-גן, גילה וחפר דיין קברים מתקופת הברונזה התיכונה.

● ליד כלא נווה-הירצה הפתיע משה דיין את העיתונאית זיוה יריב, אשר חי-טטה בקבר עתיק, וסילק אותה מהמקום בטענה שהקבר הוא "שלו".

● בתל-מגדים, באתר ארכיאולוגי שהפירותו נהנה על-ידי דיין ארכיאולוג מן ברושי, הופיע דיין בשירה של מכונית צבאית, ו-רצה להתחיל בחפירה. נאמן מ-טעם אגף-העתיקות, שנמצא במי-קום, הסביר שהחפירה אסורה, ו-עלולה לפגוע בעבודה המדעית ה-מתנהלת שם. שומר-יראשו של דיין פיזקו מהמקום את נאמן אגף העתיקות, אשר הגיש תלונה על-כך למפקח האזורי. (הדיעה הזאת נתפרסמה בהארץ ב-17.11.68 על-ידי כתב העיתון בנהריה. מר יהודה אריאל).

● ב-26.1.63 התייצב משה דיין בנסה הדרומית של מישטרה מחוז תל-אביב.

(המחד בעמוד 28)

תי. הוא לא הכחיש. כמובן, את עצם עוב-דת הרכישה ממר דיין, והבטיח למסור לי פרטים מדויקים רק לאחר שובו מחו"ל של מר דני גלמנט, מנהל המוזיאון.

● ב-1967, לאחר כיבוש ירושלים, רכש דיין אוסף נדיר של כלי חרס וזכוכית מהבישוף הארמני אג'מיאן, שהוא גם אס-פן-עתיקות ידוע.

ערב מלחמת ששת הימים מסרו מיספר תושבי ירושלים לאג'מיאן את אוספיהם הפרטיים, למשמרת בכניסיה. כאשר דיין ראה את האוסף המפואר, הצביע על מיס-פר ארונות והודיע לבישוף שהוא רוכש את כלי-החרס בלידה ירדנית החתיכה, ואת כלי-הזכוכית בשתי לירות החתיכה.

הבישוף, מתוך הכרת תודה, מן הסתם, על שלא ירו בו במקום, ולא החרימו את כל אוספו, שמח לקבל כל תמורה כספית ששרי-הביטחון, ברוב אבירותו, הציע

על הציוור בו השתמש לחפירה; שכניו בצעה, שראו באיוו דרך ובאיוזה כלי-הזכוכית הגיעו לי-כיתו מימצאים ארכיאולוגיים; חובבי עתיקות ומשומעים כי דרכי הארץ, שראו או שמעו מי-פי משהו על חפירותיו של דיין; סוחרי עתיקות, היודעים משהו על עסקיו ועל המחירים אותם הוא משלם עבור כלים; אנשים, שקרוביהם או מכריהם רכשו בארץ או בחוץ-לארץ פרי-טים מתוך אוספו הפרטי ובחתי-מת ידו (מה קנו ואיפה, וכמה שילמו, ובאיוזה מטבע?); פקידו מסי-הכנסה, שיש להם גי-שה לתיקי הנשומים, היכולים לי-כרר אם דיין שילם מסי-הכנסה על עסקותיו ככל אחר;

ויותר מכל אחד אחר: ארכיאולוגים, המכירים את אוספו הפרטי של דיין, והיכיר-לים להעיד בדבר מוצאם ומחיריהם של מאות (או אולי אלפי) הכלים הגנובים והקנויים שברשותו —

כל אחד מהם יכול להושיט יד לעזרה בהכנת התזכיר אשר ישים קץ, אני מקווה, לזילולו ההפגנתי של שרי-הביטחון בחו-ציה-המדעית. כל מה שעליכם לעשות הוא להעביר אלי את עדויותיכם בשמכם המלא, או אפילו בעידום-שם. את הסיכון שבהוצאת דיבה אני לוקח על עצמי.

כדי שלא תחשבו שהכל תלוי בכם, ושכאלו רק עכשיו התעוררתי לחפש הוכחות להאשמות הכבדות שהטלתי בשר-הביטחון, אמנה לפניכם חלק מהעובדות שהגיעו אלי עד כה:

● מוזיאון ישראל ערך עם משה דיין שלוש עסקות ארכיאולוגיות, ועל-ידי כך סייע לדבר עבירה ושיחף פעולה עם אדם שעבר על החוק. אנשי המוזיאון ידעו שלפחות חלק מאוספו של דיין הגיע אליו בדרך בלתי-חוקית. הם רכשו ממנו, בכסף מלא, כלים, מבלי לוודא ומבלי לבקש הוכחה שכלים אלה נרכשו מידיו של סו-חר-עתיקות מוסמך, כפי שטוען דיין.

לפני כשלוש שנים עשה המוזיאון עיס-קת-חליפין עם דיין, לקחו אצלו כלים, שערכם חכספי נקבע על-ידי מעריכים מוסמכים, ונתנו לו תמורתם כלים מרכוש המוזיאון, בסכום שווה.

בימים אלה ממש נמצאים בי-

באותו תאריך שיגרתי את הי-מיכתב הכבד לנציב התלונות, כי מישור מבקרה-מדעית, וגם על מיכתב זה פרס שמעתי תגובה כלשהי, אף כי רשמתי עליו את מיספר הטלפון בביתי (ראה מיס-גרת).

הפעולה השלישית, בה נקטתי כאזרח, הייתה ה"חפירה" ההפגנתית בתל-אסילה, בשבת האחרונה. נוסף למודעה שפרסמ-תי כאן בשבוע שעבר, הודעתי למנהל אגף העתיקות, הד"ר אברהם בירן, לי-מפקח האזורי מטעם האגף, מר רס גופי-נא, ולאחראי לשטח החפירות, מרדכי מגי-דון, שאני עומד לערוך חפירות ארכי-אולוגיות, בניגוד לחוק, בשעה 11 בב-קר, ובקשתי מהם שיזמינו את המישטרה, כולם הבטיחו לי שיעשו זאת, ובאמת ניידת של המישטרה קיבלה את פני כאשר הופעתי במקום. מפקח-המישטרה תבע ש-אמסור לידי את הטוריה שהבאתי עימי, וכאשר טענתי לפניו, בהגיון חלוצי, ש-נשיאת טוריה עדיין אינה מהווה עבירה על החוק במדינה, שבראשה עומדת מ-של פועלים, הודיע לי מר הראל ממיש-טרת רמת-גן שהוא יקח את הטוריה בכוח. הסברתי לו שלא באתי לפגוע בעתי-קות, שכל כוונתי היא למחות נגד הפרת חוק-העתיקות על-ידי מר משה דיין, שבסך-הכל אני רוצה להצטלם, "כאילו" אני חופר עתיקות, כמו שרי-הביטחון — אך כל מאמצי השיכנוע שלי היו לשווא. מר הראל — שהוא אגב אדם סימפטי מאוד — הוציא מידיו את הטוריה בכוח, ובלכ-תו כך לעבר הגיף עם הטוריה ביד, ראיתי סוף-סוף תמונה שעליה אני חולם זה שנים: שרט עם טוריה ביד.

החפירה עצמה בתל-אסילה הייתה הצגה משעשעת, בה הצטלמתי מכל הזוויות האפשריות, כאשר אני מל-קר עשבים ביד, ו"מגלה" בתוך תנור כאלכזולית כדי ארכיאולוגי, אותו שאלתי מאספן לצורך הצילומים. כשירדנו מהתל, הבא לי משהו מדבר, מרכוש הצבא, ואף-איתו הצטלמתי (שימוש בציוד צבאי לצו-רך חפירות בלתי-חוקיות). כשאני מוכש עשבים וקוצים סביב מימצאים ארכיאולוגיים.

דרושה:

עזרת הציבור

ב קיצור, כל החפירה ההפגנתית הסי-תימה בקראקו אחד גדול. קצין-המיש-טרה ליווה אותי לכל מקום בשעת הצילו-מים, הגן עלי בפני האחרים על התל, שסירב להרשות לי להיכנס לאתר עצמו, אך כאשר ביקשתי ממנו בתום, "ההפגנה" את הטו-רייה, אותה שאלתי מפועל-בניין הגר ב-שכונתי — סירב ואמר שעלי לבוא למי-טרת רמת-גן, כדי לקבל את המוצג המשי-פטי. לבריו של מר הראל, הוא היה מח-רים גם את הטוריה של משה דיין, חבל שלא ראה אותו ניגש לחפירות. חבל שלא החתמתי אותו על הצהרה אלימה זו!

הפעולה האזרחית הבאה, עליה אני עובד בימים אלה, היא הכנת תזכיר לממשלה, בנוסח התזכיר שהגיש ד"ר דויד ניב. בתזכיר זה, שאותו אמסור לכל חברי הממשלה, יש בדעתי לציין את כל העוב-דות הידועות לי אישית, ועובדות עליה שמעתי מפי עדי-ראייה, בנוסף לכך, אמנה את כל השמועות והרינונים המהלכים סביב עסקי-העתיקות של דיין, ואבסג שהמיש-טרה, או ועדת-חקירה ממלכתית, תבדוק את אמיתותן, כדי לשים קץ אחת ולתמיד לשמועות בלתי-מבוססות, המכתימות את שמו הטוב של שרי-הביטחון.

וכאן רבותי, קוראים יקרים ו-אזרחים נכבדים, אני פונה אליכם ומבקש את עזרתכם.

כימעט כל אחד יכול לעזור בי-דרך כלשהי בהכנת התזכיר, אי-שיר ישים קץ להפרה המכוונת ו-השיטתית של חוק העתיקות על-ידי שרי-הביטחון:

קציני צה"ל ואנשי מילואים, שראו אותי חופר עתיקות בנב-לות המדינה ובשטחים המוחזקים, משתמש בציוד צבאי לצורך חפי-רת העתיקות והעברתן לביתו,

מפיק בחקיקומטר באתרים אר-כיאולוגיים, מציב, או גורם לכך שציבו, שמירה על חפירותיו ו-

מכתב לנציב התלונות

ד"ר בנצאל הנכבד,

4 בדצמבר, 1971

הנני מוצא לנכון להפנות את תשומת לבך למחדלי של אגף העתיקות של משרד החינוך והתרבות.

הפניתי את תשומת לבו של מנהל האגף, ד"ר אברהם בירן, לעובדה כי מר משה דיין, תושב צלחה, מפר באופן מכוון ושיטתי את פקודת העתיקות. על פי הפקודה, כל המגלה עתיקה ולא קיבל רשיון לחפור, חייב למסור מיד הודעה לרשות המוסמכת. אני יודע כי מר משה דיין גילה עתיקות רבות, מבלי שידווח על כך לאגף העתיקות. אגף העתיקות מצידו לא השתמש בסמכויות המסורות לו על פי החוק, ולא החריס עתיקות אלה.

יתר על כן: אגף העתיקות אינו מונע את מר משה דיין לחפור עתיקות, דבר שהוא מורשה לכך, וכן אינו מונע בעדו מלייצק עתיקות.

מר דיין מבצע עבירות על סעיפים 3, 6, 22, 25 של פקודת העתיקות — מבלי שהאגף מוצא לנכון להפעיל את סמכויותיו.

האגף מפעיל את סמכויותיו במקרים רבים אחרים, ואילו במיקרהו של שר במדינה מתעלם האגף מחפירה ברורה ומכוונת של חוראות החוק. בנושבות אלה, אני מוצא לנכון לבקש את התערבותך.

בכבוד רב,

דן בן-אמוץ

לו. אותו בישוף עצמו, אגב, מכר למר דיין לפני כשנתיים דירת פנטאהו מעל בית מלון שבנה ביפו, במחיר אשר, לפי השמועה, נראה סביר בעיניו של דיין.

רשימת חפירות

„מחתרתיות“

ב זמנים שונים, ולפי עדויות שור-נות, חפר דיין בין השאר:

● במרס 1968 נפצע דיין ליד גבעה בין חולון ואזור, בחפירה סמוך לצומת רחוב הנביאים ורחוב השופטים בחולון, כאשר מפולת של אדמה התמוטטה עליו.

● בחפירה זו, עליה הודיע דיין לאגף העתיקות, מצא שרי-הביטחון אוסף נדיר של גלוסקמאות כאלכזוליתיות. בתשובה

מוזיאון בדיקבורה ענקיים, שנת-גדו בעזה על-ידי משה דיין. לפי ההסכם, ירפא וישחזר המוזיאון את הכדים, ויקבל תמורת עובדי זו מיספר כדים, מבלי לשלם עבור רם. עזירי עיסקה זו עובר המור-זואון על אמנה בינלאומית, שישי-ראל התומה עליה, ואשר לפיה אין להוציא משטחים כבושים מימצאים ארכיאולוגיים.

השנה רכש המוזיאון מיספר מימצאים ארכיאולוגיים ושיים תמורתם סכום, אשר לפי מקור-אינפורמציה אחד במוזיאון, מגיע ל-30,000 ל"י בערך.

כדי לוודא אמתותם של פרטים אלה, התקשרתי טלפונית עם מר מאיר מאיר, דובר המוזיאון. עד סגירת הגליון לא הצליח מר מאיר מאיר למצוא את המי-ספר המבוקשים, כך שלא יכול היה לאשר או להכחיש את ההערכה הכספית לשמעי-

התקפת הוגד הדרמטית של דיין בכנסת:

טישטוש - סילוף - הענייה

עונה אחת עם פירסומן של פרשיות שחיתות אחרות שהפעיור את המדינה, חייב את דיין לצאת להתקפת נגד.

תשובתו של דיין לשאלתה היא מדאבת מחשבת של טישטוש, סילוף, הטעיית והתחמך קות, באמצעותה זרה ערפל, פיור מסך עשן מעל מעשיו הכדתי חוקיים תוך היתממות רי העמדת פנים צדקנית.

דרוש ניתוח יסודי של השאלתה שהוגשה דדיין ושל דברי תשובתו עליה, כדי להיווכח כיצד התחמך דיין בין השורות מזהשיב על ההאשמות שהועלו נגדו. זאת יעשה לחקן, סעיף אחר סעיף, תוך התייחסות לכל מה ש נאמר בשאלתה ובתשובתו של דיין עליה.

השונים. אל משה דיין עצמו ניתן היה להפי נות שאות רק מאותו חלק של הפרשה הנמך צא בסמכותו של שריהביטחון כאחראי על הנעשה בשטחים המוחזקים ובצה"ל.

השאלתה שהופנה אורי אבנרי אל שרי הביטחון בקשר לעסקי החפירות של משה דיין (ראה "קריעות ביניים" - עמוד 34) הצטמצם מה לכן רק לתחומים אלה. שריהביטחון התי בקש להשיב על השאלתה לא כמו שמפר את החוק אלא כמו שממונה על ביצוע פקודת העתיקות בשטחים המוחזקים.

למרות העובדה שחריגות שונות בהתנהגותו האישית של משה דיין בעבר התקבלו על ידי הציבור בסלחנות, ידע דיין כי הפעם אינו יכול לשתוק. פיצוצה של פרשת דיין בעת ובי

נשק השאלתה הניתן בידי חבר הכנסת הוא נשק מוגבל. בהתאם לחוקי המשחק, אי אפשר לתבוע משר בממשלת ישראל, כאמצי עות שאלתה, להבהיר עניינים הנוגעים לי תחום עסקיו הפרטיים, למשל. שר אינו מחוי ייב להשיב על שאלתה שאינה נוגעת באופן ישיר לעניינים המצויים בתחום המשרד הי ממשלתי עליו הוא מופקר.

זו היתה הסיבה לכך שאי אפשר היה לי הפנות את השאלות על עסקי העתיקות הכדי תי חוקיים של משה דיין לשרהביטחון עצמו. שורת השאלות שהגיש אורי אבנרי בשבוע שעבר לשרהביטחון, שריהמשפטים, ראשיה ממשלה ושרהאוצר, חידקה את עסקי העתיקות של משה דיין לפי סמכויות משרד הממשלה

אורי אבנרי שאל:

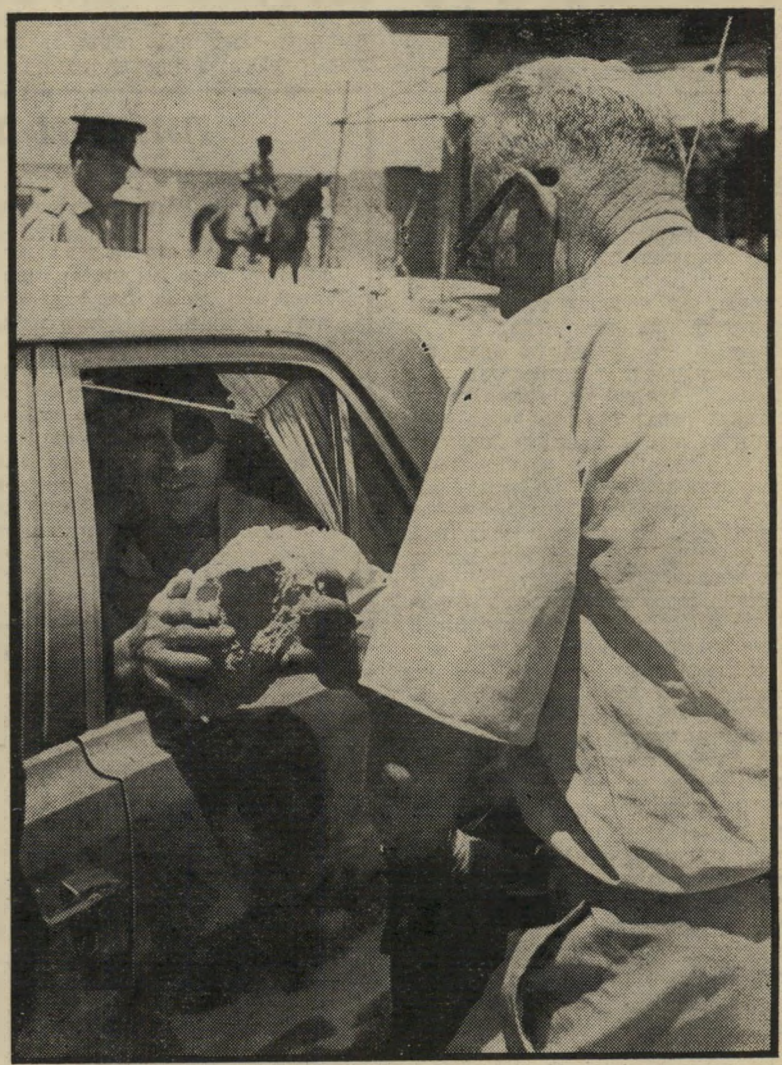
(שאלתה מס' 3812)

ברשימה שנתפרסמה בהעולם הזה של יום 1 בדצמבר 1971, טוען מר דן בן-אמוץ כי: שריהביטחון חופר עתיקות ללא רשיון, וכי לצורך גילוי העתיקות והעברתן לביתו השתמש שריהביטחון ברכוש המדינה, ובכלל זה בבולדוורים, מנופים, משאיות ואפילו הליקופטרים. כן טוען מר בן-אמוץ, ששרן בשם יוסף יפת הועלה תוך זמן קצר לדרגת סגן-אלוף, ותפקידו של יוסף יפת הנ"ל להודיע לשר הביטחון על עתיקות המתגלות ברצועת עזה ובסיני. לסגן אלוף יפת חוענק התואר "קצין להילכי רוח".

שר הביטחון ענה:

לפי מיטב הכרתי אינני עובר על חוק פקודת העתיקות ואינני, מנצל לצרכי חפירה והעברת העתיקות" בולדוורים, טרקטורים, מנופים, מש- איות והליקופטרים.

שרהביטחון נמנע מלהשיב ישירות על הקביעה כי הוא חופר עתיקות ללא רשיון.

דיין קונה? מקבל? אחרים? בודק? עתיקות בשטחים

הוא הסתתר מאחורי הקביעה הכללנית כי "לפי מיטב הכרתי אינני עובר על חוק פקודת העתיקות". מיטב הכרתו של משה דיין אינה קובעת במקרה זה. קובע החוק. אי ידיעת החוק אינה פוטרת ומשה דיין אינו יכול להסתתר מאחורי תירוץ זה. מה עוד שלדשותו צוות משפטים, שכמה מהם ליווהו לכנסת בעת שבא להשיב על הי שאלתה. חוק פקודת העתיקות קובע במפורש כי "אין מחפשין עתיקות ללא רשיון" ומחייב להודיע על גילוי עתיקות. אם משה דיין אומנם חופר עתיקות ללא רשיון, כפי שטען דן בן-אמוץ בכתבתו - דבר שמשה דיין אינו מכחיש, הוא עובר על החוק אם זה אפילו בניגוד למיטב הכרתו.

דבריו של דיין כאילו אינו מנצל לצרכי חפירה והעברת עתיקות ציוד מיכאני כבד, אינם אמת ועומדים בסתירה לעובדות.

אורי אבנרי שאל:

לאור פירסומים אלה חנני מבקש לדעת: 1) האם העובדות דלעיל נכונות? אם אינן נכונות, מה אינו נכון?

שר הביטחון ענה:

הנאמר אודותי בכתבה המעוטטת אינו נכון.

משה דיין אינו מתייחס לקטע שצוטט בדברי ההקדמה של השאלתה מתוך כתבתו של דן בן-אמוץ. הוא פוסל טוטאלית את כל הכתוב בכתבה כ"אינו נכון". בכך הוא מתכחש לעובדות ידועות שפורסמו בכתבה, בה נאמר בין השאר כי "זה למעלה מ-20 שנה שמר דיין חופר עתיקות ללא רשיון..." וכי "זה שנים שמשה דיין מוכר עתיקות באמצעות משכית..." הוא פשוט אינו אומר אמת.

אורי אבנרי שאל:

2) אילו חוקים הסדירו ומסדירים בשטחים המוחזקים את נושא העתיקות?

שר הביטחון ענה:

הוראות חוקי העתיקות בשטחים המוחזקים דומות בעיקרן לאלה שבישראל. בהתאם להסדרים הקיימים אחראים משרד הממשלה בשט- חים המוחזקים על התחומים עליהם ממונים הם בישראל ובהתאם לכך מונו הרשויות המוסמכות.

אפילו לגבי שאלה יורידית תמימה התחמך שריהביטחון מתשובה ברורה, והיו לו סיבות טובות לכך. דיין נמנע מלקבוע אם בשטחים המוחזקים חלים חוקי העתיקות של ממשלת ישראל או אלה של הממשלות ששלטו בשטחים לפני הכיבוש (חוקי ירדן, מצריים וסוריה). הוא אינו מתייחס גם לעובדה שלפי אמנה בינלאומית אסור למדינה כובשת להעביר לתחומה מימצאים ארכיאולוגיים משטחים כבושים. הקביעה שלו כאילו "משרד הממשלה בשטחים המוחזקים אחראים על התחומים עליהם ממונים הם ביש- ראל" נועדה ליצור את הרושם המוטעה כאילו משרד החינוך הוא האחראי לנושא העתיקות בגדה, בעוד שלמעשה שריהביטחון הוא האחראי הבלעדי כלפי הממשלה לכל הנעשה בשטחים המוחזקים.

אורי אבנרי שאל:

3) האם יש לדווח על מציאת עתיקות בשטחים המוחזקים לרשות כלשהי? אם כן, לאיזה רשות? האם קיים תיאום בין הרשות הנ"ל לבין אגף-העתיקות במשרד-החינוך והתרבות?

שר הביטחון ענה:

אין תשובה ואין התייחסות לשאלה זו בדברי התשובה של דיין.

לא במקרה בחר דיין שלא להשיב על שאלה זו. מכיון שלפי תשובתו לשאלה מספר 2 בשאלתה, הוראות בשטחים המוחזקים הנוגעות לעתיקות דומות בעיקרן לאלה המקובלות בישראל, ברור שקיימת חובת דיווח על גילוי עתיקות. כל דיווח כזה חייב להיעשות לפי החוק לנציג אגף העתיקות הקרוב ביותר, שבשטחים זהו נציג המימשל הצבאי הכפוף לשרהביטחון.

שרהביטחון נמנע מלהשיב אם הוא מדווח על הודעות המגיעות אליו בקשר לגילוי עתיקות לשר החינוך והתרבות. התהמקותו זו של דיין אינה מקרית. אילו היה דיין מודה בקיומה של חובת דיווח על גילוי עתיקות בשטחים, הוא לא יכול היה להסביר מדוע הוא נמנע מדיווח על עתיקות שהוא מוצא או חופר בשטחים. בצורה זו הוא

יכול להמשיך ולטעון כי לפי מיטב הכרתו לא ידוע לו כלל על חובת דיווח. המחויבות על פי חוק העתיקות.

אורי אבנרי שאל:

(4) האם ריכו שר הביטחון אצלו מימצאים ארכיאולוגיים שנתגלו בשטחים המוחזקים? האם דיווח השר על מציאת העתיקות והמימצאים? אם כן — למי ומתי?

שר הביטחון ענה:

לא, "ריכוזי אצלי עתיקות ומימצאים ארכיאולוגיים אחרים מה שטחים". באוסף העתיקות שלי יש חפצים שנרכשו על ידי בכסף ומקורם בשטחים המוחזקים, אף שלפי מיטב ידיעתי אין חובה לדווח על רכישת מימצאי עתיקות, לא היו ואין ברשותי אף חפץ עתיק בעל ערך ארכיאולוגי שאינו ידוע לארכיאולוגים העובדים במוזיאון ישראל, באוניברסיטת ירושלים ותל-אביב ובאגף העתיקות. יתר על כן, הארכיאולוגים השתמשו ומשתמשים כרצונם בכל החפצים שבאוספי לצרכי עבודתם המדעית ולא תצוגות... אני אישית, במסגרת סיורי בשטחים מפעם לפעם, מתעכב או אף ניגש במיוחד במכונית או בהליקופטר, למקומות המעניינים אותי מבחינה ארכיאולוגית.

פרק זה בתשובתו של שר הביטחון הוא מלאכת מחשבת של טישטוש והערמה למרות שבתחילת דבריו טוען דיין כי אינו מרכז בידי מימצאים מהשטחים המוחזקים, הוא קובע בפסוק הבא את ההיפך הגמור: כי באוסף העתיקות שלו קיימים אומנם חפצים שמקורם בשטחים. אלא שהוא מדגיש ומציין כי חפצים אלה נרכשו בכסף. הדגשה זו באה להערים על החוק. פקודת העתיקות קובעת חובת דיווח על גילוי עתיקות אך לא על רכישת עתיקות בכסף. בנקודה זו יכול דיין להתחסד ולטעון כי לא ידוע לו דבר על חובה לדווח על רכישת מימצאי עתיקות. ניסוח זה נועד להטעות. פקודת העתיקות קובעת במפורש (סעיף 25) כי "לא יסחר אדם בעתיקות אלא אם כן יש לו רשיון-סחר שניתן לו על ידי המנהל" (של אגף העתיקות). ידוע שבין העתיקות שרוכש דיין בשטחים יש כאלה הנמכרים לו על ידי אנשים שאינם סוחרים עתיקות מוסמכים ובעלי רשיון. חלק מעתיקות אלה הנמכרות לו מקורם בשודדי קברים וגונבי עתיקות. הטענה כאילו משלם דיין בכסף עבור מימצאי עתיקות אלה אינה מנקה אותו. להיפך, הוא הופך בכך שותף לעבירות שמבצעים שודדי הקברים והחפירות בשטחים המוחזקים.

באופן אלגנטי מתחמק דיין מלהשיב אם דיווח למישהו על מציאת העתיקות בשטחים המוחזקים. הוא טוען כי אין ברשותו אף חפץ שאינו ידוע לארכיאולוגים ולאגף העתיקות. איך נודע להם? האם מדווח להם דיין מייד עם גילויו או רכישת עתיקה? או שמא נודע להם הדבר מפי השמועה או תוך כדי ביקור במוזיאון הפרטי שלו? העובדה שארכיאולוגים שונים משתמשים בפרטים מהאוסף שלו, אינה הופכת עדיין את האוסף לליגאלי.

הודאתו של דיין כי הוא "מתעכב" מדי פעם במקומות המעניינים אותו מבחינה ארכיאולוגית, היא נסיון התחמקות שקוף. דיין יודע כי אלפי אורחים וחיילי צה"ל ראו אותו חופר באתרי עתיקות בשטחים המוחזקים. הוא יודע שאינו יכול לשקר להם במצח נחושה ולטעון כי אינו חופר. מצד שני אינו יכול להודות בחפירות בלתי חוקיות. לכן בחר בביטוי העמומי והבלתי מחייב, שניתן לפרש אותו לשתי פנים "מתעכב".

אורי אבנרי שאל:

(5) באילו חילות או פיקודים קיים בצה"ל "קצין להילכירוח", מה הוא תקן דרגתו ומה הם התפקידים המסורים לו, וכן ממתן קיים התואר הנ"ל?

שר הביטחון ענה:

בעניין הקצין יוסף יפת נמסרו לי על ידי הרמטכ"ל הדברים הבאים: (1) הקצין יוסף יפת הועלה לדרגת רב-סרן בתאריך 15 בפברואר 1968. הוא מילא אז תפקיד מפקד מחנה במפקדת מרחב עזה וצפון סיני. (2) ב-1 במאי 1970 מונה רב-סרן יפת לתפקיד "קצין מטה לקשרים עם האוכלוסיה לבחירת הילכיר רוח", ולתפקיד זה בלבד. (3) ב-30 באוקטובר 1970 פנה אלוף פיקוד הדרום במכתב המלצה לראש מינהל הסגל ובו ביקש להעניק לרב-סרן יפת דרגת ייצוג של סגן-אלוף. בדבריו הנמקתו ביסס בקשה זו על אופיו הייצוגי של התפקיד בתחום מגעיו עם האוכלוסיה. (4) ב-15 לדצמבר 1970 הוענקה לרב-סרן יפת דרגת ייצוג סגן-אלוף לפי אישור הרמטכ"ל.

(5) משקמו מפקדות המימשל הצבאי, אחרי מלחמת ששת הימים, אורגנו בכל אחת מהמפקדות פונקציות לקיום מגע עם האוכלוסיה ול"מעקב אחת תנובה והלכיר רוח. פונקציה זו מכוננת לייצג למפקד הצבאי במילוי תפקידו. (6) בכל אחד מהאזורים הצבאיים ניתן שם שונה למח"לקה ולעוסקים בתפקידים אלה. במפקדת יהודה ושומרון עומדים ב"ראש יחידה זו דוד פרחי (בדרגת ייצוג אלוף-מישנה) וכן מוספר קצינים נוספים בדרגות רב-סרן ולמטה מזה. כיום משמש בתפקיד זה באופן זמני סגן-אלוף (ייצוג) אמנון כהן.

במפקדת רצועת עזה משמש בתפקיד דומה אלוף-מישנה בני מיטב וסגן-אלוף (ייצוג) יוסף יפת נמנה על סגל קצינים.

דיין הסיר מעצמו כל אחריות להעלאתו בדרגה של סרן יוסף יפת לדרגת (ייצוג) של סגן-אלוף בפרק זמן של כשנתיים, בכך שהטיל את התשובה על הרמטכ"ל. תשובת הרמטכ"ל מבחירה כי קצין בתואר "קצין להילכיר רוח" אינו קיים בשום מקום אחר בצה"ל בנימוק כי "בכל אחד מן האזורים הצבאיים ניתן שם שונה למחלקה ולעוסקים בתפקידים אלה". דיין מתחמק מלהתייחס לטענה שהועלתה בהקדמה לשאלתה, בה נאמר כי ברשימתו של דן בן-אמוץ נטען כי תפקידו של יוסף יפת הנ"ל הוא להודיע לשר הביטחון על עתיקות המתגלות ברצועת עזה ובסיני. בדבריו תשובתו של הרמטכ"ל אין כל התייחסות לטענה זו. משה דיין גם לא השיב אם במסגרת סמכויותיו של "קצין הילכיר רוח" נכללת החובה לדווח לשר הביטחון על גילוי מימצאי עתיקות.

אורי אבנרי שאל:

(6) האם נכונה הטענה שהתפרסמה על ידי מר בן-אמוץ שעוד ב-1956, ערב הנסיגה מסיני, נפגע הליקופטר סיקורסקי תוך נסיון להוציא אובליסק מצרי, מצאריבית-אל-חארם שבסיני, ושהאובליסק הוצא על ידי הליקופטר שני והועבר לביתו של שר הביטחון. אם הידיעה אינה נכונה, מה אינו נכון בה?

שר הביטחון ענה:

ב-1956 הוריתי להוציא בהליקופטר אסטלה מסרביט-אל-חדס ול-העבירה לאגף העתיקות בירושלים. האסטלה נבחרה על ידי ארכיאולוג

ישראלי בכיר והועברה כמתוכנן לאגף העתיקות ורק אליו. אלי לא חו" עבר דבר ולנאמר בכתבה אודותי אין שחר.

בתשובה זו סותר דיין את הודעתו הקודמת כי "אינו מנצל לצרכי חפירה והעברת עתיקות בולדוורים, טרקטורים, מנופים והליקופטרים". יש כאן הודאה מפורשת כי לפחות פעם אחת ניצל הליקופטר של צה"ל להעברת עתיקות, ואין זה משנה למי הועבר המימצא הארכיאולוגי. דיין אינו מכחיש כלל את הנאמר בכתבה כאילו נפגע הליקופטר של צה"ל בעת נסיון להוציא את האסטלה מסיני. מאליה צצה השאלה: האם תפקידם של מסוקי צה"ל הוא להעביר עתיקות לרשות זו או אחרת, והאם לשם כך קיים תקציב הביטחון? מה עוד שידוע כי במקרים אחרים העבירו מסוקים של צה"ל עתיקות מה שטחים המוחזקים הנמצאים עתה באוספו של משה דיין.

אורי אבנרי שאל:

(7) האם נכונה הטענה שנתפרסמה בגיליון הנ"ל של העולם הזה, שהאלוף רחבעם זאבי ירד בהליקופטר באתר ארכיאולוגי בעין-בוקק, בו חפר ההיסטוריון מרדכי גיחון מטעם אוניברסיטת תל-אביב והעביר מימצאים וכדים שנתגלו שם לרשות שר הביטחון? אם הידיעה אינה נכונה, מה אינו נכון בה?

שר הביטחון ענה:

אין ברשותי מימצאים מחפירות ד"ר גיחון בעין-בוקק או מכל חפיר רת ארכיאולוג אחר. ד"ר גיחון אמר לי אמש שהנאמר בעניין זה בכתבת העולם הזה הוא שקר וכזב. האלוף זאבי ביקר בחפירות עין-בוקק לפי הזמנתו והדרכתו של הד"ר גיחון וכמובן שלא לקח איתו דבר.

הטענה כי אין ברשות דיין מימצאים מחפירות ארכיאולוגים אחרים מעוררת מאליה את השאלה: אם כך, מאין באו כל המימצאים הארכיאולוגיים באוספו של דיין. הכחשתו של הד"ר גיחון את הטענה כי האלוף זאבי העביר מימצאים מחפירות לרשות שר

עמודים עתיקים בחצרו של דיין: איך הגיעו לשם?

הביטחון, עומדת בניגוד לטענה כי בזמנו היה זה הד"ר גיחון עצמו שסיפר כי כדים מהחפירה בעין-בוקק הועברו אל אוסף משה דיין.

אורי אבנרי שאל:

(8) האם נכונה הטענה, שנתפרסמה בגיליון הנ"ל של העולם הזה, שחיילי צה"ל שמרו בלילות בעזה על טרקטור שעסק בחפירות ארכיאולוגיות עבור שר הביטחון?

שר הביטחון ענה:

מעולם לא שמרו בלילות או בימים חיילי צה"ל על טרקטור שעסק בכיבול בחפירות ארכיאולוגיות בשבילי.

למרות שלא נשאל על כך בשאלתה הכליל דיין בדבריו תשובתו את הפיסקה הבאה: "לפי מיטב הכרתי אף פעם אחת לא נמכר או נמסר על ידי חפץ ישראלי בעל ערך ארכיאולוגי למישהו שאינו מוסמך לכך על ידי אגף העתיקות. אשר לחוץ-לארץ, רק פעם אחת נתתי ללובר בפאריס במתנה גלוסקמה כלקוליתית והדבר נעשה באישור אגף העתיקות".

בתשובה לשאלה הנוספת ששאל אורי אבנרי בקשר למודעה בעיתון אמריקאי בה הוצעו למכירה פריטים מהאוסף של דיין, השיב דיין: "אינני מייצא ואינני סוחר בעתיקות. אשר למודעה — לא מן הנמנע שהקונה, בהיותו בארץ, קנה עתיקות שמקורן באוסף שלי, וכפי שמסר דוברי לפי הוראותי — מדי פעם אני מוציא מן האוסף שלי עודפים ומוכר, ואני יכול להיות שהוא קנה אותם בארץ ואחריכך מוכר אותם בחו"ל. אחרי שהוא טוען כי איננו סוחר בעתיקות, מודה דיין כי מדי פעם הוא מוכר עודפים ומוכר, ואני יכול להיות שהוא קנה אותם בארץ ואחריכך מוכר אותם בחו"ל". עתיקות בכסף מלא. אם מי שקונה ומוכר עתיקות אינו סוחר, איזה שם יקרא לו דיין? ריכל?

דיין התחמק מלהשיב ישירות אם אי-פעם קיבל היתר לחפור, לחפש, לסחור או לייצא עתיקות, וזאת מהסיבה הפשוטה שמעולם לא ביקש ולא קיבל היתר כזה. טענתו כי אף פעם לא מכר או מסר חפץ ישראלי בעל ערך ארכיאולוגי למי שאינו מוסמך לכך, גם היא רק חצי אמת. דיין אולי לא מכר באופן ישיר מימצאים ארכיאולוגיים לאספני עתיקות, אולם הוא עשה זאת באמצעות מתווכים. כמו חנויות משכית וחנות העתיקות במלון הילטון בתל-אביב.

לשיא הצביעות מגיע דיין כאשר הוא טוען שאינו מייצא מימצאים ארכיאולוגיים. אם היתה טענה זו נכונה, מדוע חותם דיין על המימצאים מאוספו המוצעים בחנויות העתיקות למכירה בלועזית? האם הוא עושה זאת לפי דרישת השוק המקומי, המעדיף חתימה של דיין בלועזית במקום בעברית? או שמא הוא חותם גם על פקודות המיבצע לצה"ל באותיות לטיניות?

כתבה זו נולדה במיקרה. חברת "פולגת" פירסמה מודעה, ובה ברכה-ביאטריס שמעוני, שנבחרה בשעתו כסגנית מלכת-המים בתחרות של "העולם הזה", בחברת אשה זקנה. בחוגי הפירסומאים נאמר שזוהי הסבתא האמיתית שלה. כתבת "ח" עולם הזה" החליטה להכין כתבה קטנה על הדוגמנית וסבתה. אך כשנפגשה הכתבת עם ביאטריס, ולאחר מכן עם בני משפחתה, נתגלתה טרגדיה אמיתית, שיכלה להיות רומאן

זעיר, לולא התרחשה במציאות. מאחורי הצחוק המתגלגל וה"הופעה הזוהרת של הנערה הדיוגנופית, שנראתה כחתולמות האושר של נערה חסרת-דאגות, מתחבאת פרשת-חיים עצובה. להלן דבריה של ברכה-ביאטריס בת ה-17, כפי שסיפרה או-תם לכתבת, ושיש סתירה בולטת בינם לבין דברי ההורים-המאמצים. מובן שסיפור ההורים-המאמצים שונה בתכלית. "העולם הזה" מצא לנכון לפרסם את דברי ביאטריס כלשונם.

"מחר אזיל

דימעה-אולי!"

אני לא יודעת מתי שנולדתי. הורי המאמצים אמרו לי שזה היה לפני שבע-עשרה שנים. שמי האמיתי הוא: באה ביק. זהו שם אמי האמרי-תית, שבגיל הודשיים מסרה אותי ל-אימון.

נולדתי בהונגריה. לאמי המאמצת כבר היתה אז בת, שהיתה קטנה ממני בשנה. אבי האמיתי היה צועני. הוא עזב את אמא עוד לפני שנולדתי. בהתחלה היתה אמא באה לבקר או-תן לפעמים אצל אמי המאמצת. אבל היא עשתה למשפחה שם המון צרות. היתה גונבת מהם ומאיימת. עד ש-בסוף החליטו הורי המאמצים, שהיו יהודים, לעזוב את הונגריה ולעלות ל-ישראל.

אחרי שעיינו

לישראל הש-תנה הכל. כשהיינו בהונגריה, אהבו אותי כולם. בייחוד סבתא, האמא של אמי המאמצת. אני לא ידעתי אז בכלל כי אינני בת אמרי-תית. כולם פינקו אותי. הייתי חמודה ושקטה, ולא הפרעתי לאף אחד.

בישראל שלחו אותי למוסד ל-ילדים אומנה, יחד עם אחותי. להורי לא היה אז כסף,

והם ניסו להתבסס. כעבור שנתיים התגר-שה אמי, הכירה רקדן אחד מתיאטרון דורה-מי, ועברה לגור איתו בצריף עלוב בכרם-התימנים.

היא הוציאה אותנו מן המוסד, ולקחה גם אותנו לצריף. לא היו מים חמים, ובית-השימוש היה רחוק מן הבית. כל בוקר היינו מגלים שהעכברים אכלו לנו את האוכל.

כבר אז הרגשתי באינסטינקט שהקשר שלי למשפחה חלש. היו ימים שהייתי עומדת שעות בחוץ, ומרגישה שאנני שייכת לשם.

ואז קרה המיקרה שלא אשכח לעולם. הייתי בת חמש. בלילה עשיתי פיפי במי-

"כל מה שאני רוצה, זה למצוא את אמי האמיתית"

טה. בבוקר לקחה אותי אמא. הלבישה אותי, הכניסה את התחתונים הרטובים לשקית יחד עם פרוסת-לחם, וזרקה אותי מהבית. כשעמדתי בחוץ ובכיתי, היא יצ-אה ושאלה אנשים ברחוב אם הם מעוניי-נים לקחת אותי.

כל יום הייתי מקבלת 24 גרוש כדי לנסוע לגן וחזרה. הרבה פעמים הלכתי לגן וחזרה ברגל, כדי לקנות לי סו-כריה או מסטיק. כי כסף אחר לא נתנו לי אף פעם. עד היום אני הולכת עם הראש באדמה, אולי אמצא גרוש. כשמצאתי כמה פע-מים כסף והבאתי הביתה, היו מכים אותי מכות-ירצח, והיו אומרים לי

מודעת פירסומה

שגנבתי אותו. "למה דווקא את מוצאת כסף?" היו שואלים אותי. ועד שלא הייתי אומרת שגנבתי את הכסף, לא היו מפסי-קים להרביץ.

המצב של המשפחה השתפר, ועברנו לגור ליד צווחא. אבל גם עכשיו היו חוסכים עלי כל גרוש. לטיולי בית-ספר לא קיבלתי אף פעם כסף. אני זוכרת שפעם, בגיל 10, היה טיול שנתי גדול, ונורא רציתי לצאת.

גנבתי מהארנק של אמא חמש לירות, והיא תפסה אותי. בין מכות-הירצח לצע-קות האימים. נפלט לה פתאום: "את דומה בדיוק לאמא שלך!" היא לקחה אותי למשטרה. שם אמרו

כאילו היא שלי. את כל האהבה שגמ-
נעה ממני נתתי לה.
בגיל זה גם התחלתי לקבל צורה. הת-
חילו מסתכלים אחרי ברחוב. שורקים. כור-
לם רצו להיות חברים שלי. הייתי מנ-
היגת בית-הספר.
אף פעם לא קיבלתי אהבה. תמיד רק
העריצו אותי בגלל היופי, או בגלל היכר-
לתי שלי.

כשגמרתי כיתה ח' לא נשארתי יום
אחד מיותר בבית. תיכף יצאתי לקיבוץ
בית-אלפא. הייתי שנה בקיבוץ, ופתאום
הם נזכרו שאני חסרה להם. כתבו לי מכ-
תבים והתחננו שאחזור, ואני כמו מטומ-
טמת חזרתי.

בהתחלה קיבלו אותי יפה. אחר-כך הת-
חילו להגביל אותי ביציאות שלי.
בגיל ארבע-עשרה וחצי היה לי החבר
הראשון. הוא היה בן 25. יצאנו חצי שנה.
בקושי נשיקה על הלחי. הייתי מוכרחה
לחזור הביתה בעשר. פעם איחרתי בחצי
שעה, ולא נתנו לי לצאת מן הבית חודש.
נמאס לי. קמתי וברחתי לסבתא שלי.
האמת היא שהיחידה שאהבה אותי זו סב-
תא, למרות שאיננה סבתי האמיתית. היא
תמיד התגאתה בתמונות שלי בעיתונים.
התחלתי להצטלם בעיתונים שונים,
ובאותה תקופה היכרתי את סטי-
פן הצרפתי. סטיפן היה הראשון שלי.
הייתי אז בת חמש-עשרה וחצי.

עד שהיכרתי את הצרפתי, יצאתי רק
עם התיכים ויפים. הכל בשביל השוויון.

נערת הזוהר

שוכנת
הדיסקו
טקס הקבועה, "איני רודפת אחרי הכר-
כבי. הכוכבים רודפים אחרי", אומרת
ברכה ביאטריס שמעוני, הקטינה היפהפיה.

ביאטריס ברגע בו החליטה לחדול מלהיות סינדרלה. היא חיפשה
בפירסומת ובאווו הורקוריס את תשומת-הלב לה לא זכתה מעולם.

הנסיכה

אחר כך ראיתי שכשאני נשארת איתם
לבד בחדר, אין לי על מה לדבר איתם.
בגיל 16 התחיל אצלי יצר התבלטות.
נבחרתי לנסיכת הים-התיכון ולסגנית נסי-
כת ים-סוף. כשחזרתי עם הכתר והסרט
הביתיה, בכתה הסבתא מאושר. למחרת ב-
בוקר היא הסתובבה כל היום עם הכתר.
הסבתא חיה מביטוח לאומי. היא עש-
תה למעני הכל, מבגדים ועד דמי-כיס. אך
גם לה לא היה מספיק. היו תקופות שלא
אכלתי אוכל אנושי שבועות. ירדתי אז
באיזה עשר קילו. המזון העיקרי שלי היה
פלאפל וגזוז. וגם זה שמחתי כשהיה.

כך אחר הושב שאני רצה אחרי
כוכבים. זה הם שרצים אחרי. תמיד
מגיע אלי בפאב או בטיפאריס איוה מל-
צר. עם פתק להצטרף לשולחן. או שהחבר
של הכוכב ניגש אלי בעצמו ומזמין אותי.
כך היכרתי את טוני הקטן, את מייק
בראנט ואת אבי עופרים.
מה שעוור לי באמת, זה השיער הר-
בלונדי והעיניים הכחולות. אני חושבת
שעוד לא היה גבר שרציתי ולא הישב
תי. אבל תמיד אחרי שהישגתי אותו, לא
רציתי בו יותר.

אני גם יודעת שתמישים אחוז מהגר-
ברים שיצאתי איתם, עשו את זה בש-
ביל להכניס את שמי לשרשרת ההצלחות
שלם, ולא יותר.
כל מה שאני רוצה היום זה להינשא
לגבר שיאפשר לי להגיע להונגריה, ולמ-
צוא את אמי האמיתית.

למח חיים: ביאטריס וסבתה המאמצת

לה שהיא צריכה למסור אותי לאיזה מור-
סד. כשהורנו הביתה, היא סיפרה לי את
כל האמת על הורי, בשביל להכאיב לי.
שוב עברנו דירה ושלחו אותי לבית-
ספר חדש. כאן הפכתי לתלמידה של הכי-
תה. לא שאהבתי כל-כך ללמוד, פשוט
רציתי סוף-סוף להוכיח לכולם כי גם אני
שווה משהו.

הייתי מלכת הכיתה. לימדתי
תמיד כיתות נמוכות יותר. אפילו
מנהל בית-הספר העריץ אותי.

בתקופה זו נולדה לאמי המאמצת תי-
נוקת. התאהבתי בה מההתחלה. הרגשתי

נאום אבנרי בכנסת בוויכוח על פרשות השחיתות:

מבקר המזד"נה,

לר הביתה!

כבוד היושב־ראש, כנסת נכבדה.
הגיעו מים עכורים עד נפש.
הציבור מרגיש שהוא שוקע בנחש
שזר של שחיתות.

לא פרשה אחת, לא גילוי מסוים, לא
מיקרה חריג כלשהו, גרמו להרגשה כללית
נוראה זו. שורה של פרשות, גיי
לויים ומיקרי־שחיתות, הרודפים זה את
זה מעל עמודי העיתונים וגלי השידור, חש
פו תמונה מחרידה של הסתאבות כללית.

תוך שבועות מעטים ירדו על האזרחים
בשורות־איוב מזעזעות. גניבות־ענק במיפי
על ממלכת, שאנשי־צמרת ידעו וחיופו עליה
הן. הזרמת מיליונים למיפעל כושל ומוש
חת. העברת תשלומי־שחוד למפלגות, באמ

מוטי פרידמן (אחריו דויד ניב)

ביים, וגם בלי הסוואה זו. מבחינה זו אין
שום הבדל בין שובינסקי הפרטי ובין פיני
קוס הציבורי.

שיטת זו התפשטה בכל רחבי
החיים הציבוריים והכלכליים, כי
כל הדרגים. כל הגורמים שמוכים
על קערתי־השלל של החלוקה, מי
יותר ומי פחות. כולם מקבלים
מתחת לשולחן. כולם שותפים ל
שיטה.

הסקטור הפרטי־כביכול, הסקטור הממלכ
תי־כביכול והסקטור ההסתדרותי־כביכול —
היכן ההבדל? היכן הגבול? שובינסקי הוא
פרטי, אך המיליונים שלו הם ציבוריים.
למי שייך מאיר עמית? למי שייכת החברה
המרכזית? מוטי פרידמן מקונטיננטל הוא
פרטי, אבל מוטי פרידמן של נתיבי נפט
הוא ממלכתי — ועוד איך.

אם אתה קרוב לקערה — אתה
מקבל. שום קריטריון אובייקטיבי
אינו קיים ואינו קובע. מישוהו מחי
דיט. ואם תפרישו חלק מן השלל
כתרומה למפלגתו של השר המחז
דיט, וגם למפלגתו של הפקיד ה
ממונה — זוהי השקעה כראית
מאוד.

המעשלה והאופוזיציה

צריכות להתכמר

מהי המסקנה?

במדינה מתוקנת, היתה הממי
שלה כוזה מתפתרת במצב כזה.
לא פקיד, לא שר, אלא הממשלה
כולה, בהנהגת ראשיה־הממשלה,
היתה מסיקה את המסקנה.

גם זה לא היה מספיק. כאשר משתרר
מצב כזה במדינה, אין לשחרר מן האח
ריות את האופוזיציה. גם לולא היתה האו
פוזיציה העיקרית שותפה בממשלה במשך
שלוש שנים, וגם לולא ייצגה אופוזיציה זו

המס העצום. הוא שקוע עד צווארו בחור
בות על דירתו הצנועה.

זהו העם האחד. אך יש גם עם
אחר.

זהו העם של אנשי הצמרת. אלה המשי
גים בנקל בתים ומכוניות. לפעמים בעור
רת משכורת ועומה למדי. הנוסעים כמה
פעמים בשנה לחו"ל על חשבון הברון, אם
בלווית נשים ומזכירות. הנושגים בנקל
סובסידיות והלוואות וערבויות והענקות
ומחיקת־חובות, והנחות ושיחורר־ממס ועוד
ועוד.

עליהם אין החוק חל. לגביהם יש חוק
מיוחד, בלתי־כתוב. החוק של שמור לי
ואשמור לך. יד רוצחת יד. אם סרחת מעט,
תקבל פיצויים מוגדלים ולך בשקט. אם
סרחת הרבה, תקבל מיליונים כדי לשטש
את המצב.

לפשוטי־העם יש חוק. לאנשי
שדומנו יש קשרים.

כולם שותפים

לחלוקת השלל

כבוד היושב־ראש, תפקידי הוא למקד
את הוויכוח.

איני מאשים שר אחד, משרד אחד, מפי
לגה אחת. איני יכול להבחין בין שר פלור
ני ושר אלמוני, בין קואליציה ממיסדית
ואופוזיציה מימסדית, בין אילי מפלגת א'
ואילי מפלגת ב'.

אני מדבר על תופעה שהיא
הרבה יותר עמוקה — שהיא
סימפטום של מישטר, שיטה
מקיר אל קיר.

שיטה זו התחילה בסוכנות היהודית ב
טרם קום המדינה, והיא נמשכת שם עד
היום הזה. עד היום מחלקת הסוכנות ב
חשאי, בסתר, את כספי התרומות של העם
היהודי למוסדות מפלגתיים בארץ. באיצ
טלה של תמיכה במיפעלים קונסטרוקטי

שני עמים

בארץ אחת

כבוד היושב־ראש, תפקידי
הראשון הוא להילחם במסקנה זו.

דינשטיין

צעות מוסדות ואף קיבוצים. חלוקת הטבות
אישיות למאות בעלי שמות מפוארים ב
צמרת המדינה והמפלגות. הביטחון והמיש
פט. הפרת־חוק שיטתית של שר בכיר
בממשלה, לצורכי התעשרות.

פעם רגשה המדינה בגלל תגי
גיבורים אחת. עכשיו מתברר ש

מכתב גלוי למעשה אלונים

לח' מולא כהן

ולכל חברי קיבוץ אלונים

שלום רב,
הרצון לכתוב להם מיכתב זה עלה בי כשקראתי את הכותרת: „נהגי משאיות בכו כילדים“.
סופר שם על נהג, ששילם 72 אלף לירות לרכישת משאית של „אוטוקרס“, ואינו מקבל אותה. בייאוש הוא חנק את כוונת-הנכס. נהגים אחרים שהיו במקום פרצו בבכי. כולם הפסידו את כל כספם ואת מקור פרנסתם. כי בפשיטת-הרגל הגדולה, אין הם אפילו בעלי זכויות מועדפות.
קראתי את הדברים, תיאורתי לי את מצבם הנפשי והחומרי של נהגים מיסכנים אלה — ולפתע חשבתי עליכם.

אתם קיבלתם מידי מר שובינסקי הנדיב תרומה בסך 100 אלף לירות. אני רוצה להתעלם, כרגע, מן הרקע התמוה של תרומה זו. מן העובדה שהדבר קרה כאשר שר-התחבורה היה איש אחדות-העבודה, אליה שייכים הקיבוץ המאוחד וקיבוצים. מן החששות הכבדים המתעוררים ממילא בעיק-בזת קירבה זו.
ברצוני לצאת מן החנחה שהתרומה היתה כשרה בהחלט, לפחות בעיניי כם, ושקיבלתם אותה בתוס-לב, כדי לבנות בריכה שבוודאי מגיעה לכם. השאלה היא: מה אתם חושבים עכשיו, היום?
כיום אתם יודעים שהכסף הזה נגזל מן המיפעל, כשמצבו כבר היה בכי

נהגי משאיות בכו כילדים

זכור מועצת פועלי אשדוד מר רמי כהן

רע. למעשה נגזל הכסף מאותם נהגים אומללים — פועלים פשוטים, אנשי עמל, שהפסידו במכה אחת את כל-יציבותם.
האם ירשה לכם מצפונכם לשבת בחיבוק-ידיים, ליחנות מפירות הכסף הזה, ביועכם ממי הוא נלקח, ולאיוה סבל הוא גורם?
האם ילדיכם ירחצו בבריכה זו ברוח עליוה, בשעה שילדיו של אותו נהג חיים באווירה של ייאוש?

מבחינה פורמלית אין שום חובה חלה עליכם. קיבלתם תרומה. איש אינו יכול לתבוע אותה בחזרה.
מבחינה פורמלית, גם אין אותם נהגים זכאים לשום תרומה מיוחדת. אין להם יותר זכויות מאשר לשאר הנושים, שהתמוטטות „אוטוקרס“ הביאה עליהם אסון.

אבל אתם, אנשי קיבוץ, שהנכם סמל האידיאליזם בעיני רבים וטובים במדינה, המבקשים לקבוע סטנדרט מוסרי אחר מכפי שנהוג בעיר הקפיטליסטית — בשבילכם אין הצד הפורמלי יכול וצריך לקבוע.
מטרת מיכתבי זה הוא להציע לכם הצעה פשוטה. ליתר דיוק, להגיש לכם רעיון, שבוודאי יתקבל על לבכם מעצמו:

לא לחברת „אוטוקרס“, שם הוא ייעלם בחבית ללא תחתית, אלא לנהגים המיסכנים.

מאה אלף לירות יכולות לפצות אחד או שניים מהם. להחזיר להם את פרנסתם. זה לא יביא ישועה לעולם. אבל זה יביא ישועה לשתי משפחות — וגם לשמה של התנועה הקיבוצית.
יתוכלו לבחור בנהגים לפי הגרלה, או לפי הנסיבות האישיות של הסובלים. כך או אחרת, עצם המעשה יביא כבוד לקיבוצים, לתנועתם ולחתיישבות העובדת כולה.

בברכה,

רמי כהן

בהרי ירושלים — ללא רוח חיים. השמועה ידעה לספר כי בדרגים על-יונים הוחלט שלא לגלות דבר על מותו של מייקל רוהן, כדי לא לסבך את ישראל בשערוריה בינלאומית נוספת. מה היה מקורן של שמועות אלה? מה היתה מידת האמת שבהן?
בבית-החולים לחולי-נפש בבאריינקב, לא ידע איש לספר מה עלה בגורלו של מצית המקדש. עובדת חדרי-האוכל נזכרה: „שמעתי שהוא ברח ומת. אבל זה היה מזמן.“ מהנהלת בית החולים סרבו למי-סור דבר ללא אישור דובר משרד-הברי- (המשך בעמוד 26)

במדינה

יחסי חוק

דס ואש

בבנגלה דש?

דוברי המדינה רגילים לטעון כי ישראל טובה ממדינות אחרות. מדינות הגויים קובעות עמדה לפי האינטרס המדיני ה-קר, ואילו ישראל קובעת עמדה על פי עקרונות מוסריים.

גישת ישראל לפרשת בבנגלה דש מור-כיתה כי ממשלת ישראל אינה נוהגת לא לפי אינטרס ולא לפי עקרון מוסרי. הצד המדיני. מבחינת האינטרס ה-מדיני, היתה פרשת בבנגלה דש הזדמנות זהב לישראל לצבור הון פוליטי.

אין לה מה להפסיד, כי פאקיסטאן היתה ותהיה תמיד עוינת לישראל, מכיוון ש-היא משולבת במערך המוסלמי-ערבי. קצינים פאקיסטאניים מעורבים בסיכסוך במרחב, הדריכו לא מכבר את צבא ירדן. לעומת זאת, זוהי השעה לרכוש את ידידותה של מדינה חדשה, שקיומה מוב-טח לגמרי בנסיבות הקיימות. ישראל יכ-לה להיות המדינה השניה בעולם, אחרי הודו, המכירה בקהיליה החדשה (ראה קריעות בניינים). הזקוקה ברגע זה לכל קורטוב של הכרה.

זוהי הזדמנות מיוחדת. מכיוון ששום מדינה אחרת, שיש לה קשרים עם פא-קיסטאן, אינה יכולה לעשות זאת.

תוך כדי כך יכלה ישראל להתקרב ל-הודו, השומרת מאז ומעולם על נייטר-ליות עוינת לישראל. שנינו יחסה של נירדלהי יכול היה להיות הישג מדיני חשוב ביותר.

ונוסף על כל אלה: בעזרת צעד כזה, יכלה ישראל לצעוד צעד קטן לקראת אחיזת הקרע עם ברית-המועצות.

הצד המוסרי. מבחינה מוסרית, ה-עניין ברור עוד הרבה יותר.

מאז השואה היהודית, לא היתה שואה כמו זו שהתחוללה בפאקיסטאן המיוחדת. עוצמת מעשי-ההזוזה של חיילי המערב מתבטאת בעובדה הפשוטה כי למעלה מ-עשרה מיליון נפש נטשו את בתיהם. בר-חו להודו, הסתכנו במוות מרעב וממחלות. איש אינו יודע אם מיספר הטבחים, במסע-הדיכוי המחריד של חיילי המערב, מגיע לאלפים, לרבבות או למאות אלפים. ההערכות שונות. אך ברור שהיה כאן מסע שגבל עם רצח-עם.

עובדה זו, נוסף על העובדה שאומה של 50 מיליון נפש בהרה בבחירות חופ-שיות בהנהגה הדוגלת בעצמאות בנגא-לית והיפרדות מן המערב — נותן למ-אבק בבנגלה דש גושפנקה מוסרית חד-משמעית. אף יותר ממאבקה של ביאסרה ז'ל.

נצחון חוסר ההגיון. מדוע, אם כן, לא הכירה ישראל בבנגלה דש?

אין לכך שום נימוק הגיוני, וגם לא נשמע נימוק כזה.

למעשה הכריעו שני גורמים אי-רא-ציונליים:

העובדה שברית-המועצות דוגלת בבנ-גלה-דש, יצרה התנגדות אוטומטית ל-מלחמת-השיחרור הבאנגאלית. אם הסוכ-ייטים הם בעד, ישראל צריכה להיות נגד. כך החליטו רבים. אינסטינקטיבית, ללא מחשבה נוספת.

הגורם השני טמון בייחסה של ארצות-הברית. התומכת באופן חד-משמעי בפא-קיסטאן. באמריקה עצמה יש עוררים רבים על קו זה. המשקף כנראה גישה אישית של הנשיא ניקסון, המתעב את אינדירה גאנדי, והמיוזר עם יחיא חאן, הרודן הפאקיסטאני.

אם הגישה האמריקאית אינה רא-ציו-נלית, הרי ההיגררות הישראלית אחריה היא עוד פחות הגיונית.

תעלומות

מישחק

המחבואים

מייקל דניס רוהן הוא המצית היחיד שנחפס במדינה בשנים האחרונות. זהו ה-אוסטרלי המופרע בעל הרעיונות המ-חיים. שהצית בשעתו את מיסגד אל-אקצה וסיבך את מדינת-ישראל בשערור-יה בינלאומית.
לרוע המזל לא ניתן היה לכלאו מא-

חוגים כלכליים המשולבים כל-יכולם במיש-טר חלוקת-השלל, גם אז היה מצב זה מהווה כתב-אישום כלפי האופוזיציה. ה-ר כחה שלא מילאה את תפקידה כראוי.

כימקט והייתי אומר: עד הא-פוזיציה להתפטר יחד עם המ-מי שרה.

כאשר האחריות רובצת על הקואליציה והאופוזיציה כאחת, על שכמו של המימסד כולו, מה נותר? אין לנו זמן. עד שית-גבשו ויתחזקו בארץ כוחות חדשים. שיהיו די חוקים כדי לקבל לידיהם את ניהול המדינה.

לא, פנייתנו היא, ברגע זה, אל הכוחות הטובים והטהורים אשר במפלגות הקיימות, אל המשמרות הצעירות, אל השכבות שאינן אחי-ראיות למצב הקיים.

צריכה לקום בארץ תנועת-י-י הור גדולה, התקוממות גדולה של כוחות מפלגתיים ועד-מפלגתיים ובלתי-מפלגתיים, כדי להביא ל-שינוי יסודי של השיטה, לחיסול חלוקת-השלל, למיגור המישטר הפיאודלי, לעיצוב דפוים חדשים של הנהגה וניהול וביקורת.

על מבקר-המדינה

להתכמר!

כן, אדוני היושבר-ראש, יש לומר דבר על הביקורת.

מבקר-המדינה אינו כל-יכול. הוא יכול לפסוח על שערורייה, אף כשכל צמרת המדינה יודעת עליה במשך שנים. מוסד הביקורת, כמו כל מוסד, יכול להיכשל פה ושם.

אכן, כאשר מתברר שבמשך שנים ארוכות פשתה השחיתות באין מפריע ברחבי המדינה, ש-מיפעילי-ענק ממלכתיים ופרטיים כביכול מהווים צינורות להעברת רכוש הציבור לכיסים פרטיים ומפלגתיים, שעשרות ומאות אי-

שובינסקי

שים מרכזיים קיבלו הטבות ולא ראו בכך כל פגם — הרי זוהי התמוטטות של מערכות הביקורת.

במשך שנים זוהרתי את הכנסת. בדיון על דו"ח מבקר-המדינה, בחזרה מונוטונית.

בפני הפיקציה ששמה ביקורת. אמרתי ש-בהיעדר קריטריונים אובייקטיביים ברורים לחלוקת הטבות המדינה, בהיעדר עגישה של פקידים שסרחו, בהיעדר פירסום שמ-ר תיהם המפורשים של אנשים ומוסדות וחב-רות האשמים במעשים פסולים, בהיעדר פירסום ספר-הגישומים השנתי — מוכרחה השחיתות להתפשט כסרטן בגוף המינהל והמימשל.

כל זה התגשם. והנה, במקום זהפיק את המסקנה ולהתפטר, קיבז מבקר-המדינה מינוי נוסף לחמש שנים. מסתבר שמבקר-המדינה אין ביקורת, ואין אפילו ביקורת עצמית.

זהו הבית

לני שבועיים הם צעקו חמס. אני שי משרד-הקליטה והסוכנות הואשמו בפיהם כבעלי "לב של אבן". מגרור נותיהם בקעו קולות זעם וחרון והמילה "אפליה" חזרה על עצמה כל מספר משפטים. היום הם עונים שקולות: "אנטי-שמיות" ואפילו מזוהרים את ראש-הממשלה "להפסיק להשמין את ברית-המזרח" עצות!

לכל מטבע יש שני צדדים ומעגל סוגר אחד. למסיתים הגרועים באשדוד, שר הסעירו את המדינה לפני שבועיים באירי מיהם לרדת מהארץ, יש אלפי מטבעות-האשמה אולם חוט המעגל הסובב אותן — סבוך כפקעת צמר מליאת קשרים.

בסוף נובמבר השנה, ברחבה שלפני בית מס' 2003 שבשכונת אשדוד, איזור ו' באשדוד — התוצבו שלושה גברים, עולים מגרועיה, להשמיע את טענותיהם כלפי ממשלת-ישראל. המשותף לשלוש-תם: התמרמרות כלפי העתונות הישראלית על שלא פירטה בדיוק את הסיבות שהביאו להחלטה לחזור לגרועיה, תלור נות כנגד ממשלת-ישראל ומוסדות הקליר-טה והסוכנות שהיפלו לדבריהם את הגרור-זים לרעה וחתיהם על המכתב המפורסם לפודגורני, נשיא בריה"מ. שלושת המר-מורמרים סירבו להצטלם והציגו עצמם כי אהרון מיששוילי, סוחר; אלישע אליקא-שוילי, ספר; וננה קאשוילי, פועלת-עשית. אהרון מיששוילי התגלה כדובר הראשי, אך השניים האחרים לא טמנו ידם בצלחת-דבריהם שפעו ארס, האשמות קשות, על-בון צורב ותוקפנות. כלפי מי? כלפי כולם: החל בממשלת-ישראל, עבור דרך משרד-הקליטה, הסוכנות וקופת-חולים וכ-

"מי ביקש מכם לבוא? אמרו לי. מי קרא לכם לכאן? למי אתם נחוצים בכי-לל? — זאת היתה קבלת הפנים לה זכינו במדינת ישראל, האין זו אפליה? מה יש, אנחנו לא בני אדם? מרוקאים וצרפתים ששים לקבל ואותנו לא?"

באה הבירורקראטיה והחריפה את העלבון. הגרועים אינם רגילים ל-השקעה כספית לטות ארוך. את עסקיהם בגרועיה ניהלו בזוממן. היה כסף — קנו. היו זקוקים לכסף — מכרו. ואילו כאן? "החתיתו אותנו על חוזה שכירות, נתנו מיטת ברזל, מזרון של קש דוקר, פרימוס, ארבע צלחות פלסטיק ושתי כוסות. כך עשינו היכרות עם הסוכנות... הם הלכו ואנחנו נשארו. עם ארבע קירות ריקים ללא מזון וללא שום הכנה לבאות. לא ידענו אפילו למי לפנות ואל מי לגשת. אף אחד מאתנו לא מדבר עברית וגם הרוסית לא שגורה בפי כולם. ישבנו ובכינו. אולי שבוע, אולי שבועיים. התגעגענו לבני המשפחה שהורדו מאתנו בכוח. אף אחד לא בא לדרוש בשלומנו. אף אחד לא הראה סימן כלשהו להתענינות!"

צפויה

סכנת רעב

כשהתאיששו מההלם הראשון — הלכו ומצאו מי שיתרגם להם את ה-טופסים הרבים עליהם הוחתמו במשרד הקליטה ובהכנסם לדירה. הוסבר להם כי אפשר לקנות דירה במחיר 45 אלף לירות. "ארבעים וחמש אלף לירות? 10 דיי-רות אפשר לקנות בגרועיה במחיר כה

שבו נולד הרעיון לחדור לגרועיה

תעלומת המרד הגרועי

אסטרונומי! המחירים פה גבוהים מאוד! "ושכר הדירה?!! הרי צריך לעבוד כל החיים כמו חמור על מנת לשאת בהוצאות שכר הדירה!" הם סווגו לעבודה, וכל טענותיהם כי מעולם לא עסקו בעבודה שחורה — כי חקלאות או בתי-חרושת. — לא עזרו. במהרה נוכחו כי משכורת הפועל היא כ-450 לירות לחודש. חיש מהר עשו חשבון פשוט: 200 לירות שכר דירה ייבלעו כמחצית המשכורת ואילו קילו בשר עולה בשוק 1.50 לירות.

"איזה חיים זה?!! לא רק שאין סיכויים לחסוך — צפויה גם סכנת רעב! ומה עם לבוש? ומי ישלם עבור הלימודים? והי-נאות חיים למיניהן — צריך לוותר עלי-הן? היכן ההבטחות שהבטיחו לנו? למה שיקרו לנו? כרטיס קולנוע עולה 3.50 לירות! היזכו ילדי לראות סרט ביש-ראל? מה הם חושבים להם במשרד הקלי-טה והסוכנות — שאנחנו חיות?!"

"יש להם לב של אבן! כשנכנסנו להת-לונן הם צעקו, החוצה!?! המילה העב-רית המוכרת לי ביותר היא, החוצה!"

"רק הכסף"

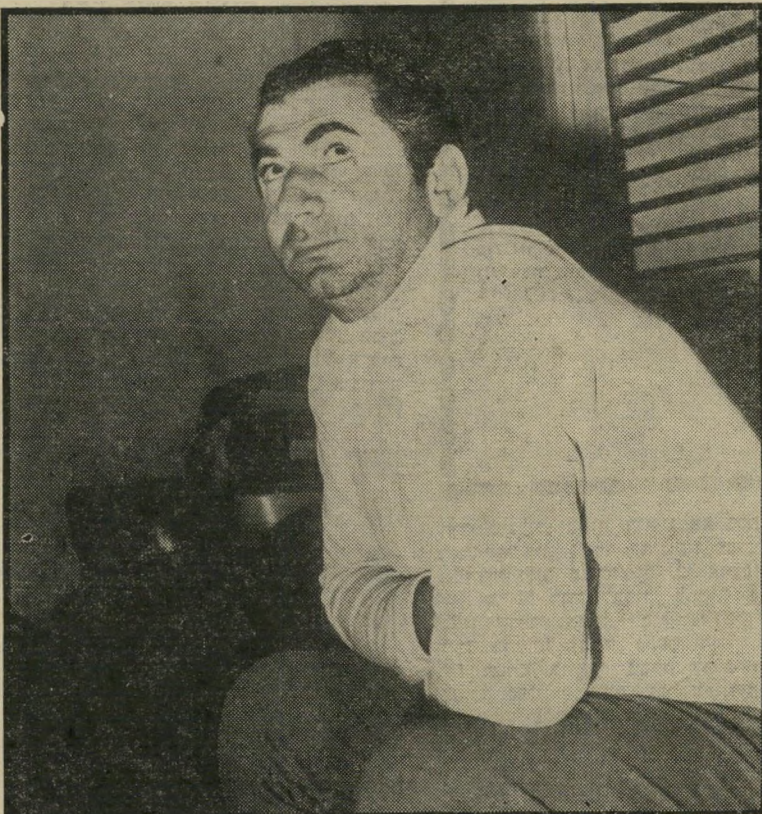
קובע!"

פעם הייתי ציוני גרועי, אומר אלישע אליקאשוילי. "אפילו שבתתי-שביתת-רעב במוסקבה. היום אני לא מאי-מין באיש. במדינת ישראל אין חוק ואין סדר. רק הכסף קובע כאן. לי כבר לא איכפת: שמדינת ישראל תחיה לה בשלום עם עצמה — אך בלעדי, אני עובד!"

היו מקרי חולי באשדוד. ההיכרות עם קופת-חולים היתה בלתי אמצעית. בגרור-זיה, כבכל ברית-המועצות, עזרה רפואית ניתנת בחינם. כאן: "אשה אחת חלתה וקדחה מחום וכש-רצנו לקופת-חולים אמרו לנו לשלם 30 לירות — אחרת לא ישלחו את האמבולנס!" "לא איכפת להם כלום. אפילו אם נגווע ברעב או נמות — לא רוצים אותנו כאן. עובדה, עד שלא הקמנו קצת רעש —

בכוח הבירורקרטית היבשה. "אל תפרידו בינינו! צעקנו במשרד הקליטה שבשדה-התעופה. אל תפרידו בין משפחות! צעקנו. ואין שומע! אין דוברי גרועיות במשרד הקליטה ואם נמצא דובר רוסית — הוא התיחס אלינו בגסות והפי-לח אותנו לרעה לגבי השאר..."

פחה בונה חדר נוסף לרגל גישואי כל בן או בת, והמשפחה תמיד גדלה והולכת. בני דודים מתחתנים עם בני דודים ו-נשואים מלוכדים. כאן הפרידו בין אחים ואחיות. משרד הקליטה קבע בפסקנות מי לכאן ומי לשם. משפחות שהיו מורג-לות לחיות יחד במשך שנים — הופרדו

לה — בקרוביהם, יוצאי גרועיה שעלו ארצה לפני שלוש שנים.

"כולם שיקרו אותנו!" טען אז אהרון מיששוילי. "בנים שיקרו לי-אבותיהם, אחים שיקרו לאחיותיהם, מש-רדיהממשלה שיקרו לכל העדה הגרועית. אמרו לנו לעזוב הכל ולעלות לישראל. אמרו לנו כי נקבל כאן פיצוי מלא על כל רכוש שנשאר שם! הבטיחו לנו כי בישראל יש שלוויה בכל קיר והמשכורת הממוצעת היא 3000 לירות לחודש."

מי ביקש

מכם לבוא?

לדבריהם, הם חיו בטוב בגרועיה. לכו-לם היו בתים גדולים בעלי 7 עד 14 חדרים. בטווח ידם כל שתחפוץ בה הנפש, סביבתם יהודית בלבד. האנטישמיות, אמר, לא עברה אפילו את סף גרועיה. אך במכתבים שהגיעו מישראל, באותם מכת-בים, "שעבדו עלינו להעלותנו לכאן" — החזירו אותם כי הסכנה האנטישמית פר-צה בכל ברית-המועצות ותתפרץ לגרור-זיה בכל שעה ורגע. "כתבו לנו כי אנו חייבים לברות. כתבו לנו כי הפרעות ביהודים מתהלכות בכל רחבי ברית-המז-רח ועצות וגם לגרועיה תגיענה. נאלצנו להאמין לכותבים. לא היה לנו שום אמצעי בדיקה ולא תיארונו לעצמנו כי משקרים לנו. וכך, עזובנו הכל ובאנו הנח."

"יש בינינו הרבה חרדים, ממש פאנא-טיים. אנשים אלה הם נאיבים להחריד ו-מאמינים לכל אדם. הפחד פן לא יאפשר להם לשמור על הדת היהודית — אחז בכולם. מדוע שיקרו לנו? מדוע פוטמו אותנו בפחדים? אם יהודי רוצה לעלות ארצה — לא יעצור אותו דבר, הוא יעלה מרצונו הטוב והחופשי. למה הבטיחו לנו דברים שאינם ברי ביצוע?"

הבטיחו להם, לדבריהם, כי דבר לא ישתנה בחייהם וכבר בשדה-התעופה בא השנינו הראשון. הגרועים רגילים לחיות יחד, בריכוז גדול של משפחות. אב המש-

קאשוילי: האיש השקט

מיששוילי: הדובר

זיה. לדבריו יצר הוא את הקשר הראשון עם מדינת ישראל והוא ששלח את המכתב הראשון לגולדה מאיר. למרות שבארצו היה "גביר" שלרשותו דירה בגודל 180 מ"ר — הוא מוכן להשלים עם רמת החיים הנמוכה (6 נפשות בדירה של 57 מ"ר).

תלונות בכל זאת יש: קיר אחד החדר רים סדוק ודולף מים. קיר חדר השריר תים מתפורר. חיים אינו שותק ועורך מלחמה פרטית משלו: "הפסקתי לשלם לעומיד שכר דירה והודעתי כי אעמוד במר"י עד שיתקנו הקירות!"

אחרי מספר חודשים של אי-תשלום — קיבל צו לבית-משפט.

אני אלחם ואנצח. מתמיד נלחמתי על הצדק וגם כאן אלחם.

תלונות? "אין יחס אנושי. הגישה היא ביורוקרטית ופוגעת. לקחתי הלוואות על מנת לקנות אוטו ממנו אני מוציא את פרנסת המשפחה. אני שקוע מצוואר עד ראש בחובות והצבא שולח צו גיוס לאור שד! אני אלחם גם על זאת.

"בבית-המועצות ישבתי לא אחת במא"ס למען העליה לישראל — וכאן אני רוצה בחיי צדק ויושר. משרד הקליטה והסוכנות חייבים ללמוד גישה אישית. ואפשר להשיג את הבנתם על ידי מלחמה פרטית ושקטה. בלא לסתוב את כל האף דים למרד. כל התחלה קשה, ובמאמץ משותף אפשר למצוא את שביל הזהב. אסור להתפשט לדיבור שופע ארס. המטרה העיקרית היא לחיות במדינת ישראל — וכל היתר יסתדר עם הזמן, אני בטוח."

חיים טטראשווילי מוזג כוסיס קונויאק ואמו הזקנה, הדוממת והחייכנית, מביאה לשולחן מעשי מאפה גרוזיניים. על השולחן מונחת הזמנה לבית-משפט על אי-תשלום שכר-דירה לעומיד והאיש נעים תלילות מברך על היין ואומר: "אנחנו עוד נגלה את זה שסיבך את החוט הגרוזיניני!"

להפסיק להשמיע את ברית-המועצות. כל טובה אינה צומחת לה מהשמחותיה. כל יהודי אשר רוצה לעלות ארצה מרוסיה — יעלה גם בלעדי השמחות של אנטי-מיות. היהודים הם המעוררים את האנטי-שמיות כלפי עצמם. במדינת ישראל אדם לאדם זאב וגולדה היא הנבלה הגדולה בכולם.

אהרון ואשתו יוצאים איתנו ובחדר הר-מדרגות הוא אומר בלחש: "בעוד שבוע יהיה כדאי לכם לבוא שוב... ההצגה עדיין לא נגמרה... דברים חדשים עומדים להתרחש בקרוב מאד..."

"משהו מסריח

כאן!"

האם עדיין אהרון מיששוילי יכול לדבר? האם אלישע אליקאשווילי מוסת על ידי אהרון מיששוילי? ומה תפקידו של ננה קאשוילי?

את התשובה לשאלות אלה אפשר לקבל בקרית-מלאכי, שם שוכנו עולים אחרים מבני העדה הגרוזית. חיים טטראשווילי מסבך כליל את החוט:

"יש חשד כי יש בינינו, שתולים" ש-גורמים להסתה. יש חשד כי הם הוחדרו על ידי הסובייטים. אני כשלעצמי מעולם לא שמעתי בגרוזיה את שמות השלושה מאשדוד, ביררתי והסתבר שאיני היחיד.

"אנחנו אנשים ישרים ויהודים טובים. לא יתכן כי יהודי גרוזי ידבר בממשלת ישראל סרה. פשוט לא יתכן. משהו כאן מסריח. משהו מושך בחושים ויוצר סכר טאז. אנחנו חוקרים. כבר שלחנו מכתבים לגרוזיה. בינתיים הגיעו תשובות דלות אך אף אחד מהאשדודים אינו מצטיין בעבר נקי. איני יכול לגלות מה אנו יודעים כל עוד אין ערובה מספקת — אך ברור לנו כי, משהו — לא היו מדברים ככה."

"אהרון מיששוילי הוא הדברן הגדול והנועז שבהם. האם אתה מכיר אותו?" חיים טטראשווילי מוציא מכיס חלי-פתק פתק זעיר ומציץ בו. רשומים בפתק ארבעה שמות — בגרוזינית.

"אהרון מיששוילי הוא הפחות מסוכן. בינתיים לא נתגלה אודותיו דבר."

"מי האחרים? מי המסוכן? אהרון הוא הדברן!"

"אם אכן אנו צודקים ויש, שתול" — הוא בודאי לא יגלה עצמו על ידי דיבור מיותר! המסוכן ביניהם הוא השקט ביר-תר."

"מה ידוע לך על אלישע אליקאשווילי?"

"הוא אינו מופיע בין השמות שלי... קיים גם כאן, בקרית-מלאכי, חשוד. לא, איני יכול לגלות את שמו כל עוד לא אספנו פרטים. אנו חושדים כי יש שתר לים. קורה לא אחת שאדם משנה עורו תוך מספר ימים: מגיע ארצה מרוצה, מלא תקווה ואמונה — ותוך מספר ימים הופך ממורמר כמו אלה מאשדוד."

"לחמתי שם

אלחם פה!"

חיים טטראשווילי, בן 38, אב ל-3 שלוש בנות. הוא היה מנהל בכיר ב-בית-חרושת לדיקטים בקוסיאסי שבגרוזיה.

אליקאשווילי: הדפוק

האם שתלו הרוסים סוכן בין העולים?

שאלה: זה הכל? כל הדיבורים וההאשמות של אז היו לצורך תשומת-לב בלבד? האם השתנה דבר מה לטובה? אלישע הרי טוען שאתם חוזרים ודבר לא השתנה?

אהרון: אלישע אינו יודע כלום. אני כאן הקובע ומחליט. אין לנו מה לומר לעתונות הישראלית חוץ מהעובדה הפשוטה שהיהודים הם הם היוצרים את האנטי-שמיות!

לחדר נכנס ננה קאשוילי. השפה הגרוזית

לא בא לראות אותנו אף אחד!" אחרי מספר ימי עבודה, שלא במקצוע. הפסיקו ללכת לעבודה. החלו למכור את התכשיטים המועטים שהביאו ארצה. החלו למכור בגדים ולנסות למצוא דרך ל-מסחר זעיר.

"חודש וחצי בישראל דיים להבין את המדינה הזאת. מדינה בה הכסף קונה הר-כל. מדינה של קאפיטאליזם. אנחנו לא מוכנים לקנות את מה שהבטיחו לנו על מנת להעלות אותנו לישראל! אם הבטיחו — היו צריכים לקיים! אנחנו לא יכולים לשנות פתאום מקצוע או רמת-חיים! הר-דירות של עומידר אולי יפות ליהודי רוסייה העניים, אך לא לנו — שהיו לנו בתים! אנחנו נחזור לשם ונחיה טוב כפי שהיינו."

"כתבנו מכתבים למשפחות שלנו שנש-ארו עדיין שם. בקולאשי. הוחרנו אותם להפסיק להאמין לשקרים. אף אחד לא יעלה יותר לכאן! את אף אחד לא ישקרו יותר! את אף אחד מאתנו לא יפלו לרעה! "בארץ נמצאים רק 5% מהגרוזינים אך מדינת ישראל יכול לחלום עכשיו על עליית כל שאר הקהילה!"

כשנשאל מה ביכולתה של מדינת יש-ראל לעשות על מנת לגרום להשארותם בארץ והטבת תנאיהם, השיב אלישע אלי-קאשוילי: "שום דבר. ההחלטה נחושה. דבר לא יזיז אותנו מההחלטות שלנו!"

"היהודים יוצרים

אנטישמיות!"

ה צר אחד שד המטבע שהתגלה באשדוד לפני שבועיים.

ביום ראשון השבוע, בדירת אלישע אליקאשווילי באשדוד, התנהלה השיחה הר-

טטראשווילי: החוקר הסודי

באה, בין כתבת העולם הזה לבין אלישע: **שאלה:** אלישע, האם התחדש משהו מאז דברנו לפני שבועיים? האם אתה עדיין עומד בהחלטתך לחזור לגרוזיה?

אלישע: דבר לא נשתנה. כל אשר אמרתי אז — תופס. אנחנו כולנו נחוו. אין אנו רוצים דבר וחצי דבר עם מדינת ישראל.

שאלה: תשובה משם כבר קבלתם?

אלישע: לא, אך היא ודאי תגיע. שלחנו מכתבים לכל המשפחות שלנו שם.

שאלה: איך תחזרו? מה תעשו אם תשובה לא תגיע?

אלישע: הרוסית שלי אינה טובה, צריך לקרוא לאהרון והוא יסביר לך הכל.

שאלה: הרוסית שלך טובה. אין לך צורך במתורגמן?

אלישע: אין לי מה להגיד יותר. אמרתי את כל שהיה לי בפעם הקודמת. צריך לקרוא לאהרון. סינצ'יק (בן שלי, הוא פונה לבנו) לך קרא לאהרון...

הפעם אין התנגדות עקרונית להצטלם ובני משפחת אלישע מתאספים. האם מא-כילה את נכדה, ומחייכת. האב הוקן נכנס ומתישב ללא הגה על הכסא הרעוע. אהרון מיששוילי מגיע בלוויית אשתו בת ה-16, אם לילד בן שנה. פניו חמורים. פרץ דבר רים בשפה הגרוזית פורץ בשטף מפיו. אהרון סוגה אלי:

אהרון: ומה עכשיו? לא צריך יותר עתונות! אנחנו לא מאמינים בעתונות הר-ישראלית! אנחנו לא מאמינים באף אחד כאן! כל מה שאמרנו אז נועד לעשות קצת רעש, להביא אלינו את תשומת-הלב.

"שגולדה תפסיק

להשמיע!"

ני כורם: נדלקים והתשובות זורמות בקילוח מהיר: "עזרה ממשרד הקליטה והסוכנות? עזרה מה ש שום דבר לא השתנה — הכל כפי שהיה. כשיש את גולדה הנבלה בתור ראש-ממשלה — מה כבר יכול להשתנות?"

שקט בחדר. חילופי מבטים, חיוכים, דיבורים שקטים בגרוזינית. אביו הוקן של אלישע נרדם. פניו של אהרון מתרכ-כים.

שאלה: רוצה למסור הצהרה? **אהרון:** ראש ממשלת ישראל חייבת

במדינה

(המשך מעמוד 23)

דובר משרד הבריאות, מצידו, סרב לומר הורות להנהלת בית-החולים לספר דבר על הפרשה. הוא עצמו השיב לכל השאלות ב.אין תגובה" גם מנהל לשכתו של שר הבריאות התעטף במעטה של מיסטריון, השיב לשאלות מה עלה בגורלן של רוהן: „אין תגובה“.

לנוכח נסיגות התחמקות אלה היה ברור שאנשי משרד הבריאות מנסים להסתיר משהו. אולי לא נעיב להם להודות שרוהן מת כשהיה בתחום אחריותם? לבסוף לא נותרה הברירה אלא לגייס את שר הבריאות עצמו לפתרון תעלומת רוהן. כששאל על כך, לא ידע ויקטור שם-טוב דבר על רוהן. הוא הבטיח לברר. כעבור שעה בישר בצהלה רבה: „טייקל רוהן חי ומשחק ברגע זה שחיתת“, איפה? זאת לא היה גם השר מוכן לגלות.

פשעים

רוצח שכיר

בן 12

רוצח המתגלה שנה אחרי ביצוע הפשע רשאי לראות עצמו כחסר מזל. הרי מישטרה, לעומתו, נחשבת במקרה כזה כברת-מזל, במיוחד אם הפושע מתגלה בצורה מקרית לחלוטין. במסגרת מעקב אחר מבצע סידרה של

נאשם שרשנה
גילוי מיקרי

פריצות מסוגננות, עצרו חוקרי מפלג הנוער, נער מוסרע, כבן 12.

הנער היה נוהג לברוח לתקופות ארוכות ממוסד לעבריינים צעירים שם נמצא. הוא נחשד כי בתקופות בריחתו מן המוסד פרץ לדירות, בהשתמשו במוט ברזל כדי לפגוע בכל מי שעמד בדרכו כשניתגלה.

במהלך חקירתו אישר הנער חשדות אלו. אחד החוקרים קישר בין שיטת הריצה לרצח מסויים שאירע לפני שנה ברחוב המלך ג'ורג' בתל-אביב. בו הוכה קשיש בן 72 במוט ברזל ונרצח. היה זה רצח שטרם פוענח. החוקר פנה לנער וישאלו:

„אתה הרגת את אליעזר וינברגר הריקני?“

הילד הגיב מייד בחיוב. הוא אף הביא את השוטרים אל מקום הרצח. דבר אחד לא ידע לספר, מה גנב מקורבנו.

רצח במחיר 15 ל"י. בנקודה זו התעורר בלב החוקרים חשד כי הנער לא רצה את הזקן, והודה בכיצוע הפשע רק כדי להתפאר במעשה, או כדי להיחלץ מן המוסד לתקופות ארוכות צעירים. מה שסיבך את הפרשה עוד יותר, היתה הברקת זיכרון פיתאומית של הנער. הוא נזכר לא רק במה שגנב מן הנרצח, כי אם גם בשותפיו לפשע: שני אחים מאיר וחיים שושנה.

לטענת המישטרה היה זה חיים שושנה, רוכל בשוק הכרמל, ששלח את הנער לרצח את הזקן. מאיר שושנה הואשם כי

זוטה

בהגרלה 48/71 זכו

מר משה ואברהם מושלם מרמתיים

ביפרם ראשון בסך

* 250,000 ל"י

יום שני המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו.

* כפוף לעירעורים.

יש לך בעיות עם ג'יר אוטומטי? פנה אלינו!

פתחנו מחלקה מיוחדת לשיפוץ ולתיקון תיבות הילוכים אוטומטיות לכל סוגי רכב אמריקאי, ולרכב אירופאי עם ג'יר „בורג-וורנר“.

בראשותו של מומחה שהשתלם בארה"ב ועבד שם במשך 12 שנה בתיקוני גירים אוטומטיים.

ובציוד חדיש לבדיקה ולכיוון המערכת האוטומטית. מלאי חלקי חילוף מקוריים.

ידע ונסיון רב. החל משנות ה-50

המעוניינים יפנו עוד היום אל:

בני משה קרסו בע"מ

ת"א, רח' ריבל 26 טל. 33241

מכניסים יותר מחליבת פרות. ב-1960 הושלמה הנדסה. אלו שנותרו לא היו מוכשרים דיים. הם נאלצו להמשיך ולעבד את אדמת הטרשים הדלה. חקיקת אלוהים הקטנה. "וכאן מת-חיל כל הסיפור" אומר עמרם עמוס, בגמזו יש רב, איש נכבד בשם אליעזר מרקוביץ. אדם יקר הרואה בגמזו קניין מאלוהים למשפחתו. הוא חש עצמו כי אילו היה עדיין בהונגריה לפני 50 שנה. "הוא אינו מוכן לקבל אנשים חדשים. כלומר, הוא מוכן: בתנאי שיהיו מעדות אשכנז, רצוי מאוד ממרכז אירופה; שי

קנה מן הנער טרנויסטור, שהיה בתיקו של הנרצה. במחיר של 15 ל"י. אבל ב- בית המשפט אישר מאיר שושנה כי קנה טרנויסטור מהילד הרוצח, אך הציג מכ- שיר שלא היה שייך כלל לנרצה. נוכח התעלומה, ציווה השופט לעצור את שני האחים שושנה להמשך החקירה. הנער, המוכר למיטרה כעברייך מועד מגיל 9, צפוי ל-10 שנות מאסר, וגם זאת רק בהתחשב בגילו הרך: המיטרה מצידה מצאה כנראה בילד בן 12 גואל משמיים לגבי חידות רצח בלתי מפוענחות אחדות במחוז תל-אביב.

מראה העיזבה בגמזו
עיר רפאים

יגדלו פאות וזקנים, שלא יתגלחו בתער. "אנשים מסוג זה קיימים רק בבני-ברק ובמאה-שערים. ואלה משם לא קושרים על המציאה ששמה גמזו. לכן גווע הכפר הזה כבר 11 שנים. ואיש אינו נר-קף אצבע.

"אנחנו, שאיננו דתיים קנאים, מהוים קצת פחות ממחצית התושבים. ועד ה-כפר הוא בידי הרב. והרב עושה בוועד ובתקציב הכפר כעולה על רוחו.

"הוא הכריז כי בית-הכנסת שלנו טמא, משום שאין בו מספיק הפרדה בין הנ-שים לגברים. הוא נהנה מכל דגש שהוא שולט בכפר הזה, והדבר האחרון שהוא יסכים לו זה שאנשים חדשים יבואו ל-כאן ויציאו מידיו את רסן השלטון."

גם זו לטובה. עד כאן סיפורו של מושבניק. הרב עצמו לא התעניין כלל בדעת תושבי כפרו אודותיו. עיתונות, ל-דעתו, היא מוקצה מחמת מיאוס. וכשומר נפש נאמן הוא דחק ממנה. מי שהיה מוכן להגיב על ההאשמות כי מושב במדינה הפך לעיריה במערב הפרוע, הנתונה לשלטונו הבלעדי של "ה-גיבור הרע", היה אליהו אלקלעי, מנהל החבל התיכון של הסוכנות. אילו שייכת גמזו.

"זהו מקום קשה," אומר אלקלעי. "אד-מה רעה, רוויית סיד פעיל. עד מלחמת ששת הימים היה המקום רע גם מבחינה ביטחונית. יש במקום התנגשות עדתית ודתית חזקה. בין ותיקי המקום שנותרו ובין עולים קנאים פחות מצפון אפריקה שהובאו למקום ב-56. והגרוע מכל יש למקום באמת מנהיג רוחני קשה. הרב המקומי שהוא אדם דתי קיצוני מאוד. "לפני כחצי שנה הצגנו בסני פא"י איל-טימטום. או שימצאו דרך לרסן את הרב וליישב את המקום. או שניישבו באנשים משלנו ללא התחשבות בהם."

נוכח פנייה קשוחה זו מצא אנשי פא"י תושבים ממושב ברקת שהסכימו להתיי-שב בגמזו. גם זו לטובה.

כבר נשלחו מכתבים ל-13 זוגות צעיר-רים מברקת לבוא ולקבל משקים בגמזו. "אני לא אשחק עם העניין הזה, ירצה הרב או לא ירצה, האנשים האלה יתיישבו בגמזו," אמר אלקלעי. "הצעתי לרב מרקוביץ שיעשה לעצמו מובלעת קטנה בכפר. אם אינו מוכן לעזוב לגמרי את המקום, הרי שיכבד ויטול את עדת חסי-דיו הקטנה וייתיישב באחד הרחובות ה-עדדיים הגושרים של גמזו ושם ינהלו את חייהם בניטו נפרד.

"בלאו הכי אני רואה לו עתיד גדול בכפר. אנשי ברקת הם יוצאי דרום-תימן. הם דתיים אמנם אך באורח אחר ובנוסח שונה לחלוטין ממנו. וקשה לי לראות או-תו מצליח כמנהיגם הרוחני."

חוקריה מעלים עתה השערה כי הנער ביצע גם את רצח בעל המכולת ברחוב טרנויחובסקי בתל-אביב. עובדה מקשרת אחת מודקרת מייד ל-עין: רחוב טרנויחובסקי מקביל לרחוב המלך ג'ורג' בו נרצח אליעזר וינברגר. יש רק לקוות כי בידי המיטרה קשרים אמיצים יותר לחיבור שתי פרשיות ה-רצח.

התישבות

גומזים

את גמזו

באיזור יערות בן-שמן, במקום מוקף טרשים וגבעות, רחוק מיישוב ומעין-אדם, שוכן כפר בשם גמזו. מרחוק נראה ה-מושב כמו כל מושב אחר במרכז הארץ. רק מי שיתקרב אל בתי הכפר הפזורים על צלע גבעה, יגלה כי הם ריקים בר-ר: כם: חלונות מנותצים, אסמים קרועי-גנות, גדרות בקר ריקות מעלות קוצים, לבנים מאובקים.

רחובות שלמים בלא נפש חיה. הרח-הנושבת בדרכים הריקות, מעיפה שרידי מלבושים ישנים, ומחריקת דלתות שבהן אין יוצא ואין בא.

רק בקצהו המרוחק של הכפר, לצדי-שביל עפר קרח, מתנופפים כבסים לחים בחצרותיהם של מיספר בתים. זה כל מה שנותר ממושב של תנועת פועלי אגודת-ישראל. מושב ששמה עם הקמתו, בשנת 1950, שמונים משפחות. אז היה זה מושב-ספר. כיום כשהוא נמצא במרכז המדינה, יושבות בו 20 משפחות בלבד. כשחלק מהן על סף עזיבת המקום. האבות עברו — הבנים למדו.

אחד מאותם מעטים היושבים עדיין ב-גמזו הוא עמרם עמוס, עובד-אדמה בן 30, שהגיע לכפר ב-1955 ממרוקו. וכך מצטיירים תולדות המקום לפי סיי-פורו של עמרם. המושב הוקם על ידי גרעין של משפחות דתיות יוצאות מרכז אירופה. הן לא היו בדיוק אוהבות אד-מה. בעוד הבנים רחוקים מהמושב ומפוי-זרים בכל ישיבות הארץ, עסקו האבות בגידול בקר.

שאיפתו של תושב גמזו דאז, היתה למכור את פרותיו ברווח יפה ולעקור ב-עזרתו לק"ק בני-ברק. את המשקים עצ-ם גיהלו בשיטה אקסטנסיבית. כלומר הניחו לעניינים להסתדר מעצמם. ירצה הבקר לאכול, ימצא לו מספיק עשב ב-סביבה. לא ירצה, לא יאכל.

ב-1957 יצאו ראשוני העוזבים. הם הצ-ליחו למכור את הבקר אותו קיבלו עם ה-התישבותם, ופנו לעיסוקים מקודשים ו-

בירה

"מפבי"

מברכת
את כל

עם ישראל
לחג המכבים

מפעלי הבירה בישראל

ביקש עוף -

קיבל מין

בארבע לפנות בוקר מתרחשים מאורעות מעניינים ביותר. זוהי שעת ההפסקה. עדיין לא יום וכמעט ולא לילה. אין תחור מים. הגבולות מטושטשים. ההבחנה בין טוב לרע אף היא לוקה בחסר.

השעה היתה ארבע לפנות בוקר, כשי הוועקה המשטרה לפונדק עופות הגריל צ"ק בר, המונח אישם בפאתי הדיונוגוף של הכרד הגדול.

על ריצפת מוסד-הגריל היה שרוע אותה שעה יוסף מוחמד, אחד המלצרים. בקבוק בירה שבור שנח בסמוך לו, הסביר את פשר עלפונו המלא של ביש-המזל.

אישיות אחרת במקום, מוחתם עאוני חליל, קליינט תמים של שעה משונה, עמד וזעמו פורץ עדיין.

"החתית חארה הזה, הציע לי ל- איתו, הסביר לשוטרים שהוועקו בעברית מדוברת.

מבחינת ההגיון הצרופ היה מעשהו של חלילנו סביר ומניח את הדעת. הנה נכר נס אדם, בקיבה הומה לפונדק שכית, וכל משאלתו לגנוס בנתח שוק עסיסי, והסיטי-ראאחרא מזמן לו הצעה כל-כך לא גסר טרונמית כקיום יחסימין הומוסקסואליים לפנות בוקר.

מי שלא שהבין את הגיון שבשבירת בקבוק הבירה על ראש המלצר התאותן, היה השופט התורן בבית-משפט השלום בתל-אביב.

לבקשת התובע המשטרי האריך השור פט את מעצרו של מוחתם עאוני חליל לתשעה ימים.

בת ה-70

והמקצוע

העתיק

שנתיים דפק העסק כמו שעון יפני. איש לא חשד כי הסבתא עליוה בת ה-70, היא עליוה עד כדי כך.

שכניה של הסבתא. עליוה מזה, ברחוב יפת היפואי, שמו אמנם לב לתנועה הסר-אנת במבואות ביתה, אך איש מהם לא התאונן מעולם. כלומר מעולם עד לפני ימים מספר.

למישהו נמאס כנראה מן המהומה, הוא התלונן במקום מתאים, והמשטרה החליטה לבדוק מה עושה הזקנה כסופת המחלי-פות בשעות הפנאי.

תגליתם של הבלשים שהוצבו במארב ליד הבית היתה מדהימה. סבתא עליוה ניהלה בית-בושת.

מה שהרס לחלוטין את אמנם של ה-בלשים הקשוחים במין האנושי, הוא עזרי תם של מקורות יודעי עניין, כי מאדם עליוה הזקנה לא טמנה את ידה בארנק בלבד - למרות 70 שנותיה.

על העסק המכנים, סיפר השבוע התובע המשטרי בבית-משפט השלום:

"בבית הבושת של עליוה מזה עבדו מול תורג'מן, גרושה בת 40 ורבעה ברה, בת ה-25. בידיו עדינות חותכות של לקוחות המודים על השרות שקיבלו מ-עליוה עצמה ונערותיה."

התובע ידע גם לספר כי מחירי הסחורה נעו בין 20 ל-100 ל"י וזאת בהתאם לזמן השימוש ולאיתותו.

הלקוחות עצמן לא הגיעו למקום סתם כך. מיקומו ואיתותו של הבית נמסרו מפה לאוזן.

בכך גם עלה בידו הזקנה להישמר זמן כה רב מעינא ואוונא בישא.

משפטן של שלש זונות-הצמרת יתקיים השבוע בבית-משפט השלום בתל-אביב. על סבתה, שכפרה בכל אשמה, יגן עורך-הדין צבי לידסקי.

חרבת החפירות

(המשך מעמוד 17)

ומסר עדות בקשר לתלונה שהוגשה נגדו על ביצוע חפירה ארכיאולוגית ללא היתר. דוברי המישטרה סירבו למסור כל פרטים ביחס לעדות, אך ציינו, כפי שהודיע עיי תון הארץ מאותו תאריך, ש"המישטרה נקטה בכל הצעדים לעריכת החקירה בפר-שה זו." אני מניח שבקרוב תסיים המיש-טרה את סידרת האמצעים, בהם היא נור קטת לעריכת החקירה מזה שמונה שנים.

לאן נעלמו

עתיקות דיין?

לפני כחודש ימים נמצאו במשכית תל-אביב הכלים הבאים, מאוספו ה-פרטי של דיין, ובחתימת-ידו האישית: 7 כלי זכוכית קוסמיים, מהשנים 400-200 לספירה, שנמצאו, לפי הצהרתו של דיין בדברי ההסבר שמעל חתימתו, בסביבות שכם וחברון - 1260 ל"י כל-כלי.

נשק של פרש, משנת 600 לפני הספירה, שנמצא ביהודה - 1600 ל"י. פגיון-אבן כנעני - 1600 ל"י. מגורת-אבן כנענית - 1600 ל"י. פסלון פרש כנעני - 1600 ל"י. פסלון כנעני של אלת-הפריון - 1750 ל"י.

מגורת-ישמן - 1750 ל"י. פגיון ברונזה - 1750 ל"י. 3 חרבות ברונזה מהתקופה הכנענית - 100 עד 1600 ל"י החתיכה.

את הכלים האלה, ואת רשימת המחיריים, ראה אדם אשר הציג את עצמו לפני בעלת החנות כסוכן של סחר-עתיקות בניו-יורק. הוא צילם שני כלים כאלה, ובשעת השיחה לא נאמר לו שכלים ארכיאולוגיים אלה אסורים בייצוא מגבולות המדינה. חלק מכלים אלה נמצא במשכית, עד שפרשת המכירות פורסמה בהעולם הזה. כלים אחרים, באריות מסחרית ובחתימתו של דיין, ראה כתב הארץ, מר אהוד יונאי, בחנות העתיקות של הילטון לפני כעשרה ימים.

ביום ראשון זה, כאשר ביקשתי לראות כלים מהון אוספו הפרטי של דיין, הצי-הירה בפני בעלת החנות בהילטון בקול נרגש שאין להם, ומעולם לא היו להם, כלים ארכיאולוגיים מאוספו של משה דיין, גם מחנות משכית נעלמו לפתע כל ה-כלים היפים של דיין.

כאשר התחלתי להתעניין מה עלה בגור-לם, נודעקה אשה קשישה שישבה בחדר סמוך, מעל פנקסי חשבונות, ומיהרה להצי-היר שאין להם כלים של דיין, שהם לא מוכרים כלים כאלה, ושלא יהיו להם עוד. שאלתי אותה מה קרה לכלים שהיו בי-חנות לפני שבועיים, והגברת החלה להת-בלבל. תחילה ענתה שהיתה להם "עונה טובה", ושכל הכלים נמכרו. אחר כך, כאשר הצגתי את עצמי כעיתונאי, אמרה שהכלים לא נמכרו, כי אם הוצאו מהחנות.

"מי הוציא אותם?" שאלתי. "מהנהלה", אמרה האשה. "אני לא יר-דעת שום דבר, לא ראיתי מי לקח אותם. אין לנו כלים מהאוסף של דיין."

בארון זכוכית, באולם בו מוצגות כעת חנוכיות לקראת החג, ניתן לראות אוסף של כלים ארכיאולוגיים, אך אף אחד מהם אינו מתפאר שמקורו באוסף הפרטי של דיין, וכמובן שהעדר חתימתו של שריהביר-טחון משווה להם צורה של סתם אלטע-זאכען.

מר תישבי, ממנהלי חברת משכית, בקר-מה 10 של בנין אל-על, סירב בתוקף לגלות לי מה קרה לכלים של דיין. הוא לא מוכן היה לאשר שהכלים נמכרו או שהוחזרו לאוסף של שריהביתחון. "אני לא יודע שום דבר", טען בחום, "ואני לא מוכן לדבר על הנושא הזה. רות דיין חוזרת מחו-ל בעוד ימים אחדים - תשאל אותה. היא תוכל להגיד לך מה קרה לכלים. אני לא יודע שום דבר."

אני חושב ששריהביתחון שלנו מתחיל לגלות סימנים קלים של דאגה לדעת-הקהל. הוא אינו מתמוטט. הוא רחוק מזה, אך נד-מה לי שבימים אלה, לראשונה מזה שנים, העביר שריהביתחון את מישקל גופו מרגל לרגל. התנועה הזאת נדירה מאוד אצל משה דיין, העומד שנים רבות כל-כך כשרג-ליו שתולות חזק ובביטחון בקרע הארכי-אולוגית של ארצנו.

12

ספורט טוטו

21

מינימום

כלל פרסים

400.000

ל"י

(כולל העברה + תוספת מיוחדת)

*** מינימום פרס ראשון**

175.000

ל"י

(כולל העברה + תוספת מיוחדת)

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

אפרודיטה

אופנת הריון

סירקין 21 תל-אביב

אור - בבית

"בגיהאורות", בעזרת פלש מודרני, במחיר נוח. מכשירי-הקנה לשקו-פיות, לסרטים ולסרטונים. מכוונת הגדלה וציווד מעבדה לחובבים. הג-דלות גלויה (9/13 ס"מ) ב-35 אגורה!!

צלומי פספורט, בן רגע!! העתקת מסמכים - בו במקום!!

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלוק וז

מי אתה?

מבחנים פסיכולוגיים יגלו זאת. מבחני אישיות. מבחני משכל (I.Q.) ומבחנים לבחירת מקצוע.

פנו לת.ד. ע/852 ר"ג, ותוזמנו לפסיכולוג מוסמך.

ביום ה', ה-23.12.71,

בשעה 8.00 בערב,

כאולם בנייברית,

רחוב קפלן 10, תתקיים

ישיבת מרכז

של

תנועת העולם הזה -

כוח חדש

חברי המרכז מתבקשים לדייק

במדינה

משפט

המקצוע:

פורץ

שוטרי המדור המרכזי של משטרת תל-אביב שארבו ליד מיקלט ברחוב שן אריה ביפו, עצרו את אברהם בן-שמאל הידוע יותר בכינוי "אורי". בחקירה סיפר אורי כי הוא גנב 12 ונסילטורים מבית-כנסת והחביא אותם במיקלט.

השוטרים הופתעו מהודאתו של אורי. במיקלט לא היה אפילו ונסילטור אחד לרפואה. לעומת זאת, היה המיקלט מלא בבדים בשווי של עשרות אלפי לירות שניגנבו לפני זמן מה בחנות בתל-אביב. המארב המשטרתי נמשך, והביא תוצאות: שלושה צעירים ירדו מתוך מונית

חשוד בפריצה שלמה משה עם השוטרים, נגד החברים

הצעירים שניכנסו למיקלט. היה זה שלמה משה (19) משדרות ירושלים ביפו. חברים לעבודה. במשטרה התגלה שלמה משה כעציר למופת. הוא הודה כי מיספר פריצות שביצע בבתים. עוד סיפר משה כי נשלח לפרוץ עלידי אליהו פואד (37) שגם תיכנן את מיבצעי הגנני בות. "פואד היה מוכר את הסחורות בי באר-שבע." פירט שלמה. "אני הייתי מקר בל ממנו שכן בשביל העבודה שלי כי פורץ."

טען השבוע בבית-משפט השלום בתל-אביב רב-סמל רפאל ברונשטיין: "החשוד שלמה משה שיתף פעולה עם חוקר ריו. אנחנו מבקשים לעצור אותו להמשך החקירה. יש לו 26 תיקים בפרקליטות על גניבות ופריצות, ויש להחזיק אותו בי מעצר."

בקשת התובע לא מצאה כל-כך חן בי עיני שלמה משה: "אני מבקש לשחרר אותי מהמעצר." מדוע? "אני יצאתי בי עצמי עם השוטרים כדי לעצור את חברי לעבודה."

ונכנסו למיקלט. נהג המונית, יהודה עזר רא, וחייל בשירות סדיר, נשארו מחוץ למיקלט. השוטרים קפצו ממחבואם והצליחו לעצור את הנהג והחייל ואת אחד

עם כל הכבוד לעזרה שהגיש שלמה למשטרה, הורתה השופטת עדנה שצקי לעצור את החשוד לשישה ימים נוספים.

חרכי אדם

חשבון עובר

ולא שב

ברכה גדליהו היתה מתמיד ילדה טובה, וללא מרכאות. כשסיימה את לימודיה, ונותרו לה מספר חודשים עד גיוסה לצה"ל, יכלה, כמו הרבה מחבריה וחברותיה, לברבר את הזמן בבטלה וזר הרת. במקום זאת, יצאה לעזור לאביה לפרנס את המשפחה, המונה שבע נפשות. הליגלוג מצד חלק מהחברה לא עשה עליה רושם. ערב גיוסה, הצליחה לחסוך מעבודתה כשליחה בחברת סטרואן, אל פיים ל"י — סכום-עתק למשפחה דלת האמצעים, המתגוררת בביקתה דלה, בת שני חדרים, בסימטה באבוכיביר.

(המשך בעמוד 32)

דרמפון

כל הכבוד היתה אחת המילים הראשונות שלמדתי בארץ כשעליתי מהונגריה, עכשיו אני יכול לאמר בקלות כל הכבוד לדרמפון.

תארו לכם חייתי בהונגריה 31 שנה ולא ידעתי כלל כי יש דרמפון - סבון ללא סבון וכל העולם מתרחץ בו. בכלל סבון ללא סבון היה מושג חדש בשבילי. אך בנותי הצבריות החמורות יודעות מה זה דרמפון ורוצות להתרחץ רק בו. אך אינני מוותר להן על הדרמפון שלי.

איך אומרת הפרסומת: אינך חייב להיות תינוק כדי להתרחץ בדרמפון.

Tanya

כל הכבוד!

עסקים

טפילים

על גב הטלוויזיה

מפיקים פרטיים זריזים, שגילו כי תוכניות הטלוויזיה לילדים הן פופולאריות בין ילדים ומבוגרים כאחד, הודרו והר-כיבו מופעי תיאטרון תוך ניצול המוניטין

איך גווע

מצפון העולם?

שייקה בן-פורת אכל את עצמו. הוא לא ידע, שהמצלמה תפשה אותו מעביר יד על צווארו בתנועה חדה בעלת משמעות ברורה ביותר: לחתוך. לקצר. הי תנועה החד משמעית היתה מופנית כלפי אדם נכבד מאוד: שמעון אבידן. מי ש היה מפקד חטיבת גבעתי, במלחמת השחרור. אבידן נהג. זה קרה בדיוק באמצע הסביון על מהלכיה של מלחמת האזרחים בספרד, שהיתה נושא תוכנית השעה הי שלישית. בן-פורת צדק. ההסבר היה ארוך. לא מיותר היה הסיפור, שסופר מאחורי הקלעים אך לא בתוכנית. על נסיבות פציעתו של המתנדב האמריקאי בספרד, הבמאי פטר פריי, כל פעם שהיתה נפי תחת מלחמת עמדות קטנה, היו שולחים אל הסניר הסוראי פטר פריי, בן ה-21, את ראש גבעה כשהוא חשוף לחלוטין, כדי לגלות באמצעותו מה נעשה בקרב האויב. באחת ההודמנויות נפצע בידו. עז"ר שמואל סגל, מי שהיה סגן יו"ר תנועת העולם הזה, לא הירבה לספר סיפורים. בהתאפקות ראויה לשבח הצליח לבלוס את זעמו לשמע הביטול המוחלט, שביטל אליעזר ליבנה את המתנדבים הי ארצישראליים, שהצטרפו לבריגאדות הי בינלאומיות. שמואל סגל מג"ד (מיל), בי צה"ל היה אחד מהם. לוחם מן השורה בי בריגדה ה-13, שהגיע לקצונה, ליבנה, ייצג בתוכנית את הדיעה הבדלנית וה שובניסטית, של אלה הרוצים שכל הי גויים יעזרו ליהודים בעת צרה, אך סבר רים שליהודים יש מספיק בעיות מכדי ש יעזרו לגויים. למרות הופעתו הבלתי-יעי מה, היה ליבנה חיוני לתוכנית. בניגוד לגישה הריאקציונרית של ליבנה, ביטא את המבוכה והמצוקה הנפשית של בעלי המצפון, שאיכפת היה להם במאורעות שנות ה-30, שמעון אבידן, שניסה להצ דיק את הגישה העויינת של התנועה הי קיבוצית לחבריה שרצו להתנדב למלחמת ספרד, במצב הקשה ששרר אותה שעה בקיבוצים.

הרמטכ"ל רביאלוף חיים בר-לב ואלוף ישראל טל, אמרו באורה פרטי לשייקה בן-פורת, לדבריו, כי היתה זו תוכנית הי שונה השלישית הטובה ביותר שהוצגה עד כה.

ללא ספק היתה זו התוכנית השלמה והמגובשת ביותר במסגרת השעת השלי שית. העובדה שהוויכוח בין אנשי הצוות נסב על תוכן המאורעות, שהוצגו בסרט התעודתי של פרדריקו רוסיף למות בן-מדרד, והעובדה שלכל משתתפי התוכ נית בלי יוצא מהכלל היה מה לומר והם ידעו גם איך לומר, היא ששירתה את התוכנית.

הכל רק משמשתפי התוכנית לא עסקו כלל בהשלכות האקטואליות של מלחמת ספרד ופרשת ההתנדבות הבינלאומית ל-עזרת הרפובליקאים. מה שקורה בעצם ימים אלה בתהליכי ההודית, עמדת הי מעצמות בפרשה זו וחיילוקי העריות בי דעת-הקהל הבינלאומית, יכלו לספק את מידת האקטואליות שהיתה חסרה בתוכנית.

של הטלוויזיה ובהשתתפות כוכבי הטל וויזיה. הראשון שעלה על גל זה היה תי אטרון סולן של האמרגן והמפיק מיקי פלד, שהעלה מחזמר בשם עלילות פופאי, המבוסס, לפי המודעות, על הדמויות הי מקוריות של סידרת סרטי הטלוויזיה בהשתתפות סמי הלוא הוא ג'ורג' חבש מסטי 10101.

אחרי שהנסיון הראשון להיות על גבה של הטלוויזיה עלה יפה, נולד נסיון חדש. לפני שבוע פורסמה בבית-ההסתדרות בי ירושלים מודעה תמימה למראית עין מי טעם עובדי הנחלת המכס, בה היה כתוב באותיות קידוש לבנה, כי לילדי העובדים יוצג ב-16 לחודש משחקקב — מבחר תוכניות הטלוויזיה לילדים בהשתתפות נירה עדי וישראל גוריון זכנ בהשתתפות ג'ורג' אברהם מסטי 10101 ומני פאר מי ההפקה הגדולה.

אלי בן-עמרם, מנהל המחלקה הכלכלית של רשות-השידור רתח מכעס. רק לפני שבועיים פתחה כוכבת משחקקב, נירה עדי, בשמה ובשם ישראל גוריון אל אסי תר סופר, האחראית לתוכניות ילדים ר נוער בטלוויזיה, וביקשה רשות לשלב בי מופע של משרד סולן קטעים מתוך משרד הקצב, בהבטחה מפורשת שעל הבמה יא מר, כי הקטעים אכן נלקחו מתוכנית טל וויזיה זו. תשובת רשות השידור היתה שלילית. השם משחקקב רשום אצל רשם סימני המסחר כסימן 32276 על שם רשות השידור, כפי שרשומים מאה וחמישים שמות נוספים של תוכניות טלוויזיה ש יש לטלוויזיה עליהן זכויות יחיד, במס רה למנוע ניצולן על ידי סוחר בידור למיניהם.

נתן כהן, היועץ-המשפטי של רשות-ה שידור, הגיש בקשה לצו מניעה באמצ עות חיים ברנזון, סגן בכיר לפרקליט הי

נירה עדי ב"משחקקב" ניצול בשוק הבידור

מחוז. השופט מרים בן-פורת הוציאה את צו המניעה המבוקש לאחר, נאמר בו בצורה חד משמעית, כי אסור לארגן מר פעים, אד שמם, או תוכנם תוכניות טל וויזיה. עם צו המניעה בידה פנתה עז"ר כוכבה שלום, היועצת המשפטית של הי מחלקה הכלכלית ברשות השידור אל משר רד סולן והביאה את החלטת השופט לידעתם. מה היתה תגובת האמרגנים? נאמר לה, כי המופע אינו כולל כלל קטעים מתוך משחקקב. פירסום המודעה היה לפיכך נסיון לגנוב דעתם של ילדים תוך הבטחה להציג בפניהם דברים שלא התכוונו כלל להציגם.

תוכניות

דרך היסורים

של מישור הג'ז

כל התחלואים האפשריים של הטלוויזיה הישראלית נתגלו בשעת ההפקה של מישור מופע ענקי הג'ז, שנערך בהיכל התרבות בתל-אביב, אשר יובא לשידור ביום שלישי בשבוע הבא. דרך ההפקה היתה רצופה בזיונות.

טלביזיון

התעללות

באוהדי הספורט

אסור לעבור על זה בשקט. מי שהו בהנהלת הטלוויזיה או רשות השידור, חייב לתת את הדין על הזלזול החלמי ברבבות צופי טל וויזיה, כפי שהוא בא לידי ביטוי

מנכ"ל אדמונד

ביום החמישי האחרון, רבבות, א לא מאות אלפי צופים, רתוקים מדי יום חמישי בערב לתוכנית הספורט "משחק השבוע". זהו קהל מוגדר היודע שפעם בשבוע, בשעה מוגדרת, הוא מקבל את המגיע לו. מי שאינו חובב ספורט, יכול באותו יום ללכת לקולנוע. והנה, דווקא כשניתן היה במס גרת זו לשדר משחק חי — את משחק הכדורסל בין מכבי תל אביב לפאנאתניקוס, החליטה הי הלת הטלוויזיה לשדר קונצרט.

רק 3000 צופים יכלו לחזות בי מישחק עצמו. רובם שילמו מחיר רים שבין 25 ל-50 ל"י לכרטיס. אבל מרבבות חובבי הספורט הא חרים במדינה נשללה האפשרות לעקוב באמצעות הטלוויזיה אחרי המישחק המתוח. אנשי מחלקת הי ספורט של הטלוויזיה עשו את כל המאמצים כדי לשדר את המשחק. אבל מנהלי הטלוויזיה גילו רצון-רע, אטימות וקשיחות מרר שעת וצינית.

ראוי לציין שלא רק לצופי הי טלוויזיה לא ניתן לצפות במשחק הכדורסל המשודר. גם מאזיני שיי דורי-ישראל לא קיבלו דיווח חי מהמשחק. רק תחת גלי צה"ל עשתה מה שהיתה צריכה לעשות רשות השידור הממלכית: העבי רה דיווח שוטף וחי מהמישחק. אי אפשר ליחס תופעה זו רק לאי-תודעה ספורטאית של מנכ"ל הרשות שמואל אלמוג, או הממיר נה על הטלוויזיה, ישעיהו תדמור, שהתגלה בפרשה זו כחדל-אישים חסר כל עמדה עצמאית. מה שהם עשו היתה התעללות בצופים.

התוכנית היתה לצלם את המופע באמצעות נידת-השידור. הסיבה: איכות מופע חד-פעמי נדיר כזה, בו הופיעו יחד ענקי ג'ז שלא הופיעו מעולם בהרכב זה, הצדיק איכות מקסימלית. התוכנית בוטלה בגלל סאנקציות, שנקטו או הטכנאים.

שלושה ימים לפני התחלת הצילומים הוטרו הסאנקציות והטכנאים הביעו את רצונם לעשות מאמץ עילאי כדי להכין את הניידת לשידור. הפעם בא הסירוב מטעם של המהנדס הראשי של רשות השידור שלמה גל. באין ציפור שיר גם העורב הוא זמיר. המופע צולם באמצעות חמש מצ למות פילם (דבר שהוא יקר ביותר), בדיוק ביום השביטה של הבמאים. למרות שה צלמים קיבלו את אישור הוועד לצאת לעבודה, היתה התרוצצות, שבתום הצילומים נעלם הסרט המצולם כאשר הגיע לי ירושלים באורה מסתורי ביותר.

בארצות מסוימות מכנים דבר כזה בשם טבוטאו. בארץ נעשה כל מאמץ כדי ש העניין ישאר בגדר סוד כמס. רק אחרי שחלפו מספר ימים ואחרי פניות בלתי פוסקות של האחראים להפקה, הצליח קצין הבטחון של הטלוויזיה ישראל פרלוב, לג לות את הסרט. אגב, נאמן לשיטה, הכחיש פרלוב בפני כתב העולם הזה את כל הי פרשה.

השלב הבא בשרשרת הזיונות היה ריב גדול בעניין עריכת הסרט. עורכי הפילם הטילו את כל כובד משקלם כדי שהסרט ייערך בבית הטלוויזיה בירושלים ולא ב תל-אביב. הסיבה: יוקרת המוסד וגאות המקצוע. מאות אלפי צופי הטלוויזיה הי ישראלית ימצאו עניין מיוחד במופע הג'ז המקורי, גם בלי תיאורי פרשה אומללה זו. אבל הם זכאים לדעת באילו דמים עלה כל העניין. נותר רק לקוות שעד להקרנתו לא מצפות לסרט זה תקלות נוספות.

תדריך

מה למענה מי למטה (יום ד' 15/12, 17.30) — תוכנית בידור להנחה לילדים. מארח — שלמה ארצי. מנכ תתפים: דרורה חבקין, שולה חן, יוסי ידן, הרקדנים עמנואלה סמואל ומיכה נס, אלוף הארץ בהתעמלות מאותיות דוב לופי מקיבוץ שרד ועזרא דגן בתפקיד הקוף התעלול של התוכנית. תסריט, תל מה אליגון, במאי — יוסי צמח.

סרט השבוע (יום ד' 15/12, 20.50) — שני ראשים לנשר — סרטו הי אמנותי של ז'אן קוקטו על מלכה דמיונית בארמון מפואר המתאהבת באנאר-כיסט צעיר, הדומה דמיון מפתיע לבעלה המנוח. עשוי באיטיות רבה ומיועד לי איני טעם. משתתפים: אדוויג פיא, ז'אן מראה וסילביה מונפור.

קלעים (יום ה' 16/12, 20.30) — פגישה עם כוכב הקולנוע אדוארד ג'. רר בינסון ומרים ברשניין כהן — שחקני הסרט לא ביום ולא בלילה; הדים מהצי גת איש חסיד היה בניירורק; קטעים מתוך המחזה מר סליק, ומגמות מודרניס טיות באמנות: תערוכת רפי לביא. ציונה שמש ומיכה אולמן בביתן האמנים בתל אביב; מולטימדיה — הפנינג מוסיקלי שהתקיים במוזיאון תל-אביב וקטעים מ תוך הנחש — מחזה נסינוי המבוצע בדרך של טקס פולחני על ידי בית-הספר לי אמנות הבמה והקולנוע בבית צבי ברמת גן. בבימויו של מנהל בית-הספר מיכאל רוטנברג.

אבא גוריו (יום ו' 17/12, 21.15) — סידרה חדשה של הבי.בי.סי. על פי ספרו הנודע של אונורה דה בלזק, בו מנ

שלמה ארצי ודגן בתוכנית הנוכה הקוף המשתולל

תח הסופר את כוחו וחשיבותו של הכסף במעמדות השונים של החברה הצרפתית בראשית המאה ה-19.

בידור ישראלי (יום א' 19/12, 21.10) — סיפור גשם בהשתתפות: יוסי בנאי, עדנה גורן, ליאור ייני, אברהם הפנר, ישראל גוריון, הפרברים, חיים אמיתי, אלכסנדרה, מוטי בקן, עירית סנדור, דובי גל ואחרים. במאי — יהודה נאמן.

אנצו בארבוני הוא צלם מערבוני איטלקיים (ד'אנצו). הנחשב כבר כמה שנים למומחה במקצועו. אבל מטבע הדברים שאדם רוצה להתקדם. לכן קם לו בארבוני, לפני כשנתיים, כתב תסריט. והציע אותו למפיק. המפיק רכש את הזכויות בזול, אחר כך נמלך בדעתו ומסר את הזכויות למפיק אחר, וזה לשלישי, וכך הלאה, ורק אחרי שנתיים, נמצא אחד שבא לבארבוני והודיע שהוא מוכן ללממן את העיסקה, עם בארבוני עצמו כבמאי.

זאת, בתנאי שימצא לעצמו שם הולם יותר לאיש מערב. בארבוני הסכים, וקרא לעצמו קלוצ'ר. מה יש, טריניטי לאונה לא היה, פעם, בוב רוברטסון? לתפקידים הראשיים בסרט, פנה בארבוני קודם כל אל בחור איטלקי יפה תואר וכחול-עניים בשם מריו גירולטי, אשר הופיע כבר בכמה מן המערבוניים שהוא צילם, תחת השם טרנס היל. ומאחר וגירולטי זה כבר שיחק בכמה סרטים עם ברנש כבד-גוף בשם קארלו פדר-סולי (המכונה את עצמו במריקאית — באד ספנסר), נטל בארבוני את שניהם יחד, ועשה את קוראים לי טריניטי.

בעצם, הכוונה הייתה להמחלה עצומה על כל המערב הפרוע, עם השאלות מכל המערבוניים המפורסמים שהיו פעם. אבל תוך זמן קצר הסתבר שאין זאת מהתלה כלל. הסרט שבר את כל שיאי הקופה האפשריים באיטליה. בארבוני-קלוצ'ר הז'ינ מייך המשך בשם עדיין קוראים לי טריניטי, ועכשיו הוא מנסה לשכנע את שני כוכביו להמשיך בסדרה, למרות שר הם אינם רוצים במיוחד להפוך לזוג לייצנים נוסח "השמן והרוח".

לפי ההצלחה שנחל הסרט בארץ, מן השבוע הראשון, אפשר כבר להתכונן לקראת הסרט השני בסדרה, וכל הסיכויים שיופיעו אחר כך טריניטי רוכב שוב, אוה בותו של טריניטי, טריניטי לנצח, וכן הלאה וכן הלאה.

תל-אביב

★ ★ הצלפים (אופיר, איטליה) — מערבון בן שש, המשך ל"בעד חופן דור לריס", עם איסטוד וואן-קליף בשיא ה' כושר, לחברה הטובים. ★ ★ טריסטאנה (בריהודת, ספרד) — התמוטטותה המוסרית והחברתית של ספרד, במסווה של רומן על יחסים מוזרים בין אציל מזדקן לבת חסותו. הי במאי: בונואל.

★ ★ לעין השמש (שדרות, צרפת) — הטוב בסרטי רנה קלמן. סרט-מתח מורט-עצבים על כרטיבים, נערתו וידיו חסר הפרטה, היוצאים יחד לטיול משונה ביאטסה. מורים רונה ואלן דילון. ★ ★ רציחות קטנות (אורנע, ארצות-הברית) — האלימות בכרך האמריקאי מגיעה עד לגבול האבסורד, בסאטירה שהיא בעצם עצובה מאוד, של הקריקט טוריסט ז'יל פיפה.

★ ★ המתבגרים (סמדר, ארצות-הברית) — נסיון להסביר את מרידות ה' סטודנטים באמריקה. כפי שהן משחקות בעיניו של ותיק-מלחמת ויאטנאם, הבא לרכוש דעת בכל הרצינות. עם אליוט גולד.

ירושלים

★ ★ יומנה שד חדרנית (בית רוטשילד, צרפת) — סיפור על רצח מיס' תוריי בטירה כפרית, הופך בידי הבמאי בונואל לביקורת חברתית חריפה, ובה מוסר-השכל: איש אסור לו לישוט את רעהו, מאחר ואין אדם אחד טוב מרעהו.

חיפה

★ ★ נשוי בעד ברחו (מאי, ארצות-הברית) — רווק מושבע נושא אשה כדי להינצל מפשיטת רגל. קומדיה מבדרת ב' עיקר במחציתה הראשונה, עם ואלתר מתאו ואיליין מאי.

★ טריניטי באנגליה: שילוש, בעיקר השילוש הקדוש של אלוהים, בנו ורוח הקודש.

אדיפוס

בלי תסביך

הלחשה שבלב (פאר, תל-אביב, צרפת) — זהו סרט רגיש, מתובל בהומור ובהרבה הברקות, המתאר התבגרותם של שלושה אחים (בגילם 14 עד 17) בעירישה צרפתית. התקופה — 1954, מלחמת הוודיסין הצרפתית מעסיקה את דעת הקהל, והנוער מאזין לג'ואל ל"ביט".

השלושה הם בניו של רופא-נשים קרנני ושמרן (דניאל ז'ליו), ושל אשתו האיטלקיה (לאה מאסארי, יוצאת מן הכלל), יפה, תוססת, ועדיין צעירה, מאחר והרתה לראי שונה לבעלה בהיותה בת 16 בלבד. הסרט עוסק בהתעוררות רוח המינית הראשונה אצל בניה, ובעיקר אצל הצעיר שבהם, נער הקורא את קאמיס ואת בוריס ויאן, מאזין לפאוקר וגילספי, ונחשב, בעיני אמו, לגאון צעיר ומבטיח. היחסים בין האם לבן מגיעים לשיא, כאשר השניים יוצאים יחד לבית הבראה, על מנת לטפל ברישורש קל בלב, שאותר אצל הבן. תוך כדי כך נפרדת האם מן המאהב, שהחזיקה בצד (ככל בורגנית מכובדת) הבן מנחם אותה, ומן הוון להוון... קורה מה שקרה לאדיפוס.

אלא שהבמאי לואי מאל מצליח לשלב מעשה זה כצעד נוסף, טבעי ופשוט לגמרי, בתהליך התבגרותו של הנער, צעד שחשיבותו תלויה רק בדרך בה מתייחסים אליו. זה לא מוכרח להיות אסון, וזה לא צריך למנוע את הנער מלנודד במסדרונות בית-ההבראה בלילות, לחדרו של נער-

הרפתקה

קרה בקרח

האוהל האדום (אלנבי, תל-אביב, איטליה-רוסיה) — החור קר האיטלקי, גנרל אומברטו נובי-לה, ערך מסע אווירי, ב-1928, לקוטב הצפוני, מסע שנכשל כאשר הצפולן שלו ניטרף בסופה, מרבית אנשי-הצוות ניספו, וגם כמה מן האנשים שיצאו להציל אותם קיפחו את חייהם (בניהם רואלד אמונדסן, חוקר הקטבים המפורסם, שותפו של נובילה בעבר). נובילה עצמו הפך נושא לפול-מוס גדול, מפני שהסכים לעלות למטוס הראשון שהגיע אל הניצולים, ולהותיר אחריו את אנשי צוותו.

"האוהל האדום" מספר פרשה זאת. במיקרה הנוכחי, שיתוף הפעולה האיטלקי-רוסי נראה טבעי בהחלט, היות ונובילה נטש לאחר כישלונו זה את איטליה, עבר לרוסיה, חי בה שנים רבות וחזר למולדתו, לאחר מלחמת-העולם השנייה, כקומוניסט מושבע.

כל הדמויות שטוחות ורדודות, כמו היו בובות הפז' עלות בתוך סיפור, שהוא הרבה יותר חשוב מהן. ההתייחסות המופתית והמוסרית המושלמת של כמה מהן מז' כירה יותר הטפות מוסר מאשר שיחזור מעמיק של פרק בהיסטוריה. ומי שמתבונן היטב, למשל, בסצינה בה ניקלט שדר הניצולים בכפר רוסי נידח, יכול לזהות את הצמידות לספרי הבימוי הרוסיים הישנים.

השנון והרזה

במערב

קוראים לי טריניטי (אסתר, תל-אביב, איטליה) — במאי המכנה את עצמו א.ב. קלוצ'ר ושני שחקנים, המתקראים לצורך הסרט טרנס היל ובאד ספנסר (ראה סיפור נפרד) בישלו ביחד אוסף של תעלולים בדיחות והלצות, לא מן המוכחות ביותר, אבל מאוד מצ' חיקות, קשרו את כולן יחד בעלילה רופפת, הכניסו את כל הדיסה להילוך גבוה, והתוצאה, מערבון שאפילו נשים הבוחלות באלימות מתגלגלות בו מצחוק.

כללית, זהו סיפור על שני אחים חורגים המסייעים (לאו דווקא מתוך כוונות טהורות) לקבוצת מורמונים להתיישב במערב, על אף התנגדותם האלימה של מגדל-סוסים וכנופיות-אקדוחנים. מה שחשוב בכל העניין, הרי זה שני האחים, האחד לבוש סחבות, מטונף מכף רגל ועד ראש, אבל יפה להפליא ובעל זוג העיניים הכחולות ביותר שנראה על בד הקולנוע בשנים האחרונות. זהו טריניטי, הווירטואוז המושלם של האקדה, והאקדובט בקרבות אגרוף. האח השני, בריון אימתני כבד-גוף, המכה באגרופו על פדחות יריבו כאילו היה מחבת פלדה והידוע בשם "באמבינו" (הילד!). ומה ששני אלה מעוללים יכול להזכיר את האגורופים השלופים של ג'ון פורד ("האדם השקט"), את האקדובטיקה של "7 כלות ל-7 אחים", ואת המוסיקה של "ריו בראבו"

פרא ומאסארי: אוהבים את אמא

רות בנות גילו.

לואי ("הנאהבים") מאל מצטיין כאן גם בהעלאת הדמויות (שלושת האחים, האב, האם, ואפילו העוזרת האיטלקיה, כולם נפלאים) גם בשיחזור התקופה ואוויר רתה, וגם בתיאור היחסים בין הדמויות. אמנם, הסרט קצת סוחב רגלים לקראת מחציתו, אבל כדאי בהחלט לראותו.

המפקד ברח ראשון במטוס

לעומת זאת, העבודה הטכנית היא משובחת, הצילום מים מרשימים. פיטר פינץ' אוכל את עצמו בדמות נובילה בצורה משכנעת, ושון קונוי מראה נטיות ברורות למישחק רציני בדמות אמונדסן. בסך הכל, כסרט פעולה, סביר.

הילד בפעולה: בלי טיפת-דם

(כשהמלחין פראנקו מיקאליצי אינו מנסה לחקות את מוריקונה) — כל אלה כמוהו בגירסה זולה יותר, אבל מבדרת בהחלט. ושיא השיאים, בכל הסרט כולו אין שופ-כים אפילו טיפת-דם אחת!

עם אנשים אחרים, היה בדברים אלה מן הסתם כדי להחזיר את הפרשה למימדים סבירים. לא במקרה דנו: "אני עצבני מאוד", אומר אהרון גדליהו, "גם ה' אשה שלי, גם הבת, איך עשתה דבר כזה, לרמות את אביה ולתת את הכסף לחנה? עכשיו נעלם הכסף, אומרים ש' יחזירו. מתי יחזירו? לפני כמה זמן לקח' תי את האחים שלי ואת ברכה, שיעשו משנה. רצו לעשות שטר' חוב. חנה ד' בעלה לא הסכימו. למשטרה לא הלכנו, למא לא רצינו לעשות סקנדל. ברכה לא רוצה, אבל גם לא רוצה ללכת לבקש את הכסף בחזרה מחנה ומאהוריים שלה. בסוף הלכנו אנחנו, והסכימו להחזיר לנו הכסף עוד שנתיים. יותר קודם — לא הסכימו. איך נחכה עכשיו עוד שני תיים? באמת, אני לא יודע מה עליה. לא יודע מה אני מסוגל לעשות. העצ' בים שלי הלכו כולם."

הפגנות

עבריו

חוזר למוטב

ארי ראובן עבר כבר הרבה תחנות 22 שנותיו. למן אותו יום רחוק בו התגרשו הוריו, זוכר הוא את עצמו רק כנודד. ממוסד אחד לקיבוץ אחר, מטיל עוגן ב' חבית עבריינים צעירים ועוסק בזנות, ממכר סמים ושווד כדי להיתפס ולהיות מועבר לתחנה נוספת — בית-הכלא. בבתי-כלא בילה ראובן שלוש מתוך אותן 22 שנים. לפני שנתיים נמאסה עליה הנדרי דה המתמדת והוא החליט לחזור למוטב. ראובן חזר לבית אימו ונטל על עצמו את נטל הטיפול בשימונה אחיו ובאם עצמה חולת השיתוק. מה כבר העיסוק שיכול לבקש לעצמו צעיר במעמדו, וזאת כמובן במיסגרת החוק והסדר הטובים? רק דוכן בשוק הכרמל. ודוכן זה הוא שהביא את ראובן לתחנתו העכשווית: "רק"ח. דוכן בשוק. לאחר שכל נסיונותיו להשיג דוכן עלו בתוהו, גונב לאזנו כי יש

(המשך מעמוד 29)
חשבתי שאני מת. היא נתנה את הכסף למשפחת לאביה, אהרון, המת' פרנס מעבודות נגרות, סיפרה על כך, בין היתר, לחברתה הטובה, חנה רובינ' שטיין. על ההתפתחות הבאה מספר האב: "הכסף היה שוכב בחשבון שלי בבנק. ברכה באה, ביקשה ממני את הכסף. אמר' רח שרוצה לשים אותו בחשבון שלה ב' בנק. נתתי לה. אחר כך, הלכתי ראיתי את הפנקס שלה. לא היה כתוב שם כלום. שאלתי אותה: איפה הכסף? אמרה לי, 'נתתי לחנה'. חשבתי שאני מת."

הסתבר שחנה הצליח לשכנע את ברכה להלוות לה את הכסף. היא עמדה לת' חתן באותו זמן, וסיפרה לברכה התמימה כי ללא סכום זה, לא תוכל להתחונן לצאת לפועל. יחד עם זאת, הבטיחה להחזיר את ההלוואה מיד לאחר החתונה. ממה ומאיפה? זאת, לא הבטיחה.

כל הזמן בוכה. החתונה הסתיימה מזמן, אך הכסף עדיין לא חזר. "מאז שזו קרה", מספרת מיכל, אמה של בר' כה, "הבית שלנו הרוס. אני שבורה, כ' לם שבורים. הכי שבורה ברכה המסכנה. היא עכשיו חיילת, וכל פעם שהיא באה הביתה, אבא שלה צועק עליה ומפחיד אותה. גם עלי צועק, גם מרביץ לילדים. כולם עצבנים, משוגעים מזה. אני לא

ברכה גדליהו
הלוואה תמימה —

יכולה לסבול יותר. לא אוכלת, לא יוש' נת. כל הזמן בוכה. כשברכה באה הביתה לחופש, היא כל היום במיטה. בואי ל' אכול, אני אומרת לה, אני עייפה, לא רוצה לאכול, היא אומרת לי."

תמיד עצבנית. הקרע במשפחת גדליהו העמיק כאשר, באחת מחופשו' תיה של ברכה, החריס אביה את מדיה, סירב להחזירם עד שלא תביא את ה' כסף בחזרה. "היא הביאה את המשטרה נגד אביה", מקוננת האם. "זה האבא והאמה של חנה אמרו לה לעשות ככה. המשטרה באה, שמעה, אמרו לברכה: אבא שלך צודק. תביאי את הכסף, למא את עושה צרות? מאז היא מפחדת לברוא הביתה. יותר טוב לה בצבא. זמתי שהיא כבר באה, היא תמיד עצבנית ובוכה." משפחת רובינשטיין, לטענת מיכל, פגעה במשפחתה גם בדרך אחרת. חמורה לא פחת. "אצלנו תמיד יש מנהג, בערב שבת המשפחה כולה יושבת, אוכלת ב' יחד. מאז שחנה לקחה את הכסף, 'הה' רים שלה היו באים לברכה, מושיכים א' תה שתבוא אצלם בערב שבת, בשביל שתחשוב שהם חברים שלה, ולא תדרוש מהם את הכסף בחזרה."

לא ידעתי. הטרגדיה שבכל הפרשה היא שקשה לראות במשפחת רובינשטיין מחבלי תחבולות ערמומיים, המנסים ל' השתלט על כספים לא להם. גם הם מש' פחה קשתיות, ואמה של חנה נשמעת כנה כאשר היא אומרת: "אני מבטיחה להחזיר את הכסף. עוד כמה חודשים אשיג הלוואה של אלף ל'י, ואחר כך — את השאר. ברכה לא היתה צריכה לת' לבת שלי את הכסף בלי שאני ידעתי. לחנה לא היה כסף בשביל החתונה, והיא רצתה מאוד להתחתן. ואחרי החתונה, לא היה לה להחזיר. אני מרחמת על ברכה, ועל הצרות שיש לה בבית. היא באמת בחורה טובה. אבל מה אני יכולה לעשות? אשתדל להחזיר, מתי? לא יודעת."

לא רצינו סקנדל. בתנאים אחרים,

הבעיה העומדת במרכז השבוע, בן מאז' ניים, היא בריאותך. כל אשר תעשה לשפורה — מומיין, כל אשר תעשה עלול ל' גוע בה — מסוכן מן הרגיל. גש לרופא, לבדיקה שיגרתית, ואל תזניח את פוליטת ה' טוח בגלל הצלחתך ה' עיסוקי והאמנותיות. נכונו לך הפתעות גם במישור הפיננסי — אך מס הכנסה...

שבוע לא-נורמלי! סוף סוף הצלחת

להשיג את הדבר אליו שאפת זמן כה רב. אך היתה מברק-שווא שישנוור את עיניך ויניח לך להאמין כי מעתה יתנהל הכל מ' עצמו, חדיחלק, ה' חל, איפוא, כבר ה' שבוע, בהתוויית דרך חדשה לעצמך, ואל תיתפתה לזנוח מה ש' נראה לך עבודה קשה.

גם לך נשקפות סכנות כלשהן, אם כי חמורות פחות: במיוחד לך עסק בעבודה עם מכונות או מכשירים חדשים וחשמליים. אל תיכנס לחובות ואל תת' חייב על כסף, מלבד זאת, אווירה טובה תא' פוף את בני מזל קשת: הם ייתקלו בשרה של מה של אנשים מעניי' נים, במיוחד במישור הרומנטי. היה נבון.

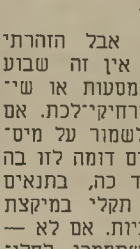
דיעות משונות ששמעת בזמן האחרון, גרמו אצלך מהפכת-ערכים, ורצון להיות שונה, אקסצנטרי, במרכז ה' עניינים. אל תיתן ל' אותו אדם שסובב את ראשך עד כה בדברי ההבלים שהוא נוהג להשמיע לך, להמשיך ולעשות זאת. כל מה שעליך לעשות הוא לה' יות ישר עם עצמך.

11 בחודש עשוי להתגלות לך כיום בעל משמעות בכל הקשור לפעילותך הרומנטית. תיווכח שיש לך יותר ידידי'אמת ממה ששי' ערת. מתנות שימושיות יפתיעו אותך. חייחב' רה עליוס ונעמיס יס' חו את דעתך מבעיות ה'סויות. שבוע טוב להיטכון. התקשרות עם בן מזל בתולה, עשו' ייה להיות מועילה.

תיווכחי לראות שהוא מוכן לבוא לך' ראתך ולגלות בהנה בכל הנוגע לך. הוא לא יוכל להסתיר את מובכו כשתבחיני ש' הוא נמשך אליך. יום רביעי הוא יום השיל' טון הבלתי מעורער שלך. הוא עשוי ביום זה להסכים לכל מה שעולה על רוחך. אפי' לו לקבל את חיצוניך העשויים. אל תספרי לו על הידיד שהיכרת.

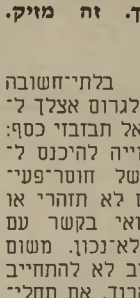
21 במרס - 20 באפריל

21 במרס - 20 במאי

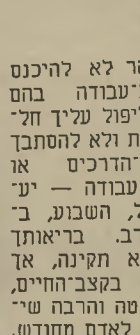
21 במאי - 20 ביוני

21 ביוני - 20 ביולי

21 ביולי - 20 באוגוסט

אז אם אתה עדיין לא יודע מה לעשות, גם עצותיהם של ידידך לא יעזרו. מסע קצר אך מהנה עשוי לקרב אותך לאשה שלא צי' פית לפגוש עוד מע' לם. אם אתה מן הטי' פוסים האוהבים בית — צפוייה לך חופה. בת טלה: חודש חיוני, השבוע. הוא יפתח בפניך דרך שונה מזו שחשבת נקוט — וזה כדאי. זהירות! תאונות מיכאניות ותאור' נות חשמל עשויות להסתיים לא טוב.

מצטער, אבל הזהרתי אותך: אין זה שבוע לערוך מסעות או שי' נויים מרחיקי-לכת. אם תוכלי לשמור על מיס' גרתי'יים דומה לזו בה היית עד כה, בתנאים חדשים, תקלי במיקצת על הבעי'ת. אם לא — מוטב שתסמכי לחזר' סין על שיפוטו של איש דבר ולא לריב. יום ב' הבא מגיש לך הזדמנות נדירה. אל תכתבי מכתבים חשובים ביום חמישי המתקרב ובא.

מוזר איך שאתה מס' תבך כל הזמן בתכחי' הזולת, לא? כאילו כל זה היה אהוב עליך. אבל אתם שונאים תככים, לא כן, בני תאומים? נו, את הסוד לא נגלה זה יישאר בינינו. לעומת זאת, כדאי להתרענן במעט נסיעות או טי' לים. הבריאות שלך חשובה, בת תאומים: שימרי על עצמך — בייחוד הישמרי ממחלות מידבקות, בעיקר במקומות צ'י בוירים. הרבי להתרחץ בים, כי מי הים המלוחים ישפיע עליך טוב. לבשי אדום, ואל תחקי את חברתך. זה מוזיק.

תקרית בלתי-חשובה עשויה לגרום אצלך ל' משבר. אל תבדוי כסף: את עשויה להיכנס ל' תקופה של חוסר-פע'י לות, אם לא תזהרי ע' אם תבואי בקשר עם האדם הלא-נכון. משום כך, מוטב לא להתחייב ל' טוטון ארוך. אם תחלי' טי לנסוע בימים א' או ב' ה'זהרי ששום דבר חשוב לא י'היה תלוי במסע. הישמר מפני גניבה, בייחוד אם את עלולה לנסוע למרחקים ארוכים. בת סרטן, לבשי בגדים בצבע חום או אדום.

צורר ברכות! הישגת את מטרתך, אפילו אם בדרך הקשה. אך הבט אחורה: חדרך בה עברת רצופה גוויות ר' מווסת על-ידך, ופגרים בהם התעללת ללא רחם. לא תמיד הקשי' חות במקומה, אריה, מעט אנושיות בכל מע' שיד, תגדיל את חוג מכריך, ובעיקר את המיספר הזעום של אלה אותם אתה מכנה "חברים". הי נערה בלבן, אותה פגשת בשפתי'הים, או בבית-הקפה, היא נערה כלבבך.

אם תיזהר לא להיכנס למקומות-עבודה בהם יכולים ליפול עליך חל' קי'מכונות ולא להסתבך בתאונות-הדרכים או תאונות עבודה — יע' בור הכל, השבוע, ב' שלום רב. בריאותך, עדיין לא תקינה, אך שני' בקצב-החיים, מעט דיאטה והרבה שי' נה כשיש צורך י'פכו אותך לאדם מזודש.

והוריה

— גרמה להרס הבית.

גואל דלים במדינה. איש טוב ומושיע בשם מאיר וילנר. כשנשאל העברייני לשעבר כיצד גונב וילנר לאזנו, הוא מגלה כי אחת התחנות השכוחות בחייו היתה תקופת חניכות בפני' תרים השחורים. וילנר נטל את החוזר למוטב תחת חסותו. הוא צייד אותו במכתבי המלצה שתארו את קורותיו רצופי הסבל של הצעיר. הוא היפנה אותו לרשויות המתיאמות. ומשכל זה לא עזר, הוא תיכנן עבורו הפגנה-יוסא בשבת שעברה בפס' דיונוגוף. ראובן צויד כבאלף כרוזים מאיריינין שהסבירו לציבור הרחב מה בדיק מעניק לו את הזכות להיות בעלי של רשיון לידוך בשוק הכרמל. את הכרוזים האלה חילק לעוברים ושבים בפס' הסואן במוצאי שבת. משנשאל ראובן למא לא ילך לעבוד באיזו מלאכה הגיונית ממכבדת את בעליה ענה: "אני נזקק לאישפוז. אני חולה אפילפטיה וסובל מדכאון-נפשי חמור. איני מסוגל לשום עבודה פיזית". ואתה מסתכל בידו העדיה שתי טבעות כבדות, ותוהה מאין הגיעו לאדם שגמר רק שמונה כיתות ומודה כי לא קרא ספר מעודו, כליכך הרבה מילים של שבת.

אחרי הפלאפל, הסטייק והווייץ, הגיע שיגעון חדש לצפון תל־אביב:

כ שהמציא הלורד האנגלי ג'ון מונר טגו סנדוויץ' בתחילת המאה ה־18, את הסנדוויץ', הוא לא תיאר לעצמו כי שתי פרוסות הלחם הממולאות בכל־טוב, יכבשו את תל־אביב שבפלסטינה־א"י.

הלורד פשוט רצה להקל על האצולה הבריטית בעת מרוצי הסוסים באסקוט. האצילים לא יכלו לאכול ארוחה של ממש בשעת המרוצים, אך היה עליהם ל־השביע באיזו שהיא צורה את רעבונם.

לקרבה סנדוויץ'־בר בסיגנון בלגי, נפתח על־ידי מאימוני (מוסקר) שבא לארץ מקנדה.

בזעתך תאכל

סנדוויץ'

כך בא הסנדוויץ' לעולם. פריבס (25) והדוגמן־שחקן יוסי הראל (27), השלושה הלכו יחדיו לסרט. העלילה לא (המשך בעמוד 36)

כך בא הסנדוויץ' לעולם. לתל־אביב הביאו אותו שלושה חברים: הצייר אליהו כדורי (30), המשפטן משה

סנדוויץ'־סיטי היחיד הפתוח גם בשבתות, נפתח על־ידי האמריקאי פיטר שליגר ומנוהל בידי הזוג דיאנה ומשה זרק (שמאליים בתמונה). בתמונה משמאל למעלה: תחרות זלילה מרתקת בפופ־סנדוויץ'.

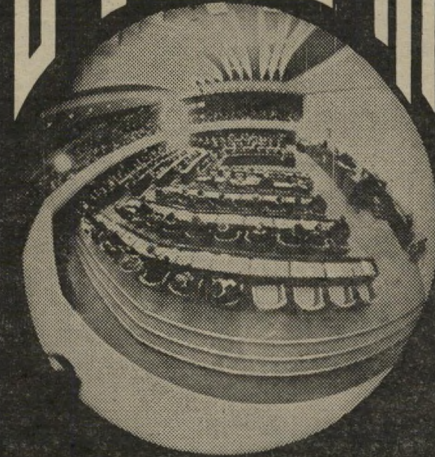

סנדוויץ'־קלאב המנוהל על־ידי הדוגמן יוסי הראל (בתמונה), בשיתוף עם הצייר אליהו כדורי והמשפטן משה פריבס, הוא חלוץ הברים למכירת סנדוויצ'ים בתל־אביב.

פופ־סנדוויץ' נפתח על־ידי האמרגן יצחק לוי, הנראה בתמונה יחד עם רוזי גרוגר, העוזרת בניהול המקום. את השם בחר יצחק בגלל עיסוקו השני: אמרגן של להקות פופ.

סקנדי־בר המגיש סנדוויצ'ים סקנדינביים, מע־סיק את מישל פרוטס (18) מקל־פורניה, המכילה אותם לעיני הקוחות. „כאן לא מוכרים חתול בשק“, מסבירה מישל פרוטס.

הדיעות ביניים

מאת אורי אבנרי

8-6 בדצמבר 1971

להכיר מיד

בבוגלה דש!

כשהתכנסה הכנסת בשבוע שעבר, היו עיני העוזרים כולו מרוקנות למחמת בנגלה דש, שפרצה זה עתה.

אולם הכנסת לא דנה בנושא זה. היא התעלמה ממנו כדור. הנשיאות דחתה אפילו את הצעתנו הרחופה להעלות לסדר היום את ההחלטה.

בכל זאת לא ויתרנו על העלאת העניין. עוד באותו יום, כשנאמתי על נושא אחר לגמרי (המצב במישטרה), סימתי את דברי במילים אלה:

אורי אבנרי: ...לא הייתי רוצה לרדת היום מן הבמה הזאת, מבלי לומר לפחות פסוק אחד על המאורעות שעיני העולם כולו נשואות אליהם. ברגע זה נתון לבנו ללוחמים למען שיחרור בנגלה דש. אני קורא לממשלת ישראל להיות הממשלה השנייה בעולם, שתעניק הכרה לממשלת הקה"ל ליה החופשית של בנגלה דש! הממשלה הראשונה היתה, כמובן, הורד.

האם יש דין

למשה דיין?

המאורע הדרמטי ביותר בכנסת, במשך השבוע כולו, היה העימות בין משה דיין ובניניו בקשר עם פרשת העתיקות. שאלתה העלית בכנסת לראשונה לפני חודש. משה דיין עצמו דאג, במתכוון, להענקת מימד דרמטי לפרשה זו.

ביום השני, בשעה שש בערב, הגיש אמנון זכרונאי למזכירות הכנסת את צוור השאלות שלנו בעניין זה. ביניהן היתה שאלתה אחת שהיתה מכוונת למשה דיין עצמו.

עוד לפני כן התקשרה לישיבתו של דיין עם מזכירות הכנסת, ושאלה אם הוגשה שאלתה כזו. דיין הודיע שהוא רוצה לענות עליה כבר למחרת היום.

אך ידע דיין שישנה שאלתה כזאת, עוד לפני שהוגשה? (בדרך כלל עוברים כמה ימים עד שהשאלתה עוברת מן הכנסת למישרד השר, ולדין השר עצמו).

יש לכך רק הסבר אחד. אותה שאלתה עמדה להתפרסם גם מעל עמודי העולם הזה. באותו בוקר עצמו נשלח הנוסח שלה לצנזורה הצבאית. יחד עם שאר החומר של העיתון. נראה כי הצנזורה הודיעה על כך מייד לדיין עצמו — נוהג שהוא די המנה.

על כל פנים, ברגע שנודע לדיין שעומדים להגיש שאלתה כזאת, החליט לתפוס את השור בקרניו, ולענות עליה מייד — כבר למחרת היום. הידיעה התפשטה מייד בכנסת, וגרמה לצפייה מתוחה.

למחרת היום היתה המלאה מלאה יותר מן הרגיל בשעה זו. הח"כים דינקו, כי שמעו שדיין יענה על שאלתה זו בשעה 16.00 בדיוק, מייד עם פתיחת הישיבה.

גם זה היה מאורע מאד בלתי-רגיל. קורה לעיתים ששר עונה על שאלתה אשר הוגשה רק יום לפני כן. אבל בכל המקרים האלה מדובר על "שאלות מוזמנות". כלומר: כששר מסוים רוצה

לדבר על משהו מעל דוכן הכנסת, הוא "מוזמן" שאלתה אצל חברי-לסיעה או אצל סיעה קרובה, והתשובה מוכנה עוד לפני השאלה. אך איני זוכר אף מיקרה אחד שבו ענה שר תוך פחות מ-24 שעות על שאלתה של יריב. דיין לא הסתפק בכך. הוא עשה דבר שאין לו תקדים כלל.

לפי נוהל הכנסת, מחליט השר על אילו שאלות הוא רוצה להשיב ביום מסוים. אך מאחר שהחליט, מסדרת מזכירות הכנסת את השאלות האלה לפי מיספריהן ה"סידוריים" (כלומר: לפי סדר הגשתן על-ידי השואלים), והשר עונה עליהן לפי סדר זה.

הפעם דרש דיין במפורש להקדים את השאלתה שלי — האחרונה בתור — לכל שאר השאלות. הוא ענה עליה לפני כל האחרות.

וכאילו לא די בכל אלה כדי להעניק לעניין את הדרמטיות המירבית, דאגו אנשי דיין גם להזמין את טלוויזיה. זו שירתה את דיין נאמנה: צילמה ושדרה את הקטע הרצוי לו של תשובתו, מבלי להראות את האולם, מבלי להתייחס כלל למליאה, ומבלי להזכיר את השאלה הנוספת ואת התשובה עליה. הכל מוזמן, מוכן וארוז מראש.

את תשובתו הארוכה של דיין ננתח ביתר אריכות במקום אחר בגליון זה. ניתשתי אותה, פחות או יותר, מראש.

הבעייה שעמדה לפנינו היתה: איזו שאלה נוספת לשאול?

כידוע, מותר לנו, לפי הנוהל האווילי הקיים, לשאול רק שאלה נוספת אחת, ושר זרין יכול להתחמק בנקל ממתן תשובה עניינית עליה. דיין עצמו מומחה לכך מאין כמוהו. כי תשובותיו לשאלות הן בדרך כלל קצרות ביותר (לדוגמה: "לשאלה 1 — כן, לשאלה 2: לא. לשאלה 3: "איני יודע"). השואל צריך לקלוט ולהבין את התשובה במהירות הבזק, ולנסח את שאלתו הנורספת תוך מחצית השנייה — אחת אחר את המועד. הפעם החלטנו להכין את שאלתנו הנוספת מראש. היה עלינו לבחור בין עשרות שאלות אפשריות, שאת

JUDEAN ARTIFACTS FROM MOSHE DAYAN

We are proud to offer for sale genuine artifacts from the famed Dayan Collection. Gen. Dayan personally signed, dated and indicated the origin on each piece of these biblical treasures dating from 1700 B.C. to 300 B.C. From \$100.00 to \$200.00 each.

SUPERIOR STAMP & COIN CO., INC.
517 W. 7th St., Los Angeles, Ca. 90014
(213) 627-2621

המודעה ב"לוס-אנג'לס טיימס"

כולן רצינו לשאול, בסופו של דבר החלטנו על השאלה הבאה, עליה השיב דיין לפי הפרוטוקול כלהלן:

אורי אבנרי: שאלה נוספת: — כבוד השר, אני מחזיק פה בידי מודעה שנחתמה בעתון לוס אנג'לס טיימס מיום 12.10.70, בה מוצעים למכירה פריטים ארכיאולוגיים מתקופת התנ"ך, מאוספו המפורסם של משה דיין, במחיר של 100-200 דולר כל אחד.

לאור המודעה הזאת, ולאור עמדתך, 12 של פקודת העתיקות האוסר ייצוא עתיקות, וסעיף 25 האוסר מיסחר בעתיקות, הייתי מבקש לדעת: האם קיבלת היתר לחפור, לחפש, לסחור או לייצא עתיקות, ואם לא — מה מקורן של העתיקות המוצעות שם?

משה דיין: זאת אמנם לא בדיוק שאלה נוספת, ובדואי לא בדיוק בתחומי מיסרד-הביטחון, אבל אני ברצון עונה עליה, ואני שמח שאתה מפנה את השאלה אלי.

אשר לחקק האחרון — לא קלטתי בדיוק, כבר אמרתי בדברי, שרפי מיטב הכרתי אינני עובר על אף חוק מחוקי העתיקות.

שנית — אינני מייצא ואינני סוחר בעתיקות. אשר למודעה — לא מן הנמנע שהקונה, או האיש מלוס-אנג'לס, בהיותו בארץ, קנה עתיקות שמקורן ב"אוסף שלי", וכפי שמסר דוברי לפי הוראתי — מדי פעם אני מוציא מן האוסף שלי עופות ומזכר אותם, ואז יכול להיות שהוא קנה אותם בארץ, ואחריכך מוכר אותם בלוס-אנג'לס.

אורי אבנרי: גם זה בניגוד לחוק, במפורש! בכך לא נסתים העימות לגמרי. כי מייד לאחר מכן הגיש דיין הצעת-חוק (בנוגע לאזורים סגורים בתחום ישראל), והתווכחתי גם עליה.

פתחתי את דברי במילים:

אורי אבנרי: כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה. בי הביאו את הצעת-החוק הזאת לקריאה ראשונה, התמיה אותי שרה-הביטחון היום בפעם השנייה, בפעם הראשונה. עוררו בי תמיהה כמה מתשובותיו לשאלתה מסויימת. אחרי גמר נאומי ושאר הנאומים, השיב דיין לוויי

כוח, ותוך כדי כך הזכיר אותי בהקשר אחר, מבדח יותר:

משה דיין: שמעתי, גם נשאלתי על כך בכנסת והשבתי, כי נכון הדבר שהיו כנראה שלוש פניות של שלושה שרים בישראל, ואני בתוכם, אל עורך אל אהרם, הסנין הייכל, בצורה זו או אחרת, שרצו להידבר איתו. לדעתי, המאלף בדבר הוא התשובה, לא אמר הש"ח צניתי, אלא ההפגנות, קבל עולם, של הסנין הייכל: תראה, שלושה שרים ישראלים רצו לדבר איתי, ואני כמובן אינני רוצה לדבר איתם.

מה הרבנות הגדולה? אנחנו יושבים על הסואץ. מה רצו לעשות לו? שלושה שרים ישראלים רצו לדבר איתו. מה ההתפארות הגדולה שהוא איננו מוכן להידבר איתם?

אנחנו זכינו שבכנסת יושב רק עורך עיתון אחד, עורך שבועון; אבל אני בטוח שאילו פנו אליו שלושה שרים מצריים, והיו רוצים להידבר איתו, לא היה בש"ח צנות כזאת דוחה אותם, היה מסכים לדבר איתם, אף על פי שהם אינם יושבים על הירקון, אלא מעבר לתעלת סואץ.

חוליי-נפש, אבל

לא משוגעים!

הצעת-חוק מוזרה הבליטה את המצב המוזר הקיים בכנסת.

הצעת-החוק: היא חובאה על-ידי שרה-הבריאות, ויק"ט שר-סניטוב, ובאה להכריח חוליי-נפש לשלם בעד הטי"ט פול בהם בבתי-החולים, אפילו אם נשלחו לשם בצו של הפסיכיאטר הממשלתי. ישוחרר מזה רק מי שאין לו אמצעים.

המצב המוזר: כל הנואמים, מכל הסיעות, נאמו נגד הצעה זו. אבל היה ברור מאש שכל אנשי-הקואליציה יצביעו בעד, מתוך משמעת. (היא נתקבלה בסוף ברוב של 25 נגד 14).

פתחתי את דברי בכמה פסוקים אירוניים:

אורי אבנרי: אילו היה מודמן חולה-לירח לאולם ושומע את הדיון, היה ודאי מגיע למסקנה שהכנסת תחזיר את הצעת-החוק לממשלה, פה אחד, אבל מכיוון שלנו יש הגיון אחר, הגיון נורמלי כביכול, ברור לגמרי שההצעה תתקבל, רוב הנואמים היו צריכים, בעצב, לסיים נאומיהם בפסוק: "אני מתנגד לחלוטין להצעת-החוק, ועל כן אצביע בעדה".

יש כאן ליקוי פרלמנטרי, גם במתכונת הקיימת של קואליציה ואופוזיציה, אם יש דעת כל-יך אחידה של כל הנואמים מכל הסיעות נגד הצעת-החוק הרי זה גובל באבסורד להעביר את הצעת-החוק לוועדה.

יש בדיחה האומרת: מה זה גמל? — סוס שתוכנן על-ידי ועדה, אולם שום ועדה אינה יכולה להפוך גמל לסוס.

אחד הדברים בהם יכולים אנו להתפאר במדינה ה"זאת" — ואולי זה אחד הדברים החיוביים ביותר שיש לנו מהמסורת היהודית — הוא העיקרון הסוציאלי של "יש-ראל ערבים זה לזה", בייחוד בתחום הבריאות.

לגבי חולי נפש, אני בכלל איני מבין. בימי הביניים היו מלקים חוליי-נפש בשוטים, כדי לגרש מהם את השטן. לא התייחסו אל מחלת-נפש כאל מחלה, אלא כאל דיכוי, התמכרות לשטן או פשע.

בימינו אין עוד ויכוח שזו מחלה, ואולי אחת הגורעות שבמחלות. האם צריך לשלם בעד הטיפול בו? ...כבוד היושב-ראש, דעתי היא שאין לגבות תשלום כלשהו ממשפחה של חולה-נפש, ועל אחת כמה וכמה שאין לגבות תשלום מחולה-נפש, שאינו מבקש להיות מאושפז בבית-חולים לחולי-נפש, אלא שכופים זאת עליו ולוקחים אותו לשם בכוח. אתם רוצים שהוא עוד ישלם בעד השהות הכפויה שם?

זה לא תענוג גדול להיות מאושפז בבית-חולים לחר-ליינפש בישראל, מי שישלם בעד זה — הוא לא רק חולה-נפש, אלא משוגע.

לשוטרים אסור

לשבות - אבל...

לפי הצעת-חוק אחרת, לא יוכלו בתי-הדין לעבודה לטפל ברוב העניינים של שוטרים וסוחרים. התנגדו גם לכך:

אורי אבנרי: ...יש מדינות בעולם שבהן השוטרים שובתים, היו בזמן האחרון שביתות של שוטרים במיספר מדינות.

אינני רוצה להרחיק לכת עד כדי כך, ואיני חושב שצריכים להרשות שביתות של שוטרים, אבל אני גם מתנגד למצב ההפוך.

אם השוטר יהיה משולל כל הגנה מיקצועית, כאשר אין הוא יכול להתאגר באיגוד מקצועי, אין הוא יכול להכריז שביתה, אין הוא יכול לפנות לבית-דין לעבודה — איך יושג אי-פעם שיפור בתנאי עבודתו?

אנחנו חיים במדינת ישראל ומכירים את המדינה ה"זאת". מי שאינו לוחץ, אינו מקבל. זוהי עובדה פשוטה מאוד.

המישטרה עומדת חסרת-אונים מול עליית העולם התחתון

הרצחני והבריונות הפוליטית - ורושמת דו"חות חנייה לאזרחים...

כך, הגיעו מזמן למסכנה שיש צורך בשינוי יסודי בתפיסת קוד המישטרה.

איך אפשר במדינה כזו — שבה מתפשטת הבריונות, שיש בה פשע מאורגן בקנה מידה גדול, שיש בה גז רציחות בתוככי העולם התחתון — איך אפשר במדינה זו להעמיד על המישטרה תפקידים מגוחכים, כמו רישום דו"חות חנייה? והרי בזה עוסקים מיטב השוטרים ביום ובלילה!

יש עיריות, יש משרד התחבורה. שיקחו הם את הכנסות העסק הזה, ששמו קנס-חנייה או מס-חנייה, וייעסיקו רושמי-דו"חות שיבואו במקום השוטרים. במקום חילת-הראות של סגן-השר גד יעקובי, סירת הבטיחות, אפשר להקים חיל חנייה.

אבל להעמיד על המישטרה תפקידים כמו רישום דו"חות חנייה ומסירת הודעות של הוצאה לפועל — הרי זה אבסורד שאין למעלה ממנו. כל השוטרים, כל הרי קצינים, יודעים זאת. שריהמישטרה יודע זאת. אינני מגר לה כאן את אמריקה. אבל דבר זה צריך היה מזמן להור ביל למסגרות מעשיות.

בתור למכונת האמת

כבן-בית זמני ממישטרה, אני מתרשם מהרצון הטוב ומרמתם של הקצינים שעומדים לפני נמצא במגע בקשר עם חקירת הפשע אצלנו.

אבל באותה מידה אני מתרשם גם מחוסר-האפשרויות של המישטרה.

המעבדות אינן מספיקות. עוברים ימים רבים אחרי ביצוע הפשע, עד שהמימצאים המעבדתיים, שהם יסוד לחקירת המישטרה, מגיעים לידי החוקרים. חסרים מכשירים מישטריים יסודיים כמו פוליגרף פים (מכונת-אמת).

אייאפשר לחקור חשודים כמעשי-פשע, מפני שהחוקר צריך להזמין תור למכונת-האמת.

שריהמישטרה הייל: כמו ברנטגן.

אורי אבנרי: נכון, כמו ברנטגן. החשודים עומדים בתור למכונת-האמת. יתור נכון: המישטרה אינה עוזרת חשודים, ואינה חוקרת אותם, כי מכונת-האמת אינה פנויה.

אורי אבנרי: מייד ארמוז למה אני מתכוון.

מרדכי סורקיס: דבר בגלוי, אמור דברים ברורים.

אורי אבנרי: אומר בפה מלא ככל הנדרש. כמו בארץ גופים פושעניים, ששלחו הודעות ואיומים בארמונות, לנו ולאחרים, ושריהמישטרה, ושאר האחראיים למוסדות החוק, החליטו שאין להתוותם לאיומים אלה כאד מעשי-פשע. לא פעם התווכחתי עימו כאן על כך.

האם לא די בכך? קם אירגון המתאמן במעשי-אלימות, המצטלם באימוני-אלימות, המפיק תמונותיו כשהוא מות, המצטלם באימוני-אלימות.

קציני מישטרה במערכת השרופה

בדיון על הצעת-חוק שנועדה לאפשר הענקת עיטורים על מעשי-גבורה לשוטרים, אמרתי את הדברים הבאים: **אורי אבנרי:** בימים אלה של גילויי שחיתות, כשר ידעה קודרת אחת רודפת את רעותה, לשכמה מן הרימות המפוארים במדינה מוזכרים בפרשות אפלות, כשמאימת עלינו דמורליזציה כללית ומתפשטת האמונה שכולם מושחתים — טוב לזכור שיש אנשים המחפשים את נפשם למען הציבור.

לא תיתכן חברה מתוקנת ללא מישטרה יעילה, השוטרה, הממלא את תפקידו נאמנה, כראוי, תוך התמסרות, אימץ-לב וסיון נפשי — ראוי לכל הכבוד ולכל ההערכה שהציבור יכול להעניק לו.

מבחינה זאת אני מחייב את הצעת-החוק, כשם ש-הצעתי בשעתו, מעל דוכן זה, הצעת עיטורים על מעשי-גבורה לחילי צה"ל.

השאלה היא: האם הענקת עיטורים, ככל שתהיה רצויה וחשובה, די בה כדי לעודד ולשכלל את המישטרה? הענקת משכורות מתאימות לשוטרים ולקציניהם חשובה יותר מהענקת עיטורים. משכורות השוטרים נופלות בהרבה ממה שאנו דורשים מהם: מילוי תפקידים כראוי, אולם עיטורים יפים ומשכורות טובות — גם הם לבדם לא די בהם כדי שתהיה לנו מישטרה המתאימה לתפקידה. דרוש כושר, דרוש שינוי במיבנה, דרוש שינוי יסודי בתיפקוד המישטרה.

יש בארץ מיום מירון בין הפשע המאורגן והבריונות הפוליטית והפרטית לבין המישטרה, ואני חושש שהמישטרה מפסידה במירון זה.

הגענו למצב המסכן עתה את עצם היסודות של חברה דמוקרטית ושל מדינת חוק.

יוסף תמיר: הגענו לימות המשיח, אם אתה מדבר בעד הצעת-החוק!

אורי אבנרי: מעולם לא אמרתי דברים אחרים. מה שנים אני מוחך ביקורת על המישטרה, כפי שאני מתכוון לעשות גם עתה — לא מפני שאני סבור שאין צורך במישטרה, אלא דווקא מפני שאני סבור שדרושה מישטרה יעילה, דמוקרטית ומקצועית.

רצה הגורל שבימים אלה אני כימעט בן-בית במישטרה, בעיקבות מעשי-פשע שבוצע במערכת העולם הזה. ברגע זה ממשי, נדמה לי, נמצאים שוטרים במשרדנו.

במחיריז עם הכפשת

דב מילמן: גם בענייני שריפות אינה חוקרת?

אורי אבנרי: אני מדבר עכשיו מנסיוני.

ג'ועדן לפושעים

כבוד היושב ראש, בחודשים האחרונים יש הסלמה בפעולת העולם התחתון, הסלמה מסוכנת ביותר.

כיום העולם התחתון רוצח אנשים המוסיפים מידע למישטרה. המישטרה היא כימעט שרופה, מבחינת המודיעין בעולם התחתון.

היו למעלה מעשרה מיקרים של רצח מודיעיני בידי העולם התחתון. אף אחד מהמבצעים לא נתפס. כל אדם שהיה מוסר מידע בימים בתקנם, חושש כיום למסור מידע. הוא יודע שהוא עלול מחר להירצח. פשוטו כמשמעו. הוא אינו מאמין שהמישטרה יכולה להגן עליו, או אף לגנוס את דמו אם יירצח.

מישטרה כרי מודיעינים — אינה קיימת. כלי מודיעינים זהו מנגנון יפה, בעד מדים יפים, אך אין הוא קיים בשדה.

לכן, כבוד השר, יש לבחון מחדש את תפקוד המישטרה. יש לשחרר את המישטרה מעומס של תפקידים שאינם צריכים ליפול על שיכמה במציאות של הארץ.

יש לצייד את המישטרה במיכשור, באמצעים, בכסף, שאם לא כן, תיהפך המדינה כולה — תוך שנים לא רבות — לג'ועדן של פושעים ובריונות. הבריונות תהיה כללית, והעולם התחתון ישתלט בשטחים רבים.

ראינו את הדברים בארצות-הברית. אנו יודעים לאן זה מוביל. אנו יודעים באיזו מהירות משתלטים האלימות מות והפשע כאשר המישטרה מאבדת את השליטה.

בארץ אנו נמצאים בעיצומה של התפתחות זו.

מתאמן באמצעי-אלימות, ושולח הודעות-איום על "בוגד דים", בשפה היטלרית. מה עושה המישטרה? היא אור מרת שהאירגון לא ביצע עדיין מעשי-פשע, ועל כן אינה יכולה או אינה צריכה להתערב.

אמרתי זאת לכבוד השר בפעמים קודמות, והיום אני אומר זאת בצורה מרה יותר, כי בינתיים קרו דברים. גופים אלה, הפועלים נגד הפתולוגים, לא נודדו אתמול ושדשו. יודעים מי הם, מאילו חוגים הם באים.

טובה סנהדראי: ייתכן שאתה יודע.

אורי אבנרי: המישטרה צריכה לדעת.

אני רוצה לקוות שהמישטרה אינה יודעת פחות מ-מני, אבל תפקידה הוא לדעת יותר ממני. תפקידה היה לאתר את האנשים האלה לפני חודשים. אם אין לה הכלים הדרושים לכך, היא טעונה בדק-בית יסודי ביותר. אם במשך כל החודשים הארוכים האלה לא הצליחו המישטרה, שירות הביטחון הכללי ושאר המוסדות העוסקים בכך לאתר את האנשים שיום האלה, הרי זה מחייב הסקת מסקנות.

או שהמישטרה אינה מסוגלת לטפל בכך, או שלא חשבה שהדבר רציני די צרכה, או שהמישטרה היא בעלת האמצעים הדרושים, אך לא הקדישה אותם לתפקיד זה.

האפשרות השלישית היא אולי, המדאגה ביותר.

גדוד של רושמי רפורמים

כבוד היו"ר, ירשנו את המישטרה מימי המנדט. מאז לא נערכה מעולם בחינה יסודית — כשם שלא נערכה לגבי שום מוסד ממלכתי אחר: האם בכלל מתאימים מיבנה המישטרה לתפקידה במציאות של ישראל? כל אדם החושב ברצינות על ענייני המישטרה, וגם כל הקצינים הבכירים במישטרה הנותנים את דעתם על

בעיקבות איום בהנחת פצצה, בשפה האנגלית, שנתקבל במערכת. גם זה משקף את האווירה הכללית שהתפשטה במדינה בשנים האחרונות, ובייחוד בחודשים האחרונים.

המישטרה לא פעלה

יש לבדוק מחדש את כושר המישטרה ואת מיבנה המישטרה, נוכח צרכי המציאות.

כבר דובר רבות על פרשת הפתולוגים. אבל הרי עובדה היא שמוזה זמן רב מתגבשות בארץ קבוצות פושעניות, חלקן כמסווה פוליטית, חלקן גם כלי מסווה פוליטי, והמישטרה ושירות הביטחון עומדים מולן חסרי-אונים וחסרי-ידיעה, ואולי גם חסרי-רצון — חסרי-רצון.

יתכן שמטעמים קואליציוניים שהיו, ואלה שעוד ישנם, נהגו המישטרה ושאר מוסדות-החוק כלפיהן ב-סובלנות מיותר.

טובה סנהדראי: אתה מאמין במה שאתה אומר?

אורי אבנרי: אני מאמין בלב שלם במה שאמרתי עכשיו.

טובה סנהדראי: בזה שאמרת עכשיו אינך מאמין.

אורי אבנרי: נדמה לי, חברת-הכנסת סנהדראי, ויותר מזה אינני יכול לומר — שבמשך שנים נהגה המישטרה, ושאר מוסדות-החוק, ב-סובלנות בלתי-נטבלת כלפי התפתחותן של קבוצות אלימות.

טובה סנהדראי: אינך יכול להוכיח זאת.

* בעיקבות הצעת-חוק של סיעתנו בכנסת הקודמת, הגישה אז הממשלה הצעת-חוק משלה, וזו נתקבלה.

הרבה שנים. גם מבחינה זו אני סבור ששליטת הגנה מקצועית מינימלית מן הסוהרים תביא לכך שהתנאים לא ילכו וישתפרו, ולא נמשך אנשים בעלי רמה גבוהה לשירות בתחית-סוהר, והשירות ימשיך להישאר ברמתו הנוכחית, שהיא, אדוני השר, בלתי-מתאימה בצורה קיצונית לרמת מדינת ישראל.

שליטת הסוהרים. אם אנחנו לא ניצור תנאים כלכליים ותנאים חברתיים כדי למשוך כוחות מעולים, אידיאליסטיים, לשירות בתחית-סוהר — אנחנו מבצעים פשע כלפי האסירים, ש-אנו מפקידים אותם בידי אנשים, שאף אחד מכם לא היה רוצה להיות מופקד בידיהם במשך שעה אחת; והאסירים מופקדים בידיהם עשרים וארבע שעות ביום, במשך

...כאשר המישטרה אינה עומדת על הגובה, מביא ה-דבר לכך שהפשעה גוברת, הבריונות גוברת והמישטרה מפסידה במירון. אם שירות בתחית-סוהר אינו עומד על רמה, הרי זה דבר חמור מאוד מבחינה אחרת, כי בידי שירות זה מופקדים לשבט ולחסד הרבה אלפי בני-אדם, שאין להם אפשרות לקבל סעד כלשהו ממוסד כלשהו במדינה, והם כפופים עשרים וארבע שעות ביממה ל-

(המשך מעמוד 33)

כל-כך הרשימה אותם. אבל הם התפעלו מהסנדוויץ'-בר בו אכלו גיבורי הסרט. כך נולד, אחרי אלפיים שנות גלות, בפינת פרישמן-בן-יהודה, הסנדוויץ'-בר הראשון בתל-אביב.

מספר משה פריבס, בלונדי שסיים את לימודי המשפטים והחליט שהמיקצוע לא בשבילו: "כשיצאנו מהסרט היה ברור לשלושתנו שיש להביא לארץ את הסנדוויץ'-בר".

ממשיך אחריו אליהו כדורי (95 קילור גרם): "אני לא פתחתי את הסנדוויץ'-בר על מנת להרוויח. אני השקעתי כסף פשוט במקום בו אני אוכל לאכול מתי שיתחשק לי. ואוכל טוב. לכן דאגתי שיהיה אצלנו מיבחר גדול. את חומרי הירגלם אנחנו מייבאים מחוץ-לארץ. אפשר לקבל אצלנו סנדוויצ'ים עם קוויאר. אדום ושחור".

תורם את חלקו יוסי הראל, שהוא בוגר סף לשאר עיסוקיו גם בעל מרפאת שיניים: "אנחנו למעשה מגישים את האורכל ברמה הגבוהה ביותר במחיר הנמוך

ביותר. המטרה שלנו היא לעדן את טעמו של הקהל. בין היתר אנו מגישים ארט-שוק ספרדי, סלט בסטר וסולומון קנדי. העיקרון: שיהיה טיב גסטרונומי".

במקום דוכני הפלאפל, הסטייקיות וחנויות הווימפי הזכורים לטוב, החר לו צצים, כפטריות אחרי הגשם, הסנדוויץ'-ברים ברחובות תל-אביב: הסנדוויץ'-סיטי בקרן שדרות נורדאו ואבן-גביר, רול, הסנדוויץ'-גרי בפינת קפלן-אבן גביר, רול, ובמרחק שתי חנויות ממנו הסנדוויץ'-סנדוויץ', ובמרחק עוד 50 מטר הפופ-סנדוויץ', וברחוב דיזנגוף אנף למימכר סנדוויצ'ים בצ'יק בר ואנף נוסף במסעדה שליד מגדל שלום, ולכל בעל סנדוויץ'-בר תירוץ משלו לפתיחת העסק. לא כסף חס וחלילה.

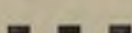

מספר בעל הסנדוויץ'-סיטי, האמריקאי קאי פיטר שלינגר (27): "ראשית, אני הייתי הראשון שפתח סנדוויץ'-בר בארץ.

אחרי שבאתי מניו-יורק, שם למדתי מיני-הל עסקים, פתחתי מסעדה ברחוב אבן-גבירול. אז ראיתי שלקהל הישראלי הי מתחיל לרוץ כמו האמריקאים, דרושים הסנדוויצ'ים".

אמריקאי אחר שפתח סנדוויץ'-בר הוא גרי נוימן (30) שבא לארץ מטקסס אחרי שסיים את לימודי הבי.אי. שלו בכלכלה. הוא הוסיף לסנדוויצ'ים גם מאכלים מקסיקאיים.

לא רחוק מנוימן פתח בעל הוצאות הספרים מוקד בנימין-זאב יפת את סקנדי-בר המתמחה בהכנת סנדוויצ'ים סקנדינביים. מספר יפת (36): "את המקום פתחתי אחרי שאשתי הפסיקה לבשל לי". סיבה נוספת: "המטרה שלי היא להוציא את הענף הגסטרונומי מידי פושעים ור-אנשי עולם תחתון, שהשתלטו על רוב המסעדות והסטייקיות".

את הסקנדינביים, מנהל סגן (מיל). בצנחנים אריאל דורון (27).

מסביר דורון, חבר קיבוץ לשעבר: "הי דוגמה שעל פיה פתח יפת את המקום, היא סקנדינבית. אבל אנחנו ננסה להכניס אווירה ישראלית. את הסנדוויץ' יגיר שו לך לשולחן, בלי שתשלם מחיר נוסף. חוץ מזה, אנחנו מגישים את הסנדוויצ'ים פתוחים, כך שאפשר לראות את מה יש מגישים. אנשים לא קונים אצלנו חתול בשק".

למנהל השני של הסקנדינביים, הר מושבניק שלמד משפטים נתן שוימר יש דיעה פוליטית על התופעה: "הסנדוויצ'ים ישחררו את הארץ".

ומה יש לבעליו של הפופ-סנדוויץ', הר אחרון שנפתח עד כה, לומר בנושא? מספר האמרגן יצחק לוי, ארוך שיער מוכסף המנהל עיסקי אמרגנות בלונדון ושוהה מספר חודשים בשנה בארץ: "אני רוצה להביא את חוץ-לארץ לארץ. גם סוג הי עסק וגם השרות, הם חיקוי לחוץ-לארץ והם מתאימים מאוד למצב בארץ".

כמו שנאמר: בזעתך תאכל סנדוויץ'.

לכל מטרה

כל משימה על גלגלים היא לנו אתגר.

אנו מסייעים נוסעים בקווי-שירות, הפרושים משניר ועד אופיר.

אנו מקיימים טיולים וסיורים, לישראלים ולתיירים.

אנו מובילים חבילות מכל נקודה לכל נקודה בישראל.

אנו עתודת-ההסעה של צה"ל בכל עת צורך.

לכל משימה על גלגלים — אנו הכתובת!

זהו אגד

הרוזנת מתאהבת מחדש

ארוחה

בלי ליפתן

איך שאנשים לא מתביישים. על אלן דילון, ארוסה-חברה-מאהבה (נא למי חוק את המיתר) של רומי שניידר ועל ביקורו בארץ (לשם מה? לא יודע עים) כבר שמעתם. ועל האדישות הר מופגנת שהוא הציג בפני שלומי-אמור ניישראל גם כן שמעתם, אבל על הר פרשה עדיין לא שמעתם.

אלן היפה הגיע לארץ ומי בא לקבל את פניו אם לא המזכירה של רוטשילד, זו שמזכירה לברון דה-רוטשילד את כל הטעון איזכור. המזכירה-החרוזה החליטה כי השמחה לא תהיה שלמה אם בתה החתיכה, הלוא היא כוכבת להקת הצנחנים, נאוה, לא תסעד על שולחנה, כמו שקורעים ל-סעודות כאלה במחיצה אחת עם כר כבי קולנוע יפהפיים. נאוה לא הי ססה להתחמק מחגיגת יום-הולדתו של שאול ביבר, במלון טיראן. אליה הוז מנו החברה מהצנחנים והשיגה לאחר מאמץ-רב את ארוחת-הערב. ליפתן לא הוגש.

מי שהתרגז מכל העניין היה ג. עיטור, האיש שלנו בעולם הקולנוע שהמתין לאלן דווקא באילת. יש לנו נחמות וישועות בשביל עיטור המ-אוכזב. אלן יחזור בקרוב לארץ עם חבר. מה יש, מרצ'לו מסטרויאני, זה כבר לא סחורה?

את פעמוני הכלולות ורק למחרת החתונה נתבשרה ששרית קפצה לנווה המשותף וביקשה מאימה, של רוחקה, צעיף לבן.

שרית דמיר

אני בטוחה שאפילו הרב, יהיה מודרני כאשר יהיה, שהעף מבט מקרוב באלפי כלות בחייו, נדהם ממראה הכלה הצעירה החיכנית שבאה להינשא במעיל פרווה מקסימום. ועם צעיף לבן, כמובן.

כריסטינה פאולוצי

השבוע קיבלתי מכתב וידוי מהרוזנת כריסטינה פאולוצי הזכורה לטוב.

„עשי לי טובה,“ כותבת הקונטסה שצירפה למכתב תמונת פירסומת שלה מתוך שבועון אמריקאי, „ותתקני ידיעה מוטעית שהופיעה עלי השבוע בעיתון לייקה. אני מבינה שרכילות תורמת למכירת עיתונים, אבל אני מרגישה את האפקט של כל הסיפורים הטיפשיים שנכתבו עלי בישראל.

„אז נחזור לעניין: אני מבקשת ממך שתתקני את הידיעה המוטעית. אני כועסת מאוד על הרכילות הזאת. זה הדברים אותי וגרם לי לשוק לקרוא שרקדן ישראלי צעיר בשם זבולון כהן השתמש בי כדי ששמו יופיע בעיתונות ושהוא יתפרסם עלייך כך.

„הוא בכלל לא ידידי ואין לי אף אחד חדש בחיי. אני חזרתי לבעלי הווארד. אני מתאהבת בו מחדש שוב. למרות שהשגנו פירוד רישמי בדצמבר 69 ושקלנו גירושין. אבל יש לנו בן חולה והבעיות הרפואיות שלו היו כה גדולות, שהחלטנו לא לטפל בהם בניפרד. למעשה בעלי היה ידידי הטוב ביותר במשך כל חיי.

„כל פעם שנער טיפס רוצה פירסום בישראל, הוא כותב לעיתונים שהוא ידידי וזה נתפס ללא הסתייגות. הידיעה הזאת פגעה בי מאוד. בכלל, שמי הטוב כל-כך רע בישראל, שהורים לא יתנו לי לדבר עם בניהם. זה לא פייר.

„לעולם לא אחזור לישראל. עליך אני מצטערת, כי אהבתי את הארץ.

„לפני שלוש שנים השגתי פיסת נייר הנוגנת לי את הזכות החוקית להתחיל את חיי מחדש. או לפחות להסתכל סביב במבט נאה. אני הסתכלתי ומצאתי שאת הטוב ביותר יש לי בבית. עכשיו אני רוצה קצת שקט וכבוד לאדם שאני אוהבת. לבעלי. ואם יש לי אהבה סודית, אני רוצה את האדם שיהיה נאה ולא צעצוע שאוכל את הקונטסה.

„בידיך יש כוח רב. את יכולה לשנות את הרושם בעיתונות של כל אדם. עזירי לי בבקשה.”

שלום לחיי הרווקות

היא תמיד נהגה לומר כי אם תיפרד אי-פעם מחיי הרווקות יהיה הדבר בבחינת סוד כמס. הבטיחה וקיימה. והאמינו לי שלמרות שאינה אלמונית, מלכת המים לשנת 1969 בכבודה ובעצמה, לא היה חסר הרבה שהאירוע יוסתר מידיעת ציבור המעריצים.

כי שרית דמיר התחתנה ביום ראשון האחרון, ברבנות, כשצופים בטכס המ-סורתי ארבעה אנשים בלבד: הוריה והר ריו של החתן המאושר ג'קי תבור, דייל ראשי בחברת אל-על.

שרית, שבמשך שלוש השנים האחרונות, ליתר דיוק, החל מן היום בו עלתה על כס המלוכה, שינתה את תדמיתה לגמרי, הפכה מעולה חדשה מפולק, תושבת עכו ועם זאת נערה בעלת גוף משגע, לאחת הבחורות המצטיינות בלבוש אופנתי מער דן, יצאה בין השאר עם הצעיר יורם (היפה) לוקוב ועמדה על-סף נישואין עימו.

אפילו ידידתה הטובה, רוחקה גרה זין, בעלת בוטיק ביבה, שאצלה גרה שרית משך שנה תמימה, לא שמעה כלל

ביום רביעי בבוקר העירה או-תי לילי בצלצול טלפוני של ה-אשמורת הראשונה, כדי לדווח: חזרנו לנסיון, אולי זה יצלח. דימעה זלגה מלחיי. בי נש-בעתי: אני אוסיף להחזיק להם אצבעות. מעתה ועד עולם.

קומוניסטית במינק

יוויואן טאן

זכרון את תווי פניו הססגוניים, הוא נראה באחרונה בחברתה של פסלת ש-ברחה מארצו של היושבראש מאו, העונה על השם יוויאן טאן, אשר יובאה לארץ על-ידי המיליונר מוס-קה (מגדל שלום) מאיר, כדי להקים בארץ את מוזיאון מאיר-לנד. יעדו של המוזיאון: הנצחת דיוקנותיהם של גדולי האומה ואת מעשידיהם להת-פאר.

אמרתי גדולי האומה? פוקה הת-פנה, חישי-מהר, מעסקיו המסועפים, ו-שיכנע את כל הספקניים שאין הוא אדיש לקסמים המייובאים מהמזרח הר-רחוק. לשימחת ליבו הוא מצא עם הצעירת החיננית גם מישטח משותף, שדה הגולף בקיסריה, בו מצאו שני-הם כי יש להם תחביב משותף. ציפור קטנה לחשה לי כי בתור מנצחת בסיבוב הגולף הראשון, זכתה ויוי הביישנית בפרס: שכמיית מינק.

אם אין לי לילי - מי לי?

דויד אבידן לא נודע עד עתה בשערים כבזבזן גדול, אבל אדם מסוגל להשתנות לפעמים לא כן? מזה שבוע רואים אותו צועד אל תוך המסעדות המעודנות ב-יותר כשעל זרועו תלויה ג'ינג'ית מצודדת, לא אחרת מאשר איש-תו לילי, ממנה עמד להתגרש ב-יום חמישי האחרון.

פוקה הירש מנציח את עצמו לדור רות הבאים. נער השעשועים שאינו מזדקן לעולם, רכש לאחרונה צלחות מחסר והורה לחרוט בהן את דיוקנו בדמות אימפרטור רומי שוא-פנים. אולם זה אינו יכול לספק איש תוסס מסוגו. עתה הוא עומד לעשות את הבלתי-אומן, לשלם סכום של 15 אלף לירות כדי להנציח את עצמו גם ב-פסל-שעווה. עלי-מנת שאפשר יהיה לחרות ב-

בגלל תינוקת זו

נולד בוטיקה ההריון

אחרונים התחילו להתעניין בסחורה בעלי בוטיקים למיניהם. המפליא הוא שלא היו אלה בוטיקים מיוחדים לגשים בהריון. קנו את תוצרתה של רות דווקא הבוטיקים הרגילים.

לקראת סיום הריונה לקחה לה רותי עזר כנגדה. את חברתה הטובה אדית אמיתי, בת ה-26, שהיתה עד אז דיילת אוויר באל"על. השתיים התחלקו בתפקידים, כשרותי מספקת את הרעיונות המקוריים, ואדית עוסקת בייצור ומכירה. בשעה טובה יצא לאוויר העולם גם ה"מוצר העיקרי בעסק" — בת ששמה בישראל גלית. היורשת דרשה את חדרה החוקי, ולא היתה ברירה אלא להעביר את העסק למקום אחר.

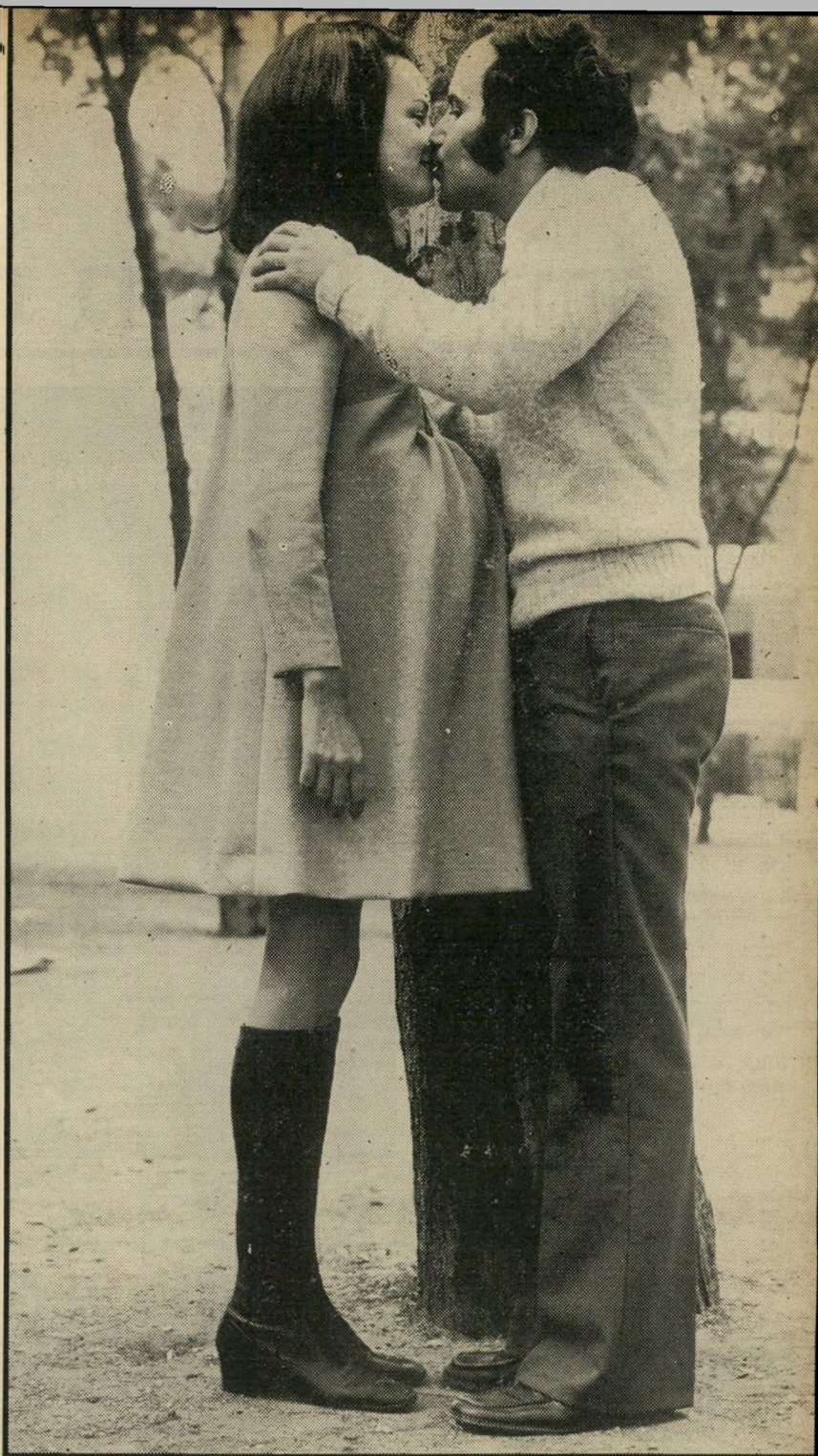
כך הפך הרעיון הקטן למיפעל, השור כן כיום בכמה חדרים, מעסיק שישה עובדים שכירים, ויש לו אפילו שם: אפ"רודיטה. "על שם אלת הפריון היוונית, כדי שיהיה ברור שבה שאנחנו עושים,

אמרה ותעשה. ישבה והכינה שבע דוג"מאות, קנתה בדים מתאימים, הלכה לתור פרת ויצאה ברכוש גדול.

ו היתה ההתחלה. בשלב הבא באו המכרות והידידות. הן באו, ראו, התלהבו והחליטו שגם הן מוכרחות. היו מהן, טוען סמי, הבעל החוקי, שנכנסו ב"מיוחד לשם כך להריון.

בשלב מתקדם עוד יותר התחילו סתם טיפוסיות לעצור את רותי ברחוב, ולשרי אול אותה מניין הגרילה את גרדורובת הכרס המשגעת שלה.

ראה סמי כי יכול להיות טוב, אמר ל"אשת-חיקו: "קומי ופתחי לך עסק." עמר דה רות וכרסה בין טוחנותיה, והכשירה את החדר הנוסף בביתם (זה שעתידי היה לשרת את המוצר המוגמר, שיבקע מכר"ס) לחדר תופרת. הכינה מלאי של דג"מים, שכרה תופרת ויצאה לשוק. תחילה מכרו לידידות, המזמין הגדול הראשון היה דווקא המשביר לצרכן. ור

היוזמה והביצועיט: רות שגיא ובעלה, שעזר בביצוע ההריון ובביצוע הרעיון. לצורך ההדגמה נכנסה רות שוב להריון. הפעם מדומה.

ו היתה אחת רות שגיא, שבין שאר עיסוקים ערכה גם את מדור אופנה. אותה אחת היתה מוכשרת במיוחד ל"עסקי האופנה, ותעיד על כך תעודה ש"קבלה מבית-הספר הפריסאי לאופנה גר" לויניה, שהוא מהטובים ביותר מסוגו בי"עולם.

יום אחד התחתנה רות במזל וברכה, והפכה מסתם אחת לרותי יולס, אשתו ה"נאמנה של סמי יולס בן ה-30. לא התמהמהו השניים בהקמת החוטר לגזעם, ותוך זמן קצר היתה רותי בהריון סביר ומניח את הדעת.

אשה הרה היתה צריכה להתלבש בזוועות או ללכת עירומה

לקח הבעל האוהב את אשתו המכריסה לסיבוב חנויות, למען תהא יפה ומושכת כמו תמיד. סבבו, סבבו, סבבו ולא מצאו דבר, חזרו לביתם במפח-נפש, ורות סיכ"מה בהחלטיות: "אשה בהריון יש לה ברירה אחת: להתלבש בזוועות שיש לנו, או להלך עירומה."

ולפתע, בהברקה פתאומית, גילתה את האפשרות השלישית. "שמע סמי, למה ש"אני לא אתכנן לי לבד את בגדיההריון שלי?"

הדיילת היפה

מסתתר מוח פיננסי. אדית היא הראש המסחרי של העסק, אחראית על כל ענייני המכירות. משמאל: סמי יולס מדגים על בטן אשתו ועל רקע אחת משמלותיה, חדרותו של אב בפוטנציה.

אדית אמיתי, חברתה-שותפתה של רות שגיא בהגשמת רעיון" אך מאחורי פרצוף חמוד זה ההריון-המצודד. קשה להאמין,

שלוש „אמהות“ מוכיחות: אפשר להיות גם הרה - וגם זוהרת

יופי של הריון

בעצם, זה הגברת הילודה.

התחשבות לפחות מבחינת עידוד הילודה. „תראה“, הוא אומר, „אפילו חתולה ש- היתה פה בחצר ילדה יום אחד, ודווקא במתפרה. יש לעסק הזה השפעה עצומה על נקבות. הבט, אשתי עושה מכל אשה בהריון יפהפיה במיני, או במכסי, או שומו שמיים, אפילו בגאוצ'ס. אז איוה אשה לא תיכנס להריון, בשביל זה?“

כך קובע סמי. לדעתו, אשה היודעת כי יהיה לה מה ללבוש כשתהיה בהריון תסיים ללא היריון להיכנס לתהליך הפרו-דוקטיבי. הוא גם מתכנן כבר סרט פיר-סומת על הנושא, ומקווה שהצנזורה תגלה

להלביש נשים הרות — זה לטובת הילודה

עד עתה מונה רשימת ההריונות המוצ' לחים של אפרודיטה שמות נכבדים כמו: תרצה אתר, יודפת שפיגלר (אשתו של הקפטיין הלאומי), וויטה רוזוב (אשתו של קפטיין גיבור), ועוד המכפלת נטוייה. וכמובן, השלב הבא, אליבא דאדית אמיתי, מנהלת הייצור: „ייצוא, ייצוא, ייצוא...“

שפע רעיונות בדבר הריונות וביגוד מעלה סמי יולס, בעלה של רות שגי. לדבריו יביא הבוטיק החדש לעלייה תלולה במספר הולדות בארץ. „לדעתי מגיעה לנו סובסידיה ממשלתית, לפחות כמו המענק שנתן בן-גוריון למשפחות מרובות ילדים.“

סמי מציע גם לארגן תחרות שנתי של מלכת ההריון. „משהו מהסוג של מלכת המיץ, אבל עם בטן. מה יש, אשה ב-הריון כבר לא יכולה להיות מלכת יופי“

שתי הדוגמניות מעניקות ביופיין האימהי אווירה קסומה ולא מקומית לנוף השייך, בסך הכל, לתעלת הירקון התל-אביבית. שתיהן כה התרשמו מ'ופיים' של סדגמים, עד כי החליטו בו במקום להתאים בקרוב את גזרתן לנשיאה יומימית של בגדי-ההריון.

העולם הזה

ברכה שמעוני: טרגדיה של יפהליה

"איש לא אהב אותי

כולם

רק

השתמשו

בי!!"